

Rapporter fra Høgskolen i Buskerud
Nr. 17

HØGSKOLEN
i Buskerud

**EN KARTLEGGING AV HYTTETURISME SOM LEDD I
UTVIKLING AV BÆREKRAFTIGE BYGDESAMFUNN**

En rapport fra Hyttebruks-
undersøkelsen i Sigdal og Krødsherad kommuner

Jan Velvin, Eivind Drag og Lars Petter Soltvedt

Kongsberg 2000

Rapporter fra Høgskolen i Buskerud
Nr. 17

**EN KARTLEGGING AV HYTTETURISME SOM LEDD I
UTVIKLING AV BÆREKRAFTIGE BYGDESAMFUNN**

En rapport fra Hyttebruks-
undersøkelsen i Sigdal og Krødsherad kommuner

Jan Velvin, Eivind Drag og Lars Petter Soltvedt

Kongsberg 2000

HiBus publikasjoner kan kopieres fritt og videreformidles til andre interesserte uten avgift.

En forutsetning er at navn på utgiver og forfatter(e) angis – og angis korrekt. Det må ikke foretas endringer i verket.

ISBN 82-91116-28-8

ISSN 0807-4488

Forord

I januar 1996 inngikk plan og næringskontoret i Buskerud fylkeskommune en avtale med Høgskolen i Buskerud, Institutt for økonomi og statsvitenskap om en hyttebruksundersøkelse for kommunene Sigdal og Krødsherad.

Undersøkelsen ble gjennomført som en spørreundersøkelse i løpet av våren og sommeren 1996 til alle med fritidsbolig/ hytte i kommunene. Det ble sendt ut skjema til 4 200 hytteiere. Resultatene i undersøkelsene er også sammenliknet med data fra andre undersøkelsesområder i sør-Norge. I den forbindelse vil vi rette en takk til Thor Flognfeldt jr. som velvillig har stilt sitt materiale til disposisjon, og for kommentarer til deler av rapporten.

Vi vil også benytte anledningen til å takke Synnøve Helgerud, Sigdal kommune, Arve Pedersen, Krødsherad kommune, Petter Hoen og Britt Haraldsen Buskerud fylkeskommune for godt samarbeid i de månedene prosjektet har vart.

Prosjektleder ved Høgskolen i Buskerud har vært høgskolelektor Jan Velvin.

Kongsberg, januar 1997

Jan Velvin
Prosjektleder

Rapporten utgis første gang i mai 2000.

·INNHOLDSFORTEGNELSE

Side

FORORD

Figuroversikt
Tabelloversikt

SAMMENDRAG OG KONKLUSJONER

Leseveiledning

1	INNLEDNING	7
1.1	Utgangspunkt for undersøkelsen	7
1.2	Kommunalt samarbeid	8
1.3	Mandat	9
1.4	Hyttebegrepet	9
1.5	Tendenser nasjonalt	11
1.5.1	Grønn turisme	14
1.6	Nyere forskning	14
2	METODE	17
2.1	Metoder for innhenting av data og utvalg av enheter	17
2.1.1	Utvalg av enheter	18
2.2	Spørreskjemaet, og spørreskjemaets gyldighet og pålitelighet	18
2.3	Purring	20
2.4	Responsfrekvens før og etter purring	20
2.5	Registrering av data og pålitelighet i forbindelse med registreringen	22
2.6	Undersøkelsens generaliserbarhet	23
2.6.1	Fordeling på hytteområder	24
2.6.2	Bruksfrekvens	25
2.6.3	Aldersfordeling	26
2.6.4	Konklusjon	27
3	BESKRIVELSE AV HYTTENE I SIGDAL OG KRØDSHERAD SOM ER MED I UNDERSØKELSEN	28
3.1	Byggeår for hyttene	28
3.2	Hyttenes størrelse	29
3.3	Innlagt vann/strøm og avløp for vann og kloakk	29
3.4	Avstand mellom bosted og hytte	34
3.5	Hyttas beliggenhet i forhold til veg/parkeringsplass	34
3.6	Slektsforhold i kommunen	35
4	HYTTEBRUK I SIGDAL OG KRØDSHERAD KOMMUNER	37
4.1	Hytteieiers eget bruk	37
4.2	Beregning av bruksfrekvens	39
5	HVA ER DET SOM BETINGER HYTTEBRUK?	43
5.1	Sesongvariasjoner	43
5.2	Hyttebruk og reisetid	45

5.3	Hyttebruk og slektsforhold	45
5.4	Hyttebruk og hyttas fasiliteter	47
5.5	Hyttebruk og tilgjengelighet	47
5.6	Konkurransen fra andre ferieformer	48
6	HYTTEIERNES FORBRUK	50
6.1	Besøksbetinget forbruk	50
6.2	Langvarige varer	55
6.3	Hytteierernes totale forbruk	59
7	HYTTEIERNES OPPFATNINGER AV LOKALE AKTIVITETS- OG SERVICETILBUD	63
7.1	Lokale servicetilbud	63
7.2	Lokale aktivitets- og fritidstilbud	69
7.3	Hvordan benytter man tiden på hytta?	75
8	HVORDAN ØKE BRUKSTID OG LOKALE INNTEKTER: ANBEFALINGER OM PRAKTISKE TILTAK OG VIDERE ANALYTISK ARBEID	78
8.1	Synspunkter på fremtiden	78
8.2	Mer hyttebygging?	82
8.3	Hvilken type hyttebygging	83
8.4	Sterke og svake sider ved produkt og tjenestetilbudet i Sigdal og Krødsherad. Forslag til forbedringer	86
	Referanser	
	Vedlegg	

FIGUR-OG TABELLOVERSIKT

Figurer:		side
Figur 1.1.	En modifisert modell av Lundberg over turismebegrepets bestanddeler.	11
Figur 1.2.	Undersøkellesområdene for hytteundersøkelser.	15
Figur 1.3.	Oversikt over tidligere og nåværende undersøkelser.	16
Figur 2.1.	Svarfrekvens.	22
Figur 3.1.	Har hytta innlagt vann? Sigdal kommune.	30
Figur 3.2.	Har hytta innlagt vann? Krødsherad kommune.	30
Figur 3.3.	Har hytta innlagt strøm? Sigdal kommune.	32
Figur 3.4.	Har hytta innlagt strøm? Krødsherad kommune.	32
Figur 3.5.	Familie i kommunen? Sigdal kommune.	33
Figur 3.6.	Familie i kommunen? Krødsherad kommune.	34
Figur 3.7.	Slektsforhold i kommunen? Sigdal kommune.	35
Figur 3.8.	Slektsforhold i kommunen? Krødsherad kommune	36
Figur 7.1.	Grad av viktighet av ulike forhold i hytteområdet for hyttas bruk. Sigdal kommune.	64
Figur 7.2.	Grad av viktighet av ulike forhold i hytteområdet for hyttas bruk. Krødsherad kommune.	64
Figur 7.3.	Vurdering av kvalitet ved ulike forhold i hytteområdet. Sigdal kommune.	65
Figur 7.3.1	Vurdering av renovasjon. Sigdal kommune.	66
Figur 7.4.	Vurdering av kvalitet ved ulike forhold i hytteområdet. Krødsherad kommune.	66
Figur 7.4.1	Vurdering av renovasjon. Krødsherad kommune.	67
Figur 7.5.	Betydning av servicefunksjoner. Sigdal kommune.	67
Figur 7.6	Betydning av servicefunksjoner. Krødsherad kommune.	68
Figur 7.7.	Betydningen av eksisterende tilbud. Sigdal kommune.	70
Figur 7.8.	Betydningen av eksisterende tilbud. Krødsherad kommune	70
Figur 7.9.	Betydningen av eksisterende tilbud. Sigdal kommune.	71
Figur 7.10.	Betydningen av eksisterende tilbud. Krødsherad kommune.	71
Figur 7.11.	Kvalitetsvurderinger. Sigdal kommune.	72
Figur 7.12.	Kvalitetsvurderinger. Krødsherad kommune.	73
Figur 7.13.	Kvalitetsvurderinger. Sigdal kommune.	74
Figur 7.14.	Kvalitetsvurderinger. Krødsherad kommune.	74
Figur 7.15	Bruker- og besøksfrekvens eksisterende tilbud. Sigdal kommune.	75
Figur 7.16	Bruker og besøksfrekvens eksisterende tilbud. Krødsherad kommune.	76
Figur 7.17	Bruker- og besøksfrekvens eksisterende tilbud. Sigdal kommune.	76
Figur 7.18	Bruker og besøksfrekvens eksisterende tilbud. Krødsherad kommune.	77
Figur 8.1	Fremtidsdisponering av hytta.	79
Figur 8.2	Behov for utbedringer av hytta.	79
Figur 8.3	Ønske om innlagt strøm	80
Figur 8.4	Ønske om tilknytning til felles vann/kloaknett	80
Tabeller:		
Tabell 1.1.	Ferie i egen og/eller lånt hytte	12
Tabell 1.2.	Gjestedøgnandel for ulike overnattingsformer under lengste sommerferietur	13

Tabell 2.1.	Svarfordeling for hytteundersøkelsen i Sigdal/Krødsherad i 1996 sammenliknet med undersøkelsene i Bykle, Røros og Sjusjøen i 1992.	21
Tabell 2.2.	Svarfordeling mot hytteområde.	24
Tabell 2.3.	Forskjeller i datamaterialet som funksjon av svartidspunkt	26
Tabell 3.1.	Når ble hytta bygget? Sigdal og Krødsherad kommuner	28
Tabell 3.2.	Hyttas størrelse. Sigdal og Krødsherad kommuner	29
Tabell 3.3.	Har hytta ordnet vannforsyning? Ulike kommuner	31
Tabell 3.4.	Har hytta innlagt strøm? Ulike kommuner	33
Tabell 3.5.	Bilvei helt frem til hytta? Sigdal og Krødsherad kommuner.	35
Tabell 4.1.	Hustandsmedlemmer eget bruk av hytta. Sigdal kommune.	38
Tabell 4.2.	Hustandsmedlemmer eget bruk av hytta. Krødsherad kommune.	38
Tabell 4.3.	Gjennomsnittlig antall turer til hytta. Sigdal, Krødsherad og Sjusjøen kommuner.	39
Tabell 4.4.	Bruksdøgn og gjestedøgn. Ulike kommuner.	40
Tabell 4.5.	Antall bruksdøgn etter alternativ metode.	41
Tabell 4.6.	Bruksdøgn og gjestedøgn i Sigdal og Krødsherad. Alternativ metode.	42
Tabell 5.1.	Forskjeller i gjennomsnittlig besøksfrekvens for ulike typer besøk vinterstid. Sigdal og Krødsherad kommuner.	43
Tabell 5.2.	Variasjoner i hytteiers bruk av hytta ved ulike årstider og ulike typer opphold. Sigdal og Krødsherad kommuner.	44
Tabell 5.3.	Hyttebruk og reisetid.	45
Tabell 5.4.	Antall dagsturer og slektstilknytting.	46
Tabell 5.5.	Antall kort-/helgeturer og slektstilknytting.	46
Tabell 5.6.	Antall ferieturer og slektstilknytting.	46
Tabell 5.7.	Gjennomsnittlig antall bruksnetter pr. år etter standard.	47
Tabell 5.8.	Betydningen av bilvei helt frem.	48
Tabell 5.9.	Gjennomsnittlig antall bruksnetter pr. år. etter mulighet for alternativt ferieopphold.	48
Tabell 6.1.	Gjennomsnittlig forbruk pr. døgn pr. hytte i Sigdal og Krødsherad i forbindelse med siste helgeopphold på hytta.	50
Tabell 6.2.	Gjennomsnittlig forbruk pr. døgn pr. hytte i Sigdal og Krødsherad i forbindelse med siste ferieopphold på hytta.	51
Tabell 6.3.	Andel innkjøp av matvarer og dagligvarer i hytteområdet eller andre steder i hyttekommunen ved ulike typer opphold.	51
Tabell 6.4.	Lokal andel av innkjøp av matvarer og dagligvarer mot avstand fra hytta til bygdesentrum.	52
Tabell 6.5.	Andel av innkjøp av matvarer og dagligvarer i hytteområdet mot hytteområde	53
Tabell 6.6.	Innkjøp av ulike artikler og tjenester. Sigdal kommune	55
Tabell 6.7.	Innkjøp av ulike artikler og tjenester. Krødsherad kommune	56
Tabell 6.8.	Lokal andel av innkjøp av langvarige varer og tjenester	57
Tabell 6.9.	Sammenlikning av gjentakende årlige utgifter. Ulike kommuner.	58
Tabell 6.10.	Oversikt over samlet forbruk pr. hytte.	59
Tabell 6.11.	Beregnet regionalt årlig forbruk. Alle hyttene. Ulike kommuner	60
Tabell 6.12.	Firmahyttenes totale omsetning.	61
Tabell 8.1.	Ønske om vei helt frem eller til parkeringsplass sommerstid.	81
Tabell 8.2.	Ønske om vei helt frem eller til parkeringsplass vinterstid.	81
Tabell 8.3.	Hyttebruk i fremtiden.	82

Sammendrag og konklusjoner

Kun 1.8% av de spurte opplyser ikke å ha benyttet hytta ved dagstur, kort-/helgetur eller ferietur. Det er imidlertid sannsynlig at den faktiske andelen ligger noe høyere, i det flere av dem som ikke har besvart spørreskjemaet nettopp begrunner dette ved at hytta ikke har vært i bruk.

Gjennomsnittlig benyttes de privateide hyttene i Sigdal og Krødsherad kun 30 netter pr. år. Eiers eget bruk utgjør 26 netter i begge kommuner, mens andre brukere benytter hytta i gjennomsnitt 4 netter årlig.

Lokalandelen av hytteeiers innkjøp av matvarer og dagligvarer i hytteområdet eller andre steder i kommunen er ved lengre ferieopphold 37% i Sigdal og 43% i Krødsherad.

Lokalandelen av hytteeiers innkjøp av matvarer og dagligvarer i hytteområdet eller andre steder i kommunen er ved kort- eller helgeopphold 14.5% i Sigdal og 22% i Krødsherad.

Der er store variasjoner mellom de ulike hyttefelt m.h.t. denne lokalandelen. Den lokale andelen for matvare- og dagligvareinnkjøp om sommeren er størst blant hytteeiere med hytte på Ringnes/Heimsetra (67%) og ved Soneren (62%). Minst er lokalandelen om vinteren blant hytteeiere med hytte ved Djupsjøen (22%) eller på Haglebu (27%).

Totalt årlig forbruk pr. hytte beregnes til å ligge på mellom kr. 13 510 og kr. 15 840 i Sigdal, og mellom kr. 18 130 og kr. 26 980 i Krødsherad.

Totalt forbruk og kostnadsnivå blant samtlige eiere av hytter som er i bruk - minus dem som er eid av innenbygdsboende - er beregnet til å ligge på mellom 35,0 og 40,7 mill. kroner i Sigdal og 16,1 og 23,5 mill. kroner i Krødsherad. Skatteøren her holdt utenfor.

Bruksfrekvens varierer med standard og avstand fra hjemsted til hytta. Innlagt vann og innlagt strøm fører til høyere bruksfrekvens. Hytteeiere med bilvei helt frem benytter også hytta oftere enn dem uten slik bilvei helt frem eller bare frem til parkeringsplass i nærheten.

For hver time i ekstra reisetid mellom hjem og hytte reduseres antall dagsbesøk med 2 turer pr. år og antall kort-/helgeturer med 1.6 besøk. Hytteiere med slekt eller familie i hyttekommunen bruker hytta si noe sjeldnere enn hytteiere uten slike forbindelser.

En ukes lengre bruk av hver privateid hytte vil kunne føre til minst 3 millioner kroner i økt inntekt for de næringsdrivende i Sigdal og 1.8 millioner kroner i økt inntekt for de næringsdrivende i Krødsherad.

De naturbaserte aktivitets- og fritidstilbud er dem som er mest etterspurt. Skitur i løype er den enkelaktivitet som oppfattes med størst interesse.

Av de aktivitets- og fritidstilbud man arbeider med å utvikle, er der størst interesse for bedre tilrettelegging for fiske og merkede kulturhistoriske stier. Minst interesse har man for organisert barnepass, ukeskurs i jegerprøven og sommeraktiviteter med aktivitetsleder.

Leserveiledning

I innledningen (kapittel 1) tar vi for oss tre hovedområder: Utgangspunkt for undersøkelsen, nasjonale tendenser innen turisme, og referanse til tidligere forskning. Mandatet for undersøkelsen inngår i dette kapitlet.

I metodekapittelet (kapittel 2) dokumenterer vi gjennomføringen av forskningsprosessen. Vi er spesielt opptatt av dataenes gyldighet og pålitelighet, og i hvilken grad resultatene fra undersøkelsen kan generaliseres til hele hyttebefolkningen i Sigdal/Krødsherad.

I kapittel 3 presenterer vi beskrivelse av hyttene som er med i undersøkelsen, basert på de innkomne dataene. Spesifikt går vi inn på hyttenes alder, størrelse, hvorvidt de har innlagt vann og strøm, og hvorvidt det er bilvei helt fram.

I kapittel 4 presenterer vi data på bruken av hyttene. Vi kommer inn på bruksfrekvensen relatert til hhv. dagsturer, helgeturer og ferieopphold.

I kapittel 5 ser vi på faktorer som påvirker bruken av hyttene. Faktorer av interesse er årstider, reisetid, hvorvidt eieren/brukeren har et slektsforhold i hyttekommunen, hvorvidt det er innlagt vann og strøm, og hvorvidt det er bilvei helt fram.

I kapittel 6 ser vi på hytteeiernes forbruk av matvarer og mer langvarige varer/tjenester, som innredning, vedlikehold etc. Vi presenterer også en oversikt over hvor mye hytteeierne totalt legger igjen i hyttekommunen.

I kapittel 7 presenterer vi hytteeiernes/brukernes oppfatninger av lokale aktivitets- og servicetilbud, og i hvilken grad hytteeierne/brukerne benytter seg av de lokale aktivitets- og servicetilbudene.

I kapittel 8 presenterer vi hytteeiernes syn på alternative bruksmåter: Utleie gjennom hytteformidling, utleie på åremål, langtidsferie, arbeide fra hytta deler av året, etablere næringsvirksomhet. Videre ser vi på hvilke strategier kommunene kan velge for å øke bruksfrekvensen, den lokale forbruksandelen og hvordan tiltrekke seg nye hyttebyggere.

1. Innledning

I dette kapitlet tar vi for oss tre hovedområder: Utgangspunkt for undersøkelsen, nasjonale tendenser innen turisme, og referanse til tidligere forskning. I «utgangspunktet for undersøkelsen» kommer vi inn på problemstillinger i forbindelse med utvikling av lokalsamfunn og kommunalt samarbeid, og mandatet for undersøkelsen. Under «nasjonale tendenser» ser vi på selve begrepet turisme, og på turisme i Norge i et historisk perspektiv. Under «tidligere forskning» tar vi for oss forskningsprosjekter gjennomført i Norge i løpet av de siste 5 årene som er relevante for Sigdal/Krødsherad-prosjektet.

1.1. Utgangspunktet for undersøkelsen.

I dagens samfunn har kort vei til markedet blitt stadig viktigere for produksjonsbasert aktivitet. Det har ført til at flere og flere bedrifter lokaliseres i eller nær de store byene. Det er viktig for kommuner som Sigdal og Krødsherad, at det for å hindre fraflytting gis mulighet til å få arbeid i kommunene. Slik det er i dag reiser en god del av de unge ut for å gå videre på skole og studere, men det er ofte en målsetting for disse å komme tilbake og bosette seg på sine hjemsteder. Det er derfor viktig å skape arbeidsplasser i distriktene hvor det også er tilrettelagt for personer med høyskole/universitetsutdanning. Et først skritt vil være å se på hvilke muligheter som finnes for å få dette til. En av disse nye mulighetene ligger å utvikle reiselivet i kommunene.

Satsing innen reiseliv i Sigdal og Krødsherad kommuner har vært noe forskjellig. Sigdal har i større utstrekning satset på hytter som en del av turisme. De har tidligere vært med i prosjektet «Prøvebygda Sigdal» som satset på utstrakt hyttebygging. Krødsherad kommune har derimot vært mer restriktiv i sin politikk når det gjelder utbygging av hytter. De har tidligere gått så langt at de i praksis gjennomførte byggestopp i Norefjellområdet fra bygningsloven ble opprettet (1965) og frem til omkring 1987. Denne byggestoppen har medført at en fra 1987 og frem til i dag har hatt vesentlig andre muligheter enn det som ellers ville eksistert.

Begge kommunene er i dag opptatt av å videreutvikle hytteturisme og turisme generelt. Krødsherad har i sin kommuneplan vedtatt å satse på turisme for at kommunen skal *“få et tredje bein å stå på ved siden av industri og jord/skog,”* (KKP :20). En naturlig del av turisme er den som knytter seg til fritidshus eller det som også kalles hytter. I Sigdal har kommunen gått så

langt at den har utarbeidet en egen målsetning for økt satsing på hytter ut fra betydningen man antar at hytteturisme vil ha for fremtidige økonomisk utvikling i lokalsamfunnet;

“ hytter, både eksisterende og nye skal gi størst mulig lokale ringvirkninger og danne grunnlag for sikre og lønnsomme arbeidsplasser i Sigdal. Samtidig skal det ved utvikling av eksisterende hytter og bygging av nye legges vekt på å ta vare på /videreutvilke kommunens natur- og miljøkvaliteter” (SNP 1995:15).

1.2. Kommunalt samarbeid

Et prosjekt som denne hyttebruksundersøkelsen kan bidra til å styrke det interkommunale samarbeidet i Midt fylket. I følge Sana og Skår (1995) er Midt fylket den regionen som kommer dårligst ut når det gjelder interkommunale samarbeidstiltak i Buskerud. Ved å gå noe nærmere inn i rapporten deres finner vi likevel at Sigdal og Krødsherad har flere fellestiltak. Noen av disse er innenfor reiseliv, med turistkontor for regionen, Kunstnerdalen og et samarbeidsforum for reiselivsbedrifter (Sana og Skår 1995)¹. I tillegg er denne undersøkelsen et samarbeidsprosjekt mellom kommunene og fylkeskommunen. Det er også en god del uformelt samarbeid mellom kommunene og mellom deler av næringslivet i de to kommunene. Etter vår oppfatning vil det være en styrke for regionen om dette samarbeidet utvikles videre.

Det er kanskje naturlig å ta utgangspunkt i Norefjellområdet for å utvikle dette til felles beste. Det er tidligere indikert at det er viktig med et alpinanlegg i nærheten for å øke bruksfrekvensen av hytta (Flognfeldt, 1995), ettersom foreldre synes det er viktig å få med sine barn til fjells. Vi antar at dette er en av årsakene til at Sigdal i næringsplanen har nevnt tiltak som styrking av tverrforbindelsen mellom Tempelseter og Norefjell. Det vil også føre til at kommunikasjonen mellom Sigdal og Krødsherad blir bedre.

Spørsmålet er derimot om det faktisk er slik at de som har hytte i Sigdal, ønsker å få bedre tilgang til et alpinesenter. Våre tall viser at dagens typiske hytteeier i Sigdal har forholdsvis voksne barn. Av den grunn etterspør man ikke tjenester slik som alpinesenter, men heller andre kvaliteter ved “høyfjellet”, slik som stillhet, utsikt og pen natur. Det kan også være visse indikasjoner på at det vil foregå et generasjonsskifte av hytteeiere i både Sigdal og Krødsheradområdet i løpet av en 10 til 15 års tid, noe som antageligvis vil føre til standardheving av hytta og et ønske om annen type bruk, og da kan for eksempel økt tilgjengelighet til et skisenter påvirke bruken av hytta.

---

¹ Felles turistkontor har tidligere eksistert, foreløpig er dette samarbeidet «lagt på is».

1.3. Mandat

I januar 1996 ble det avholdt et møte mellom representanter for fylkeskommunen og de berørte kommunene på den ene siden, og representanter for Høgskolene i Buskerud og Lillehammer på den andre. Formålet med møtet var å komme fram til en ramme for en hyttebruksundersøkelse i Sigdal og Krødsherad kommuner. På bakgrunn av dette møtet ble mandatet for hyttebruksundersøkelsen utarbeidet:

Formålet med undersøkelsen er tredelt:

(1) å kartlegge hvilke faktorer som påvirker bruken av hyttene i Sigdal og Krødsherad kommuner, herunder hytteeiernes ønsker. Hensikten er å legge forholdene bedre tilrette for hytteeierne/-brukerne, og på denne måten stimulere til økt bruk av hyttene;

(2) å kartlegge hyttebrukernes forbruks- og aktivitetsmønster, slik at næringslivet og kommunen i større grad kan legge forholdene til rette for at en større andel av hyttebrukernes forbruk blir lagt igjen i regionen;

(3) stipulere omfanget av hytteeiernes forbruk i regionen i dag i forhold til potensialet.

1.4. Hyttebegrepet

Det er viktig å definere hva vi legger i begrepet hytte eller fritidshus. En fullstendig dekkende beskrivelse av hva fritidshusbegrepet omfatter, er vanskelig å gi. En slik beskrivelse vil bestå av en oppramsing av ulike typer av boenheter. Det ser ut til at hva som legges i begrepet fritidshus også varierer i forhold til hvor i landet disse ligger. Leiligheter i storbyene, leiligheter i egne appartementshotell, rorbuer, landsteder langs kysten, jaktlott på store skogeiendommer og gamle seterhus inngår i begrepet sammen med den tradisjonelle hytta (Flognfeldt, 1996).

Likevel er ikke dette særlig problematisk da det i norsk dagligtale snakkes om "hytter" og det er lett å bruke dette begrepet som fellesbegrep på alle typer fritidseiendommer som faller inn under reiselivsbegrepene. Det betyr at det opereres med mange slags bygninger til privat fritidsbruk. Vi har valgt å holde oss til en definisjon av hytte som inkluderer følgende:

Hytter av tradisjonelle norske typer:

- frittliggende bygninger som oftest er oppført kun med tanke på bruk i fritida.

Hytter i klynge eller organisert tun:

- er en mer moderne form for fritidsbebyggelse
- bygget de siste to tiårene i tilknytning til lokal reiselivsutvikling.

Kjedehytter og dobbelthytter:

- også utviklet i lokal reiselivssammenheng
- særlig nær alpinsentre
- de aller fleste av disse er bygget for utleie, gjerne i forbindelse med en eldre hotellbedrift (vi har valgt å se bort i fra utleiehyttene)

Leiligheter bygget spesielt for fritidsbruk, gjerne med et felles serviceanlegg.

Andre definisjoner tar utgangspunkt i begrepet "dobbelt bosetning" - og da er fritidshuset det andre (evt. tredje osv.) bostedet. Dette betyr et sted hvor eieren bor utenfor det vanlige bostedet og oftest utenom den perioden eller tiden han/hun er i arbeid.

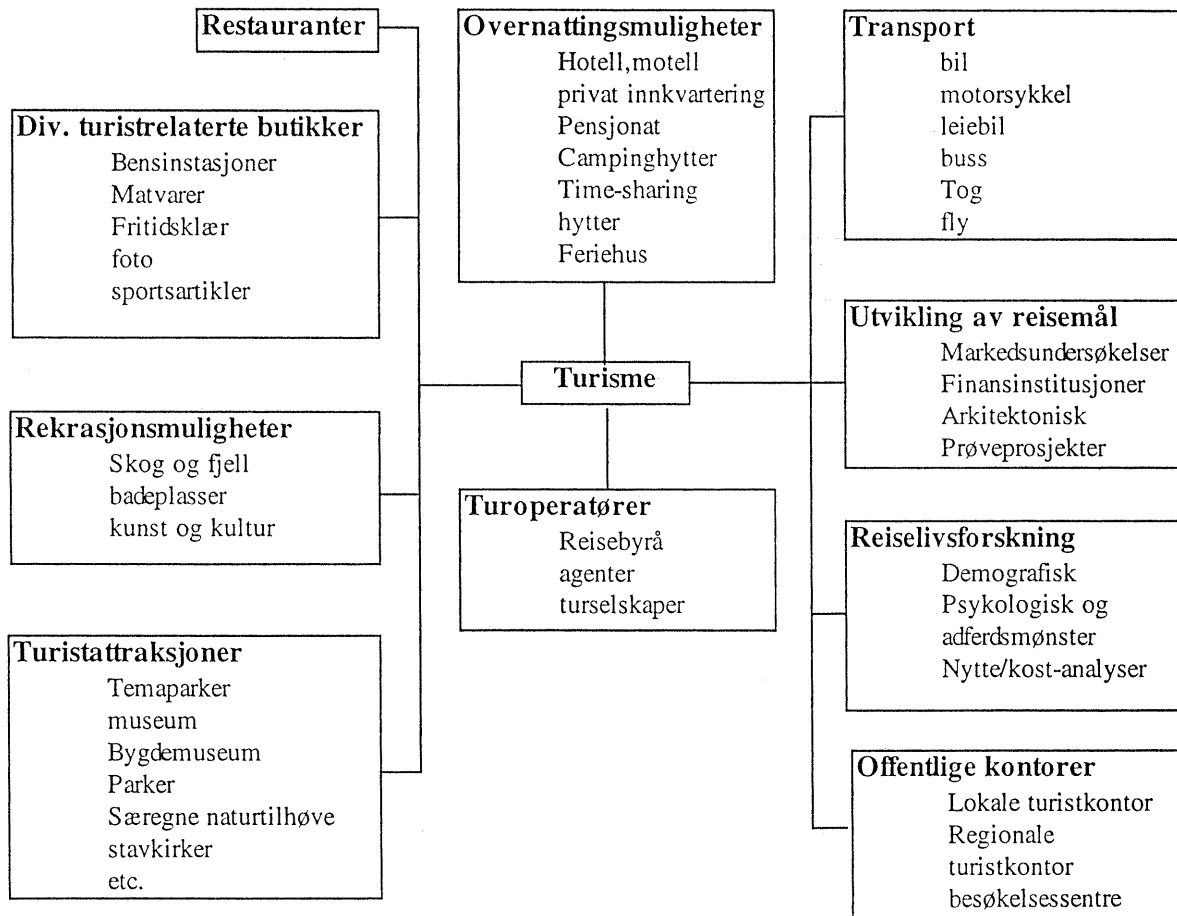
Begrepet "second homes" brukes mest i engelskspråklige analyser, men vi ser i dag trekk hvor det forgår en stor del utvikling av "sekundærboliger" i de større byene. Det kjøpes opp leiligheter som benyttes som overnattingssted når en reiser inn til storbyene for arbeid av kortere varighet (f.eks møtevirksomhet) eller for å kunne benytte storbyenes kulturelle tilbud i f.eks helgene. Enkelte ser dette som et klart alternativ til det å bo på hotell, og trender tyder på at det er grunn til å tro at sekundærboliger i de større byene er et fenomen i sterk vekst. Mye tyder også på at stadig mer av bruken er fritidsrettet, og at denne bruken øker sterkt både i ferier og ikke minst under weekender (Flognfeldt i Aabrenn 1996).

Selv om kjøp av leiligheter i byene for fritidsbruk viser en økning, så er den tradisjonelle frittliggende hytta det dominerende innslaget i den norske fritidsbebyggelsen. Som oftest er denne hytta bygget som et individuelt foretak, det vil si bygget av den første eieren etter hans spesifikasjoner og for å dekke familiens behov. Mens man i Sigdal for det meste finner sistnevnte type hytte, finner man i nærheten av Norefjell Alpinanlegg helhetlige hyttefelt som seinere er solgt til kjøpere, og som ikke har vært med på detaljplanlegging av området eller selve hytta.

1.5. Tendenser nasjonalt

Selve begrepet turisme har en lang historie som kan dateres tilbake til 1811 (Lundberg m.fl. 1995:4). Begrepet har gjennomgått mange endringer, og i dag er det stort sett enighet om at turisme inneholder et mangfold av faktorer. Lundberg m.fl (1995) er av den oppfatning at turisme består i all hovedsak av både tilrettelagte og ikke-tilrettelagte aktiviteter. Vi har nedenfor skissert deler av hva som oppfattes å ligge innenfor turismekonseptet.

Figur 1.1. En modifisert og oversatt modell av Lundberg (1995:4) over turismebegrepets bestanddeler.

Et av hovedproblemene når det gjelder forskning på turisme er at det tidligere bare har vært registrert data hvor det har foregått utleie. Det er med andre ord bare registrert gjestedøgn ved utleieforetakene. Bruk av fritidshus kommer derfor kun med i de ferieundersøkelsene som med

·ujevne mellomrom publiseres². I Norge har de fleste Ferieundersøkelsene blitt utført av Statistisk Sentralbyrå, men på nittitallet har også Transportøkonomisk Institutt utført et par slike undersøkelser. Reiser som inngår i ferieundersøkelsene skal ifølge internasjonale overenskomster være av minst fire overnattingers varighet. Siden mye av hyttebruken dreier seg om ukensluttsbesøk, så faller dette da vekk når ferieundersøkelsene følger internasjonale retningslinjer.

Det er få undersøkelser som viser hvor stor andel av befolkningen som egentlig har muligheter til å bruke egen eller lånt hytte i ferie- og fritidssammenheng. Kleiven og Thrane (1994) viste at blant 401 respondenter i Gjøvik kommune var det 54% av husholdningene som hadde tilgang til hytte, 23 % som hadde tilgang til fritidsbåt og 23 % som hadde tilgang til campingvogn.

Teigland (1986) har benyttet seg av SSBs ferieundersøkelser og trukket fram enkelte data som kan brukes til å beskrive hvordan nordmenn ferierte for 25 - 15 år siden. I 1978/79 var det slik at samlet for hele Norge benyttet over 25 % av befolkningen (hvis vi ser bort i fra julen) hytta til ferie i samtlige av de fire årstider.

Lengste tur sommeren 1978	30%
Påskan/våren 1979	48 %
Vinteren 1979	32 %
Julen 1978	12 %
Høsten 1978	26 %

Tabell 1.1. Ferie i egen og/ eller lånt hytte (Teigland, 1986).

Tallene til Teigland (1986) bør være representative for reisemønsteret på den tiden. Når det gjelder hovedferietur om sommeren utgjorde hyttebesøk 20 - 22 % av de totale reiser som ble gjennomført i 1970, 1974, 1978 og 1982. Hyttene som feriemål var klart viktigst for personer bosatt på Østlandet, hvor 25% benyttet hytta til hovedferietur og minst viktig for dem som bodde i Nord-Norge, hvor andelen var 12-15 %.

Noe nærmere dagens situasjon er Ridengs (1993) analyser som er basert på ferieundersøkelsen utført av TØI og Norsk Gallup i 1991. Han har beregnet gjestedøgnandelen for ulike overnattingsformer under lengste sommerferietur i Norge. Nedenfor gjengis tall fra denne undersøkelsen som er interessante i forhold til hytteundersøkelsen i Sigdal/Krødsherad.

² Jf. Ericsson og Vonlathen 1986, Thor Flognfeldt 1992a, 1992b, 1992c, 1995, Kleiven 1992.

Lengste sommerferietur i Norge

	Hele landet	Østlandet
I egen hytte	26 %	35 %
Slektninger/venners hytte	8 %	8 %
Leid hytte	7 %	8 %

Tabell 1.2. Gjestedøgnandel for ulike overnattingsformer under lengste sommerferietur (Rideng, 1993).

Ut fra tallene ser vi at hyttene på Østlandet står for mer enn halvparten av det samlede overnattingsvolumet under feriene i 1991.

Ved å se på ferieundersøkelsene som er utført de siste 25 årene, så stiger andelen av ferieturvolumet som tilbringes på hytte for den delen av ferien som foregår i Norge. For ferier i utlandet, hvor totalandelen vokser noe, er naturligvis hyttebruken atskillig mer beskjeden.

Vi ser også en trend i retning av at hyttebesøkene blir kortere og hyppigere enn de var før i tiden. I dag er det meget få som tilbringer alle 21 feriedøgnene på hytte i ett strekk, mens mange er der noen dager for deretter å feriere et annet sted i Norge eller utlandet. Det som øker mest er besøk med en varighet på 3-4 dager i tilknytning til helgen og i tilknytning til helligdager.

Når det gjelder antallet hytter den norske befolkningen har tilgang til, så er dette vanskelig å anslå. Men vi ser at stadig flere har mer enn ett feriehus, og at det da gjerne er slik at man har et feriehus i fjellet eller nær skiterreng som brukes mest om vinteren, og i tillegg ett ved sjøen som naturlig nok er mer brukt i sommerhalvåret.

1.5.1. Grønn turisme

I følge st.prp. nr. 1 (1995-1996), rapport fra intern arbeidsgruppe i nærings- og energidepartementet (1993) og reiselivsplanen for Buskerud (1996), er gode natur- og miljøkvaliteter en viktig ramme for reiselivsnæringen. Dette styrkes ut fra at det stadig blir større bevissthet om miljøkonsekvenser og et større krav om bærekraftig og miljøtilpasset reiseliv. Norge har en internasjonal profil som består av renhet og uberørt natur. Det er kanskje ut fra dette perspektivet at vi i Norge - og med tillegg av en stadig større andel europere - ønsker å oppleve det "ville og uberørte". Bygdeturismen er blitt utpekt som en vekstnæring i distriktene, og

“landbruksdepartementet har fremholdt at bygdeturisme må sees på som en av flere muligheter for alternativ næringsutvikling i distrikter hvor primærnæringene spiller en dominerende rolle.” (N&E 1993)

Bygdeturismen består av både en naturdel og en kulturdel. Naturdelen er tidligere nevnt som en viktig faktor i grønn turisme. Når også kulturbegrepet blir inkludert i reiselivet, kan dette være av viktig betydning, for å utvikle et konsept. Kultur blir også fremmet i st.prp 1 (1995-96) som en viktig bærebjelke i reiselivssatsingen, og da spesielt den lokale kultur i kommunen. En mener at en satsing på lokal kultur vil føre til at attraksjonsverdien i forhold til reisemålet øker, noe som igjen vil føre til at både reiselivsnæringen og kulturlivet får en økt andel av den økonomiske avkastningen som økt turisme vil gi. Ut fra en slik argumentasjon bør en umiddelbar konklusjon være at kommunene Sigdal og Krødsherad bør tilrettelegge for økt kultursatsing. Spørsmålet er imidlertid om hytteturisten vil etterspørre den lokale kultur i samme grad som en som kanskje er på besøk til en av kommunene for første gang? Kanskje er det slik at den alminnelige hytteturist i større grad etterspør de naturlige og frie goder slik som fjell, skog, vann og bekker og ikke bryr seg i like stor grad om det kulturelle tilbudet kommunene kan tilby? Hvordan det faktisk forholder seg er noe av det vi vil søke å belyse.

1.6. Nyere forskning

I løpet av de siste 10 årene er det utført en rekke undersøkelser som er relevante i forhold til undersøkelsen i Sigdal og Krødsherad. Flere steder i teksten trekkes det sammenlikninger med resultater fra disse undersøkelsene.

Det ble gjennomført en undersøkelse i Hol kommune øverst i Hallingdal i 1984 (Ericsson, 1986). Denne undersøkelsen har på mange måter dannet grunnlaget for de fleste av arbeidene nevnt i denne rapporten.

Data om hyttebruk er i løpet av de siste 5 årene samlet inn fra fire ulike reiselivsområder i Norge og representerer undersøkelser foretatt i seks kommuner³. Undersøkelsene omfatter både skogs- og fjellhytter på Sjusjøen i Ringsaker kommune, tre kommuner i Rørosregionen, og Bykle i Setesdal, samt hytter ved sjøen i Risør kommune. Kleiven og Holmengen foretok undersøkelsen i Risør i tilknytning til konsekvensanalysene av et eventuelt oljesøl i Skagerrak. Risør ble også undersøkt av NINA i 1990. Ettersom hyttene i Risør er av en annen karakter enn det som er interessant for Sigdal og Krødsherad, velger vi stort sett å se bort fra denne

---

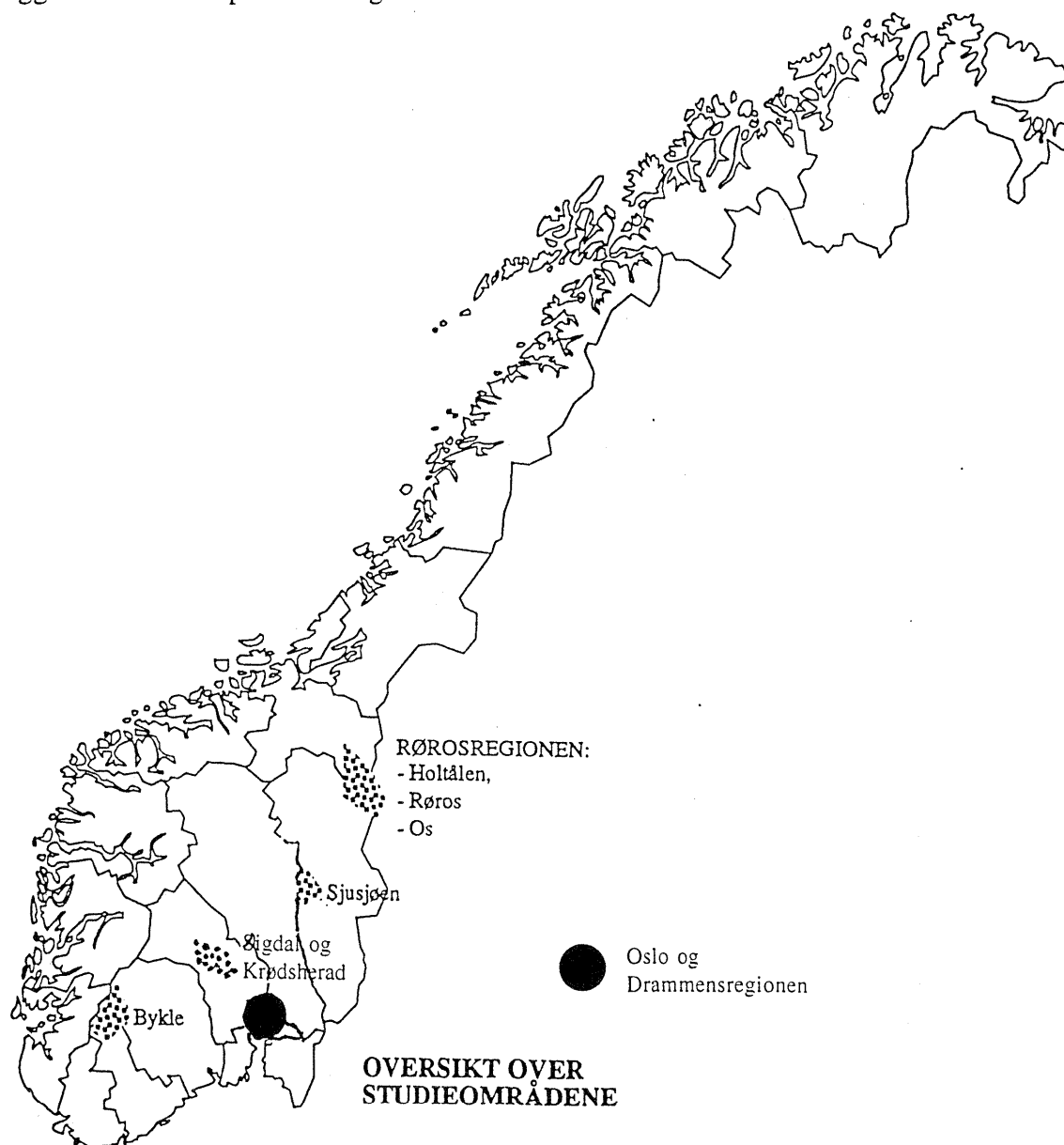
³ Thor Flognfeldt 1992a, 1992b, 1992c, 1995, Kleiven 1992

undersøkelsen når det gjelder sammenlikninger med hytteområder. Det er likevel noen interessante funn i undersøkelsen som vi vil komme tilbake til.

For skogs- og fjellhyttene ble det samlet sendt ut noe over 6 000 spørreskjemaer til hytteeiere i Bykle i Setesdal, de tre kommunene i Rørosregionen og Sjusjøenområdet i Ringsaker, med en samlet svarprosent på ca. 42 %.

I likhet med Sigdal og Krødsherad ble et omfattende spørreskjema sendt ut også i disse regionene. Samtlige skjema har vært på mellom 11 til 16 sider (hvor det for Sigdal og Krødsherad har vært det korteste). Feltområdene ligger i fire ulike fjellregioner, med beliggenhet som vist på kartet i figur 1.2.

Figur 1.2 Undersøkelsesområdene for hytteundersøkelser.

Hvor hytteeierne har sitt faste bosted kan være viktig for bruken av hytta (J.fr. diskusjon i kap 4.) Vi har derfor sett nærmere på hvor de ulike hytteeierne kommer fra og har skilt i hva som er hyttekommunens primær- og sekundærmarkeder. Dette vil også ha betydning for hvor hvordan en skal henvende seg til hytteeierne, enten i form av markedsføring eller informasjon.

Område	Primærmarkeder	Sekundærmarkeder
Bykle m/Hovden	- Sørlandet	- Rogaland - Sunnhordaland - Telemark
Rørosregionen m/ Os, Holtålen, Røros	- Trondheim - Hedemark	- Oslo
Sjusjøen i Ringsaker kommune	- Mjøsområdet - Områdene nord for Oslo - Indre Oslofjord	
Sigdal og Krødsherad	Oslo- og Drammensregionen	- Vestfold - Østfold - Deler av Buskerud Hønefoss og Kongsberg

Figur 1.3. Oversikt over tidligere og nåværende undersøkelser.

Alle tre undersøkelsesområder har også et hjemmemarked - bestående av innenbygdsboende hytteeiere. Det er betydelige innenbygds eierandeler alle steder, men i mengde blir dette størst for Sjusjøen.

2. Metode

I dette kapitlet ser vi nærmere på hvordan vi har gått frem for å få tak i dataene. Vi har også vurdert gyldigheten og pålitligheten. Avslutningsvis kommer vi inn på generaliserbarheten av dataene.

2.1 Metoder for innhenting av data og utvalg av enheter

Det ble besluttet å gjennomføre en spørreskjemaundersøkelse for å gi svar på spørsmålene som følger av problemstillingene gitt under 1.1. Det var et ønske fra oppdragsgiver, såvel som fra prosjektetgruppens side å kunne sammenlikne resultatene i denne hyttebruksundersøkelsen med resultater fra tidligere undersøkelser (Flognfeldt 1994). Ved å imøtekomme dette ønsket og i tillegg ta hensyn til ønsker fra oppdragsgiver vedrørende spesielle forhold av lokal interesse, ble spørreskjemaet på 11 A4-sider, dvs. relativt omfattende. Hensiktsmessigheten med et spørreskjema av dette omfanget ble nøye diskutert utfra hensynet til svarnøyaktighet og svarprosent. Disse forholdene er kommentert nedenfor under avsnitt 2.2.

To datainnsamlingsmetoder var i utgangspunktet aktuelle, personlig intervju og postal undersøkelse. Personlig intervju ble straks forkastet av kostnadmessige/tidsmessige og ikke minst praktiske årsaker. Intervju av et minimum på 3-400 enheter ville i praksis ikke kunne gjennomføres, spesielt fordi enhetene i mange tilfeller var forventet å måtte konsultere hyttebøker, andre medlemmer i familien, etc. for å kunne gi svar på en rekke av spørsmålene. I tillegg ville intervjumetoden medføre utstrakt reising for å få gjennomført intervjuene.

Med en postal undersøkelse vil en unngå disse problemene. Metoden vil i tillegg ivareta et antatt ønske hos mange om full anonymitet, og respondentene vil ikke påvirkes av personer med kontakt tilbake til kommunene eller oppdragsgiver. En postal undersøkelse krever imidlertid svært presise og entydige spørsmål, og det vil være nødvendig å legge stor vekt på arbeidet med detaljspørsmålene og utprøvingen av skjemaet før gjennomføringen av selve undersøkelsen. Postale undersøkelser gir erfaringsmessig en lav svarprosent, og puring ville være nødvendig for å oppnå et rimelig resultat. Normalt vil en postal undersøkelse uten puring gi en svarprosent på 20-40, mens en med puring kan forvente en svarprosent i området 50 (Nachmias&Nachmias 1992:217).

En rekke tiltak ble gjennomført i alle de tidlige fasene av prosjektet for å sikre en så høy svarprosent som mulig. Tiltakene er omtalt i avsnitt 2.2.

2.1.1 Utvalg av enheter

Hyttene i Sigdal og Krødsherad er samlet i hhv. 10 og 6 ulike områder spredt i et relativt stort geografisk område, med i alt ca. 4200 hytter. Jfr. vedlegg 1 og 2 (kart over området). Antall hytter i de ulike områdene varierer fra ca. 750 til under 50 hytter. For å sikre en rimelig representasjon fra områdene med færrest hytter, ble det besluttet å sende spørreskjemaet til samtlige hytteeiere, dvs. gjennomføre en populasjonsundersøkelse. Med en rimelig svarprosent vil en forvente at områdene med færrest hytter ville bli representert ved minimum 15-25 hytteeiere. Et lavere antall ville etter prosjektgruppens vurdering være lite ønskelig (analysen etter datainnsamlingen viser at ingen områder er representert med færre enn 26 hytteeiere, jfr. tabell 2.2.). En alternative metode med uttrekk av et mindre, tilfeldig stratifisert utvalg ble forkastet, vesentlig fordi det for dette prosjektet var lite å hente kostnadmessig sett. Et overslag viste at det ville være komplisert og tidkrevende å trekke et stratifisert utvalg, og at metoden ville medføre omtrent like store kostnader som en populasjonsundersøkelse.

Som nevnt var det forventet å oppnå en rimelig svarprosent. Et stort kan representere et problem i en spørreundersøkelse ved at holdningene blant dem som ikke svarer, kan avvike fra holdningene blant dem som svarer. Vesentlige avvik kan begrense gyldigheten av å generalisere de innhentede dataene til hele populasjonen av hytteeiere. Dette forholdet er behandlet spesielt under analysen av dataene, jfr. avsnitt 2.6.

Utsendelsen av spørreskjemaene til hytteeierne er basert på renovasjonsregisterne i kommunene. Listene dannet grunnlaget for utsendelse til 3030 og 1123 hytteeiere i hhv. Sigdal og Krødsherad.

2.2 Spørreskjemaet, og spørreskjemaets gyldighet og pålitelighet

Grunnrisset av tilsvarende og sammenliknbare undersøkelser på Sjusjøen i Ringsaker kommune, i Bykle og i Rørosregionen i 1992 (Flognfeldt 1995), ble brukt som utgangspunkt for spørreskjemaet i Sigdal/Krødsherad-undersøkelsen. Hensikten var som nevnt ovenfor, å legge til rette for en direkte sammenlikning med resultatene fra tidligere undersøkelser. Visse justeringer ble foretatt for å rette opp upresise formuleringer i det opprinnelige skjemaet, og det

ble tatt inn noen tilleggsspørsmål av lokal karakter etter ønske fra oppdragsgiverne. Spørreskjemaet ble gjennomgått av oppdragsgiverne og representanter for det lokale næringslivet og velforeninger, før det gikk til en pre-test som omfattet 10 personer med relevant bakgrunn. Testpersonene var hytteeiere fra områder som ikke inngikk i Sigdal/Krødsherad-undersøkelsen.

Spørreskjemaet ble sendt ut ca. 10 dager før palmesøndag i 1996. I spørreskjemaet ble hytteeierne oppfordret til å ta skjemaet med på hytta i påskeferien, slik at det kunne fylles ut med basis i hytteboka. Det ble ikke satt noen svarfrist, men mottakerne ble henstillet å "sende det tilbake til oss så snart som mulig". Hensikten med denne formuleringen var å gi dem som eventuelt glemte igjen skjemaet på hytta, en indirekte oppfordring til å returnere det etter neste hyttebesøk og derved bidra til en bedre svarprosent. En merket, frankert svarkonvolutt og kalender for undersøkelsesperioden april 95 - mars 96 var lagt ved spørreskjemaet. Svarkonvolutten var merket i den hensikt å unngå å purre hytteeiere som hadde svart ved første gangs utsendelse. Skjema og konvolutt ble fysisk adskilt såsnart konvoluttene var åpnet, for å sikre 100% anonymitet.

Noen få dager før utsendelsen av spørreskjemaet ble undersøkelsen omtalt i en rekke aviser i Buskerud, hvor en stor del av hytteeierne har sitt bosted. I tillegg ble hytteeierne minnet om undersøkelsen ved ankomst til hytteområdet gjennom oppslag i dagligvareforretninger og ved innkjøringen til de ulike områdene.

Skjemaets gyldighet og pålitelighet

Gyldighet refererer seg til hvorvidt spørreskjemaet måler det som ønskes målt, dvs. hvorvidt begrepene som er brukt i spørsmålene, gir uttrykk for det som ønskes målt. Pålitelighet refererer seg til hvor presist spørreskjemaet måler det en ønsker å få målt.

Gyldighet: Spørsmålene i skjemaet representerer enkle problemstillinger. Som tidligere nevnt, ble det tatt utgangspunkt i et allerede eksisterende spørreskjema, dvs. at prosjektgruppen kunne trekke på erfaringer fra tidligere undersøkelser. På grunnlag av disse forholdene mener prosjektgruppen at skjemaets gyldighet er rimelig god.

Pålitelighet: Gjennom pre-testen fikk prosjektgruppen bekreftet at spørsmålene syntes å være tilstrekkelig presise. Det er ikke oppdaget forhold i datamaterialet som indikerer det motsatte, bortsett fra i svarene på spm. 52 - "Er det i husstanden hjemmeboende barn i noen av de følgende aldersgrupper?". Ulike respondenter har oppfattet spørsmålet ulik måte, og svarene indikerer at måten svaralternativene var utformet på, synes å ha virket forvirrende på respondentene.

I spørsmål 26, 27 og 28 bes respondentene å svare på et stort antall delspørsmål. Det fremgår av de besvarte skjemaene at endel respondenter har gått lei i prosessen med å besvare disse spørsmålene. Prosjektgruppen setter derfor et spørsmålstegn ved påliteligheten mht. svarene på spm. 26, 27 og 28. Analysen av de innhentede dataene gir imidlertid indikasjoner som virker fornuftig når de sees i sammenheng med de øvrige resultatene.

2.3 Purring

Ved utgangen av mai var svarfrekvensen mht. returnerte skjema nede på 2-3 pr. uke, og det ble besluttet å foreta purring i god tid før fellesferien i juli. Purring pr. telefon ble gjennomført 10.-13. juni, i tiden 1700 til 2100 med pause for dagsnyttssendingene i TV. I alt 8 personer deltok i purringen pr. telefon. I de påfølgende ukene ble det sendt ut purrebrev til dem som enten ikke tok telefonen eller som ikke sto oppført i telefonkatalogen. På denne måten ble alle som ikke hadde svart ved første gangs utsendelse, purret i løpet av et tidsrom på ca. tre uker.

Faktatall for purringen:

- * Antall med telefon og kontaktet pr. telefon: 1530
- * Antall av disse som sa de hadde skjema og ville svare: 317
- * Antall som ønsket nytt skjema og sa de ville svare: 544
- * Antall som sa de ikke ønsket å svare: 669
- * Antall purret pr. brev: 764

Av overstående fremgår det at en rekke hytteeiere ikke ønsket å delta i spørreundersøkelsen. Intervjuerne benyttet anledningen til å stille spørsmål om årsaken til denne holdningen, og svarene de fikk er senere benyttet i vurderingen av undersøkelsens gyldighet.

2.4. Responsfrekvens før og etter purring

Spørreskjemaet ble sendt ut til hhv. 3030 og 1123 hytteeiere i Sigdal og Krødsherad. I slutten av mai, like før purring, var det kommet inn ca. 1480 svar. Dette tilsvarer en svarprosent på ca. 36, fordelt med 38% for Sigdal kommune og 27% for Krødsherad kommune. Pr. 1. oktober var igjen svarfrekvensen nede på 1 - 2 pr. uke, etter det var kommet inn totalt 1989 svar fordelt

med 1575 for Sigdal og 396 for Krødsherad. Dette gir en respons på hhv. 51.9% og 35.3% for Sigdal og Krødsherad. Forskjellen i svarprosent mellom de to kommunene skyldes tildels at firmahytter og utleiehytter ikke er representert i beregningsgrunnlaget for svarprosenten. I Krødsherad er andelen firmahytter/utleiehytter nær 10%, mens den i Sigdal er ca. 2%. Totalt for begge kommuner var svarprosenten 47.9. Tallene stemmer godt overens med hva som var forventet og må sies å være meget tilfredsstillende.

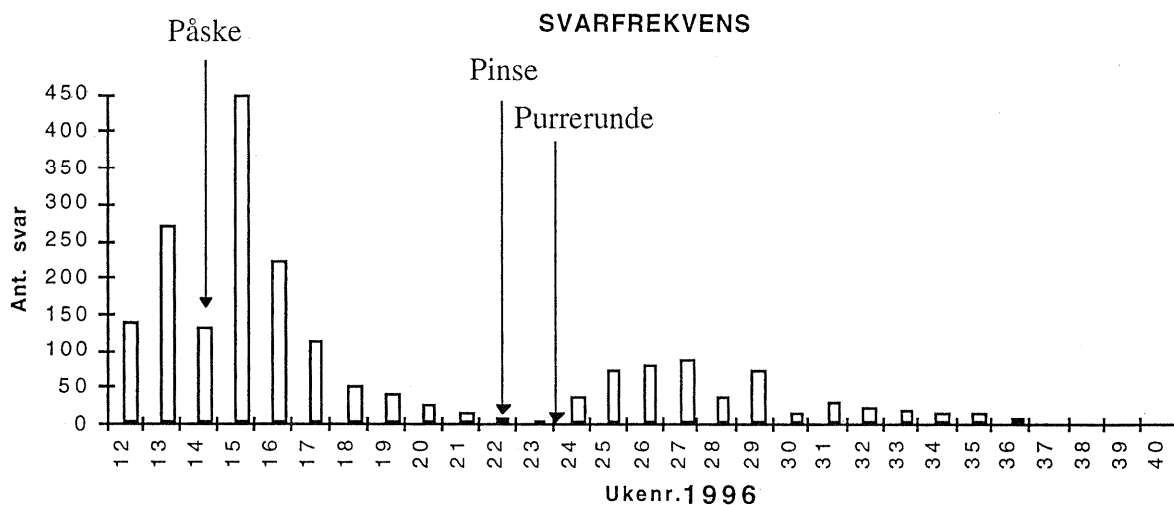
En rekke konvolutter kom i retur, enten med ny adresse (antall ikke registrert), med ukjent adresse (antall 65), med beskjed om at mottakeren var død (antall 16), eller med beskjed om at mottakeren var bosatt i utlandet (antall 34). Hytteeierne i den første kategorien ble tilsendt et nytt spørreskjema, mens det ikke ble gjort forsøk på å oppspore hytteeierne med ukjent adresse eller med adresse i utlandet, eller søke å få kontakt med nye eiere i de tilfellene hvor mottaker var død. Dette frafallet utgjør totalt 115 i følge tallene ovenfor.

I Tabell 2.1 er svartallene fra Sigdal og Krødsherad sammenliknet med tilsvarende tall fra tidligere undersøkelser i Bykle, Røros, Holtålen, Os og Sjusjøen (Flognfeldt 1995). Svarprosentene for Sigdal ligger i overkant av gjennomsnittet for kommunene i tidligere undersøkelser, mens prosentene for Krødsherad ligger noe under. Svarprosentene for Sigdal og Krødsherad samlet ligger svært nær gjennomsnittstallene for de tidligere undersøkelsene.

Kommune	Netto utsendte spørreskjemaer	Returnerte og besvarte spørreskjemaer	Svarprosent
Bykle	1240	448	36% uten purring
Røros	2300	720	32% uten purring
Holtålen	900	440	48%
Os	700	335	47%
Sjusjøen	996	502	51% av et utvalgt blant 2550 hytteeiere
Sigdal uten purring	3030	1163	38%
Sigdal totalt, m. purr.	3030	1575	51.9%
Krødsherad u. purring	1123	307	27%
Krødsherad totalt, m.p	1123	396	35.3%

Tabell 2.1. Svarfordeling for hytteundersøkelsen i Sigdal/Krødsherad 1996 sammenliknet med svarfordelingen ved hytteundersøkelsen i Bykle, Rørosregionen og Sjusjøen i 1992.

Figur 2.1 viser variasjon i svarfrekvensen over tid, fra utsendelsen før påske fram til 1. oktober.

Figur 2.1. Svarfrekvens

2.5. Registrering av data og pålitelighet i forbindelse med registreringen

Ved mottak av svarene ble skjemaene skilt fra konvoluttene og nummerert fortløpende (påført enhetsnummer). Nummeret på svarkonvolutten ble krysset av mot listen over samtlige hytteeiere for å hindre purring av personer som allerede hadde svart. Et mindre antall hadde strøket over nummeret på svarkonvolutten, med det resultat at disse ble purret opp. Antallet det dreide seg om var så lite at prosjektgruppen ikke anså dette som et problem. Svarkonvoluttene ble skilt fra svarsjemaene umiddelbart etter mottak og tilintetgjort på forsvarlig måte iht. vanlig kotume, og det ikke skulle være mulig å kople skjemaene tilbake til den enkelte hytteeier.

Alle svar ble registrert i en datamatrise, hvor linjene i matrisen representerer de enkelte svarsjemaene og hvor kolonnene representerer de enkelte variablene. Det var nødvendig å engasjere i alt seks operatører til registrering av data, hvorav to gjennomførte de siste 2/3 av arbeidet. Den ansvarlige for dataregistreringen utarbeidet en instruks til operatørene før

registreringen begynte, basert på gjennomsyn av ca. 100 utfylte skjema. Instruksen ga bl. a. retningslinjer for tolking av ulike svarmønstre. Erfaringen opparbeidet etter registrering av ca. 200 skjema resulterte i mindre justeringer av instruksen og det til da registrerte datamaterialet. Operatørene og den ansvarlige møttes regelmessig gjennom hele registreringsprosessen for å sikre en så lik behandling av dataene som mulig og derved redusere risikoen for systematiske feil i registreringen. Etter registrering av ca. 700 svar ble det ikke foretatt justeringer.

Hver operatør var pålagt selvkontroll for ytterligere å redusere risikoen for systematiske feil ved registreringen, spesielt med hensyn til å kontrollere at skjemaenes løpenummer var i samsvar med de respektive linjenumrene i datamatriksen. Ved mistanke om feil var operatørene var pålagt å gå tilbake i datamaterialet inntil feilen ble funnet.

Ved registrering av så store datamengder som det her dreier seg om - matrise 1989 x 473 med i alt ca. 950 000 celler eller datapunkter - vil det nødvendigvis opptre tilfeldige feil. Noen av disse kunne avdekkes ved å kjøre ut frekvensfordelinger for hver variabel etter registrering. Feilregistrering ved bruk av ikke-tillatte koder ble da avdekket og deretter korrigert ved å gå tilbake til det enkelte skjema for å hente korrekt verdi. Bruk av ikke-tillatte koder utgjorde for de fleste variablene under 0.5%, regnet av totalt gyldige svar for den enkelte variabel.

For å få et mål på omfanget av tilfeldige feil ble 300 tilfeldig utvalgte datapunkter, eller celler, i datamatriksen kontrollert mot verdiene i de respektive utfylte skjemaene. Det ble funnet 11 klare tastefeil (3.7%) og 5 feil (1.7%) som skyldtes bruk av koden "99" - ikke svart - istedenfor "0" - numerisk verdi 0. Sistnevnte feil vil ha liten betydning for den videre analysen. Basert på omfanget av de 11 klare tastefeil i utvalget på 300 celler, er det statistisk sett 95% sannsynlighet for at tastefeilene i hele datamatriksen ligger innenfor en usikkerhetsmargin på +/- 2%, dvs. at feilprosenten i datamatriksen sannsynligvis er maksimum 5.7 (Hellevik 1991: 327). Registrering og analyse ble foretatt med SPSS 6.1 for MacIntosh.

2.6. Undersøkelsens generaliserbarhet

Generaliserbarheten beror på i hvilken grad respondentene er representative for hele hyttebefolkningen i Sigdal og Krødsherad. Sentrale spørsmål er: Er alle **hytteområdene** rimelig bra representert? Er tallene for **bruksfrekvens** representative? (skjevhet her vil spesielt påvirke estimatet for forbruk og behovet for tjenester). Er tallene for **aldersfordeling** representative? (påvirker estimatet for forbruk og behovet for tjenester). Vi søker å svare på disse spørsmålene i avsnittene nedenfor.

2.6.1 Fordeling på hytteområder:

Tabell 2.2 viser fordeling av hyttene på de ulike områdene, både i populasjonen og i utvalget.

OMRÅDE	1 ANT I POP.	2 % AV POP	3 ANT SVAR	4 % AV SVAR	5 = 4 - 3 AVVIK, %- POENG	6 SVAR-% PR. OMR.
SIGDAL						
Haglebu	590	19.1	276	17.5	-1.6	46.8
Buin/Sloko	223	7.2	143	9.1	1.9	64.1
Sandvass-/Skareseter	382	12.3	231	14.6	2.3	60.5
Tempelseter/Gamleseter	750	24.2	310	19.7	-4.5	41.3
Skallandseter	78	2.5	39	2.5	0.0	50.0
Djupsjøen	253	8.2	133	8.4	0.2	52.6
Vestfjella	133	4.3	45	2.9	-1.4	33.8
Borofjell/Dukli/Nerdalen	126	4.1	42	2.7	-1.4	33.3
Grytvassdraget m/Hiås- skogen og greenskogen	229	7.4	108	6.9	-0.5	47.2
Ved Sonern	134	4.3	65	4.1	-0.2	48.5
Annet Sigdal	197	6.4	183	11.6	5.2	
TOTAL Sigdal	3095	100	1575	100	0.0	
KRØDSHERAD						
Glessjøen/Fyrandvannet	62	5.5	42	10.6	5.1	67.7
Nordhammeren	176	15.7	41	10.4	-5.3	23.3
Norefjell/Bø-/Leineseter	358	31.8	102	25.7	-6.1	28.5
Rignes/Heimsetra	48	4.3	28	7.1	2.8	58.3
Rishovd/Redalen	37	3.3	26	6.6	3.3	70.7
Rundskogen/Bønipa	83	7.4	33	8.3	0.9	39.8
Annet Krødsherad	359	32.0	124	31.3	-0.7	
TOTAL Krødsherad	1123	100	396	100	0.0	
Manglende svar spm. 1, totalt.			18			
N (100%), Sigdal og Krødsherad			1989			

Tabell 2.2. Fordeling på hytteområde

Kolonne 1 i tabell 2.2 viser antall hytter i de ulike områdene, og representerer antall hytteeiere som har mottatt spørreskjema. Kolonne 2 viser fordelingen pr. hytteområde i % av totalt antall hytter for de respektive kommunene. Kolonne 3 og 4 viser mottatte svar i hhv. antall og prosent for hvert hytteområde. I kolonne 5 er forskjellen mellom prosentandelene i hhv. populasjon og svar uttrykt i form av prosent-poeng. Kolonne 6 viser svarprosenten pr. hytteområde. Sammenlikningen viser godt samsvar mellom fordelingene i hhv. populasjonen og utvalget, og viser at områdene med færrest hytter etter vårt skjønn er tilstrekkelig godt representert. Svarprosenten for hytteområdene Nordhammeren og Norefjell/Bø-/Leineseter er påfallende lav, men fordi antall hytter i disse områdene er relativt stort, er antall svar på et akseptabelt nivå. Den lave svarprosenten skyldes tildels den store andelen firmahytter/utleiehytter i disse områdene, dvs. hytter som ikke er med i beregningsgrunnlaget for svarprosenten.

2.6.2 Bruksfrekvens

En vil forvente at en hytteeier som sjelden bruker hytta, har mindre interesse av å være med i en undersøkelse av den typen som dette dokumentet omhandler, sammenliknet med hytteeiere som bruker hytta ofte. Intervju med hytteeiere som ikke ønsket å svare på spørreskjemaet, indikerer at denne antagelsen er riktig (se avsnitt 2.6.3). Hvis dette er korrekt vil den gjennomsnittlige bruksfrekvensen som vi har målt i denne undersøkelsen, være høyere enn gjennomsnittet for populasjonen. I tidligere undersøkelser (Jf Fløgnfeldt 1995) er bruksfrekvensen for populasjonen bestemt ved å redusere den målte bruksfrekvensen med 10%.

Vi har søkt å finne en tilsvarende faktor for denne undersøkelsen med basis i det tilgjengelige datamaterialet.

Vår teori er: Blant de hytteeierne som deltok i undersøkelsen, vil vi finne at hyppige brukere svarte på et tidlig tidspunkt, mens de som bruker hytta i mindre grad, var sent ute med sine svar. Ved å extrapolere denne eventuelle tendensen til hele populasjonen vil vi kunne bestemme den midlere bruksfrekvensen for populasjonen.

Vi finner nettopp denne tendensen i datamaterialet, se tabell 2.3. Hytteeiere som svarte like før og like etter påske, dvs. i løpet av et par-tre uker etter utsendelse av spørreskjemaet, har en gjennomsnittlig bruksfrekvens på 33-34 overnattingsdøgn. De siste 500 som svarte (av totalt ca. 2000), dvs. de som svarte etter purring, har en gjennomsnittlig bruksfrekvens på 24-25 overnattingsdøgn. Gjennomsnittlig bruksfrekvens for alle i utvalget er ca. 30, dvs. at bruksfrekvensen for dem som svarte etter purring ligger i området 10-20% lavere enn gjennomsnittet på 30. Disse «etternølerne» representerer en midlere bruksfrekvens for hele

populasjonen, dersom vi tenker oss tendensen i datamaterialet ekstrapolert til hele populasjonen på ca. 4000. Dvs. at gjennomsnittlig bruksfrekvens for hele populasjonen kan bestemmes ved å redusere den målte gjennomsnittlige bruksfrekvensen i området 10 - 20%. I beregningen av omsetning i senere kapitler har vi benyttet en faktor på 10%, som er i samsvar med tidligere undersøkelser (Flognfeldt 1995).

Gjennomsnittsverdier for bruksfrekvens pr. svartidspunkt			
	Før påske	Etter påske, fram til purring	Etter purring
Bruksfrekvens i antall netter	33.7	29.8	24.3

Tabell 2.3. Forskjell i bruksfrekvens som funksjon av svartidspunktet, før og etter purring.

2.6.3 Aldersfordeling

Under purringen pr. telefon ble hytteeiere som uttalte at de ikke ønsket å være med i undersøkelsen, spurt om årsaken til denne holdningen. Svarene er gruppert nedenfor og listet iht. hyppighet, med (1) som den hyppigste årsaken.

1. Spørreskjemaet er for langt, komplisert, "særlig for de eldre".
2. Spørsmål om inntekt har ingen noe med
3. Gir ikke info. til kommunen av prinsipp; lite fornøyd med kommunen
4. Stoler ikke på forskerne (mht. at svarene behandles anonymt)
5. Bruker hytta for lite
6. Har ikke hytte, men hus
7. Har ingen formening
8. Hytta er ny, ikke relevant å svare
9. Hytta er solgt
10. Glemte igjen på hytta
11. Har det bra - vil ha privatlivet i fred

De tre første svaralternativene dominerte i frekvens og er tatt i betraktning under vurderingen nedenfor. De øvrige svarene var få i antall og tillegges mindre vekt.

Kommentarer om spørreskjemaets lengde og kompleksitet ville en forvente å få fra eldre mennesker, personer med lav utdanning og personer som er svært travelt opptatt i hverdagen.

Motvilje mot å oppgi inntekt ville en forvente å finne primært blant eldre mennesker. Forholdet gjelder kanskje også personer med spesielt høy inntekt. Det er vanskelig å gi en karakteristikkk av hytteeierne som av prinsipp ikke vil gi informasjon til kommunene.

Ut fra overstående kan vi anta at eldre hytteeiere er underrepresentert i undersøkelsen. Vi skal derfor være oppmerksom på at denne skjevheten i utvalget til en viss grad kan påvirke forhold som behov for tjenester og bruksfrekvens. I realiteten vil nok imidlertid barn og barnebarn av eldre hytteeiere bruke hytta i en viss utstrekning, og dette vil ha en kompenserende effekt på virkningen av skjevheten i aldersfordelingen. Dvs. at et generasjonsskifte vil i all sannsynlighet føre til økt bruksfrekvens og nye behov for tjenester for de aktuelle hyttene. Temaet «generasjonsskifte» er behandlet nærmere i senere avsnitt.

2.6.4 Konklusjon

På grunnlag av analysen i dette kapitlet kan vi slutte at det foreliggende datamaterialet er rimelig pålitelig og at det gir et rimelig korrekt bilde av forholdene i utvalget. Resultatene kan generaliseres til hele hyttepopulasjonen når en tar hensyn til kommentarene i avsnitt 2.6.

3. Beskrivelse av hyttene i Sigdal og Krødsherad som er med i undersøkelsen.

Som vi har sett i kapittel 2, er svarprosenten noe forskjellig i de to kommunene som er med i undersøkelsen. Svarprosenten i Sigdal er på 51,9%, mens den i Krødsherad er på 35,3 %. Vi sitter derfor igjen med totalt 1575 hytteiere fra Sigdal og 396 hytteiere fra Krødsherad. Et spørsmål som melder seg er hvor forskjellig hyttebefolkningen er i de to kommunene? Og like viktig; hvor lik eller ulik er hyttene man ferierer i. Det kan være grunn til å forvente at man reiser oftere til en hytte som er stor, har innlagt vann og elektrisitet og som ligger nær ens hjemsted, enn til en liten hytte uten disse bekvemlighetene og hvor reisetiden er lang. La oss derfor starte våre analyser med enkle beskrivelser av hyttebestanden i Sigdal og Krødsherad; vi vil se på byggeår, størrelse, hvilken andel som har innlagt vann hhv. strøm, avstand mellom bosted og hytta, og i hvilken grad hytteeierne har slekt i hyttekommunen. Sammenhenger mellom aspekter ved hytta og dens beliggenhet, og bruksfrekvens skal vi komme tilbake til i neste kapittel.

3.1 Byggeår for hyttene

Byggeår	Sigdal		Krødsherad	
Før 1940	3,4 %	(3,4 %)	6,7 %	(6,7 %)
1940 - 1949	2,7 %	(6,1 %)	2,3 %	(9,0 %)
1950 - 1959	4,4 %	(10,5 %)	8,8 %	(17,8 %)
1960 - 1969	28,4 %	(38,9 %)	31,4 %	(49,2 %)
1970 - 1979	38,4 %	(77,3 %)	29,6 %	(78,8 %)
1980 - 1989	16,4 %	(93,7 %)	14,4 %	(93,2 %)
1990 og senere	6,3 %	(100 %)	6,8 %	(100 %)
N = (100%)	1558		388	

Tabell 3.1: Når ble hytta bygget? Sigdal og Krødsherad kommuner. Prosent av totalt antall hytter i hver kommune og prosent akkumulert

I tabell 3.1 ovenfor presenterer vi en oversikt over alderssammensetningen til de hyttene som inngår i undersøkelsen. Vi spurte om når hytta ble bygget og ser tendenser til at hyttene er noe nyere i Sigdal enn i Krødsherad. Mens 50,8 % av hyttene i Krødsherad er bygget i 1970 eller

senere, er den tilsvarende andelen i Sigdal 61,1%. Noe av dette kan selvsagt skyldes at vi fikk ny bygningslov på midten av sekstitallet (Bygningsloven 18 juni 1965 nr. 7). For hytter bygget senere enn 1980 er imidlertid forskjellen mindre, og andelen helt nye hytter (bygget i 1990 eller senere) er noe større i Krødsherad enn i Sigdal.

3.2 Hyttenes størrelse

I tabell 3.2 presenterer vi en fordeling av hyttene etter gulvareal, igjen for å sammenlikne hyttebestanden i Sigdal og Krødsherad.

Hyttas størrelse	Sigdal		Krødsherad	
Under 50 m ²	17.2 %	(17,2 %)	21.8 %	(21,8 %)
50 - 69 m ²	51.0 %	(68,2 %)	41.0 %	(62,8 %)
70 - 89 m ²	24.7 %	(92,9 %)	19.2 %	(82,0 %)
90 - 119 m ²	5.8 %	(98,7 %)	14.4 %	(96,4 %)
120 - 149	0.9 %	(99,6 %)	2.6 %	(99,0 %)
150 m ² eller større	0.4 %	(100,0 %)	1.0 %	(100,0 %)
N = (100%)		1553		390

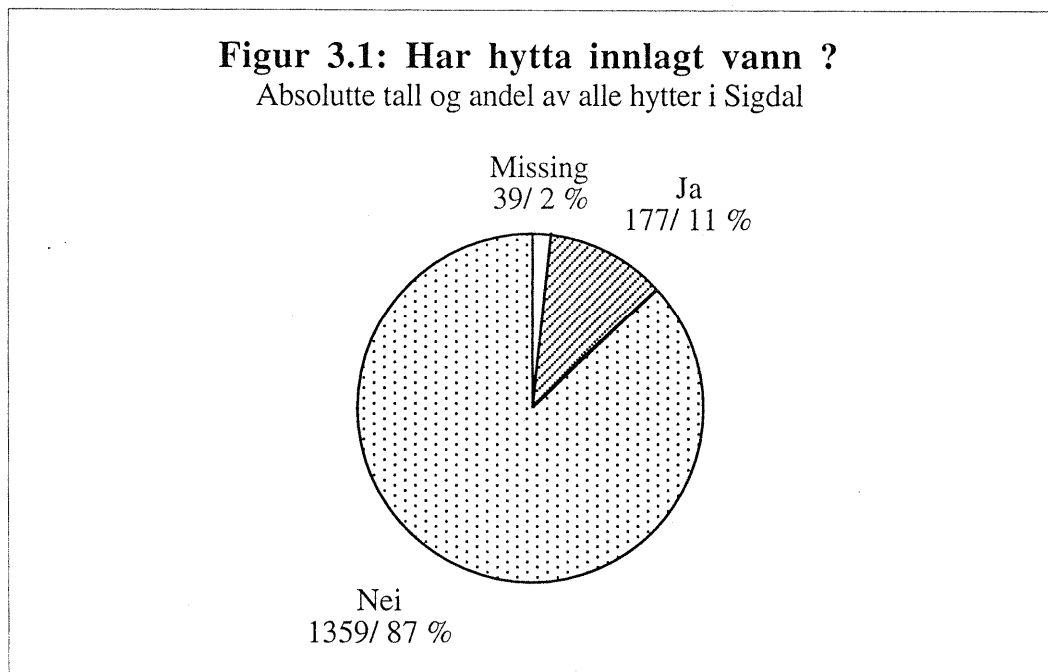
Tabell 3.2. Hyttas størrelse. Sigdal og Krødsherad kommuner. Prosent av totalt antall hytter i hver kommune.

I tabell 3.2. ser vi at de store hyttene hører hjemme i Krødsherad. Hele 18 % av hyttene i Krødsherad er 90 m² eller større, i motsetning til 7.1 % i Sigdal. Så langt vil det være vanskelig å vurdere forskjeller i standard mellom hyttebestanden i Sigdal og Krødsherad. Mens hyttene i Sigdal tenderer til noe yngre alder, ser vi at hyttene i Krødsherad er noe større enn dem i Sigdal. La oss derfor gå videre på leting etter mer markerte forskjeller i standard ved hyttene i de to kommunene.

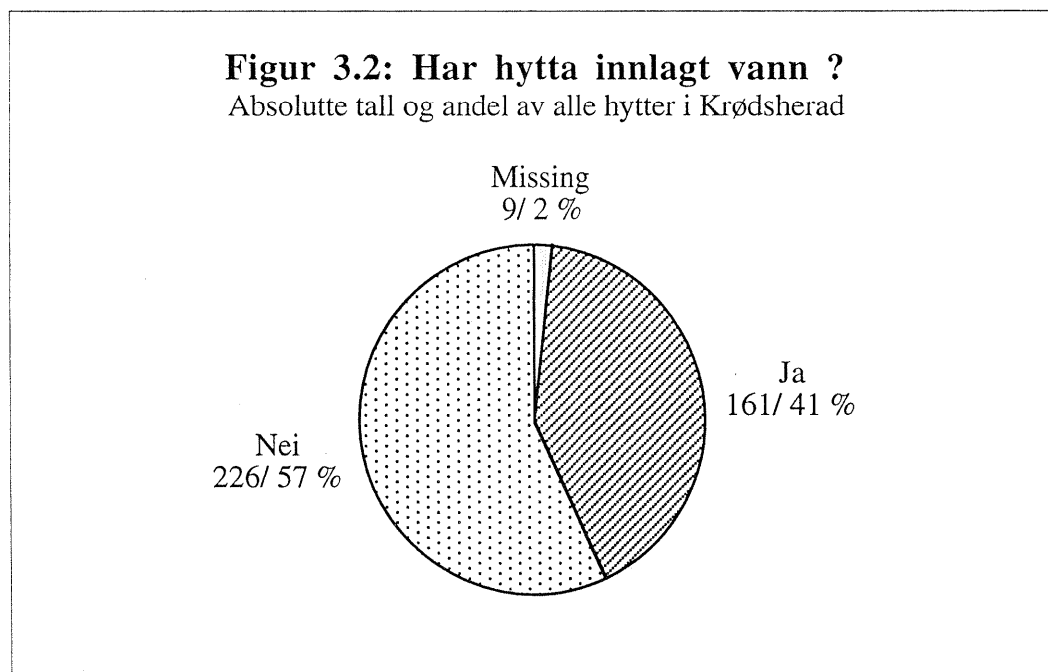
3.3 Innlagt vann/strøm og avløp for vann og kloakk.

Standard kan måles på ulik måte. I tillegg til alder og størrelse har vi spurt om hytta har innlagt vann, innlagt strøm og avløp for vann og kloakk. Svarfordelingene presenterer vi nedenfor i figur 3.1 og 3.2 for spørsmålet om innlagt vann, i figur 3.3 og 3.4 for spørsmålet om det er strøm på hytta og i figur 3.5 og 3.6 for spørsmål om toalettforhold.

Vi ser at langt flere av hyttene i Krødsherad har innlagt vann, sammenliknet med hyttene i Sigdal. I Krødsherad har 41% av hyttene innlagt vann, sammenliknet med kun 11% i Sigdal.

Figur 3.1. Har hytta innlagt vann? Sigdal kommune. Prosent av totalt antall hytter i kommunen.

Figur 3.2. Har hytta innlagt vann? Krødsherad kommune. Prosent av totalt antall hytter i kommunen.

Sammenlikner vi tallene fra Sigdal og Krødsherad opp mot tidligere hytteundersøkelser⁴ (se tabell 3.3) ser vi at når det gjelder vannforsyning så ligger Sigdal langt under andre sammenliknbare områder. I Krødsherad er derimot andelen av hytter med innlagt vann langt større, og i vår sammenlikning er det bare Røros som har flere hytter med innlagt vann. Dette har sammenheng med at hyttene i Røros i stor grad ligger i tilknytning til små grender.⁵

At Krødsherad har en stor andel med innlagt vann, kan ha sammenheng med at de som har hytter i nærheten av skianlegg, ønsker en bedre standard på sine hytter. Vi ser det samme i Bykle kommune som også har en forholdsvis godt utbygd vannforsyning. Bykle kommune har valgt å foreta store grunninvesteringer nå mens de ennå får gode bidrag fra kraftverkene (Flognfeldt 1995). Tallene fra Bykle lyver noe da de representerer hele kommunen, for området rundt Hovden er utbyggingen av vannforsyningen spesielt god, og der er spørsmålet mer hvorvidt hytta er «med eller uten badstu».

Kommune	Røros	Os	Holtålen	Bykle	Sjusjøen	Sigdal	Krødsherad
Innlagt vann i %	46%	33 %	41 %	37 %	18%	11%	41%

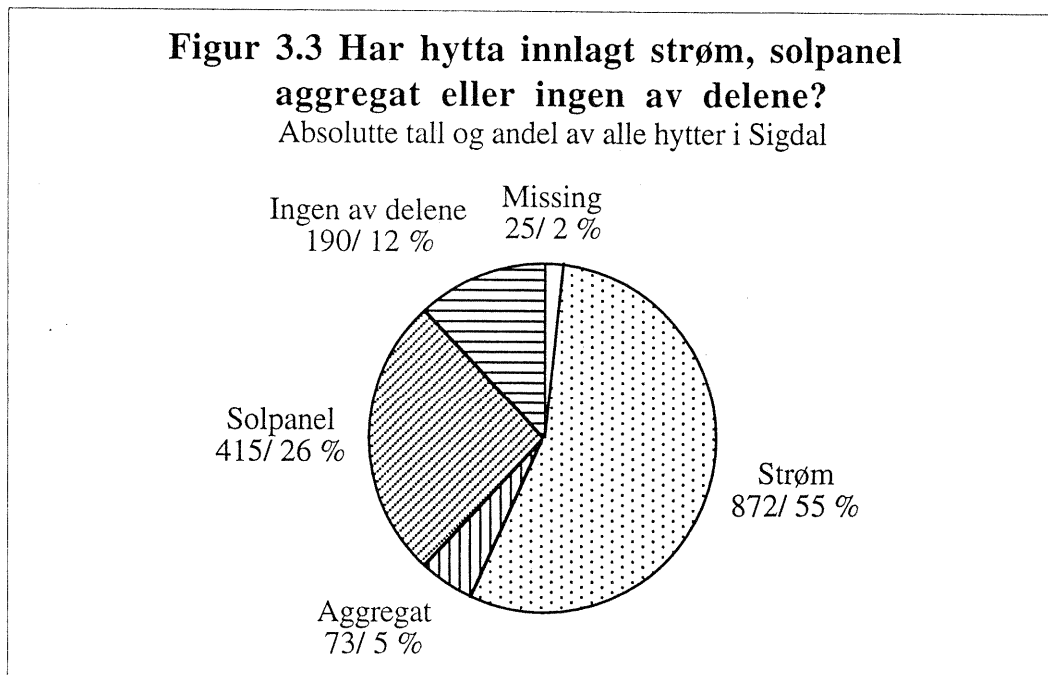
Tabell 3.3. Har hytta ordnet vannforsyning ?.

Svarfordelingene i figur 3.3 og 3.4 viser at i Sigdal har 55% av hyttene innlagt **strøm**, mens andelen i Krødsherad er 63%, dvs. samme tendens som vi observerer for vannforsyningen, men svakere. Det er imidlertid interessant å merke seg at kommunene kommer praktisk talt likt ut når vi ser på tallene for installert *leselys*, dvs. legger sammen andelene for innlagt strøm, solpanel og aggregat. De respektive tallene er da 86% for Sigdal og 87% for Krødsherad. I tabell 3.4 er det gjort en sammenlikning med hytteområdene fra de tidligere undersøkelsene. Tallene for Sigdal og Krødsherad samsvarer godt med flertallet av disse områdene.

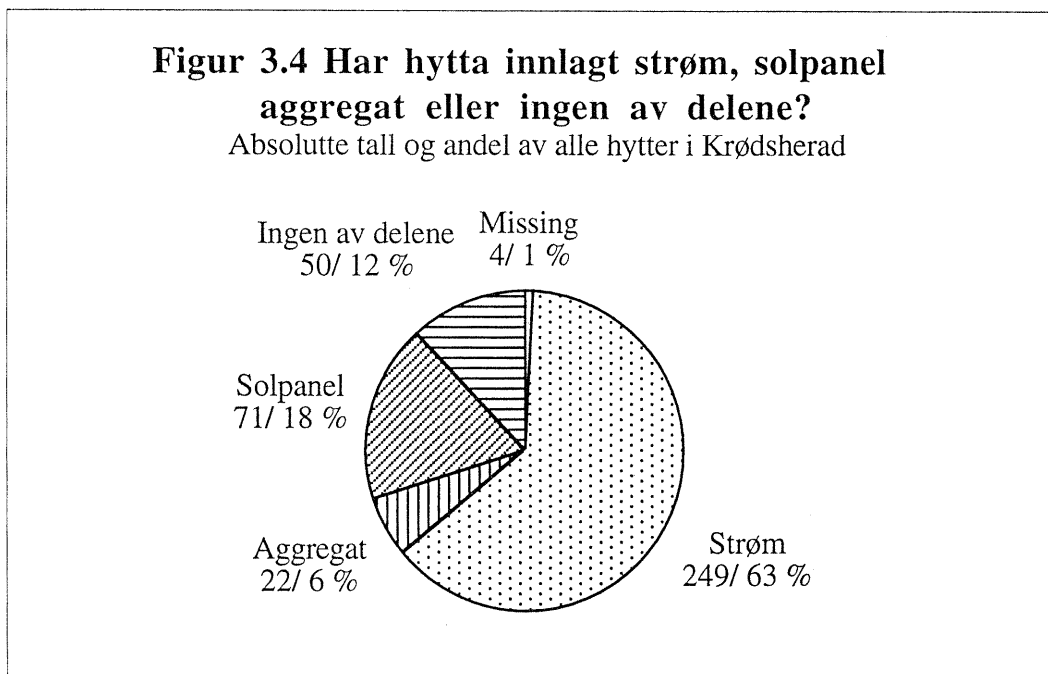
I kapittel 5 vil vi undersøke hvorvidt faktoren «strøm» påvirker hyttebruken. En vil anta at det først og fremst er hvorvidt strøm er lagt inn eller ikke, som påvirker bruken, dvs. strøm som kan brukes til oppvarming. Hvorvidt hytta har elektrisk leselys eller ikke, forventes ikke å påvirke bruken i nevneverdig grad.

⁴ Flognfeldt (1992a og 1992b, 1992c, 1995),

⁵ Det er også slik at bortimot 50 % av dem som har hytte, har familie i kommunen. Fra tidligere har endel arveoppgjør blitt gjort opp med utskillelse av hyttetomter til de av barna som ikke har overtatt gården. Når man så knyttet gårdene til det lokale vannverket, ble det naturlig også å tilknytte hyttene.

Figur 3.3. Har hytta innlagt strøm? Sigdal kommune. Prosent av totalt antall hytter i kommunen.

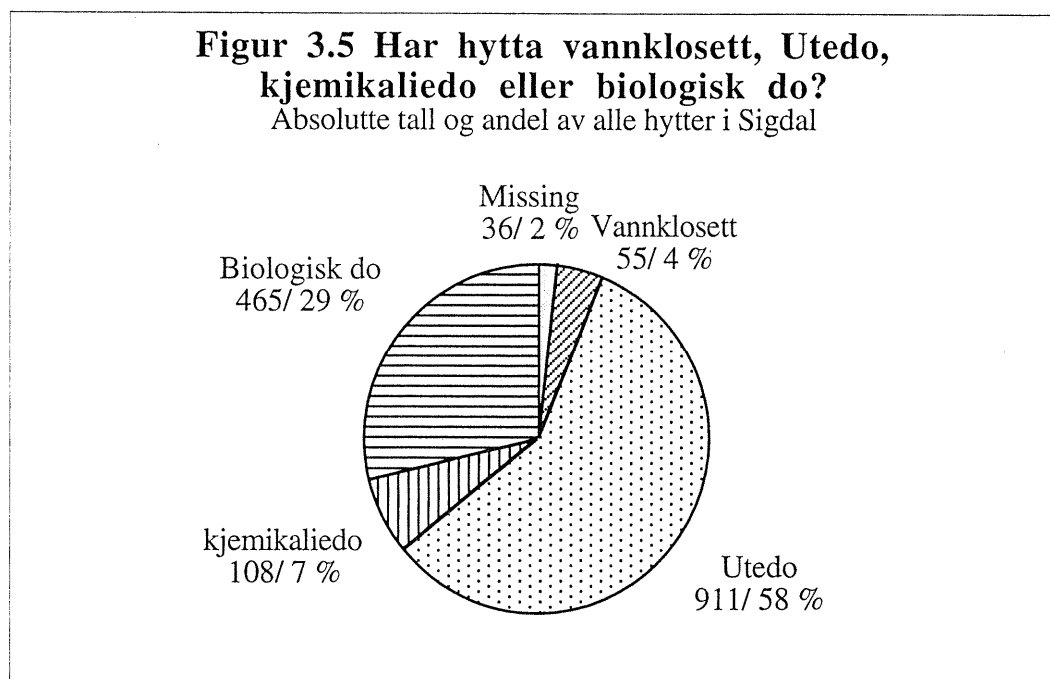

Figur 3.4. Har hytta innlagt strøm? Krødsherad kommune. Prosent av totalt antall hytter i kommunen.

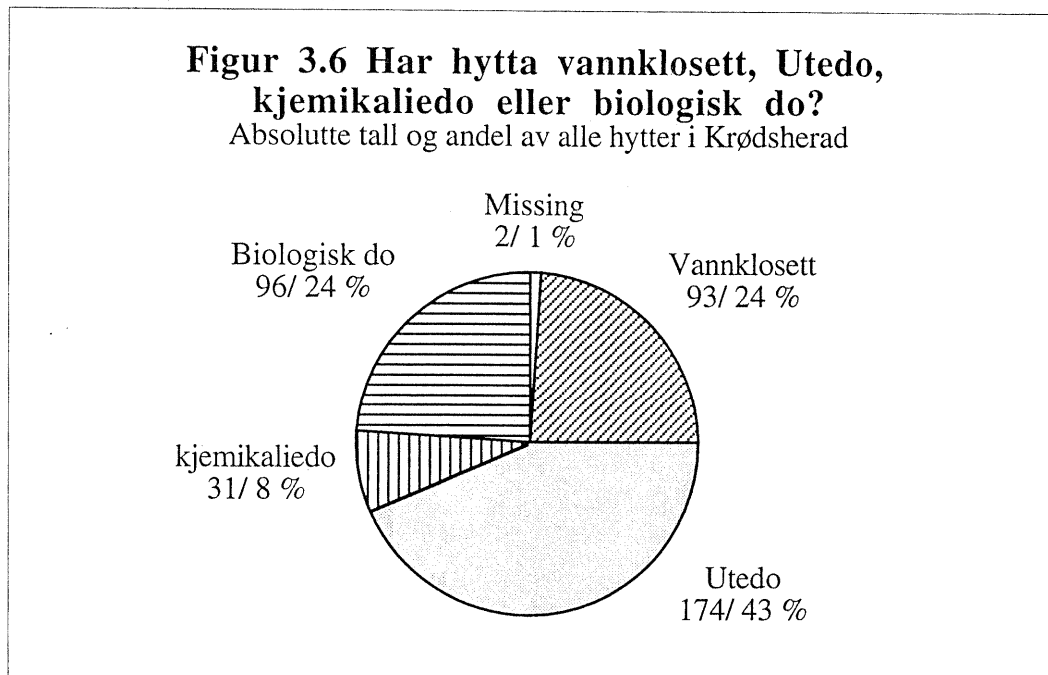
Kommune	Røros	Os	Holtålen	Bykle	Sjusjøen	Sigdal	Krødsherad
strøm i %	85 %	64 %	51 %	83 %	89 %	86 %	86 %

Tabell 3.4. Har hytta innlagt leselys? Totale tall for strøm, solcellepanel og aggregat.

Når det gjelder utslipp fra vask og dusj opplyser 49.9 % av de spurte i Sigdal at de har slikt utslipp, mot 57.3% i Krødsherad. Også her ser vi altså antydning til kvalitetsforskjeller i standarden på hyttene i de to kommunene. Denne forskjellen kommer enda tydeligere frem når vi spør om hytta har vannklosett, utedo, kjemikaliedo eller biologisk do. Som vi ser i figur 3.5 og 3.6 er det langt flere i Sigdal enn i Krødsherad som fremdels gjør bruk av utedoen samtidig som langt flere i Krødsherad enn i Sigdal har innlagt vannklosett.

Figur 3.5. Hvilke sanitærforhold er det på hytta. Sigdal kommune. Prosent av totalt antall hytter i kommunen.

Figur 3.6. Avløp fra hytta. Krødsherad kommune. Prosent av totalt antall hytter i kommunen.

3.4 Avstand mellom bosted og hytte

Av andre forhold som kan være av betydning i våre senere analyser av bruksfrekvens, peker avstand til hytta fra hjemstedet seg ut. Vi finner imidlertid ikke store forskjeller i så måte mellom hyttebefolkningene i de to kommunene. Gjennomsnittlig reiseavstand fra hjem til hytta for hytteiere i Sigdal er 115 minutter, mot 100 minutter i Krødsherad. Vi har også sjekket postnummerene for dem som har hytte, og de fleste har bostedsadresse i Oslo og Drammensregionen. Det betyr som tidligere nevnt, at primærområdet ligger i det sentrale østlandsområdet, med sekundærrområde Vestfold og Østfold og områdene rundt Kongsberg og Hønefoss i Buskerud.

3.5 Hyttas beliggenhet i forhold til veg/parkeringsplass

Ikke bare avstanden fra hjemmet påvirker tiden det tar å komme frem til egen hytta. Også hyttas beliggenhet i forhold til bilvei eller parkeringsplass spiller en rolle. Vi har derfor sammenliknet de to kommunene m.h.t. tilgjengeligheten til hytta, når man først har kommet frem. Resultatene

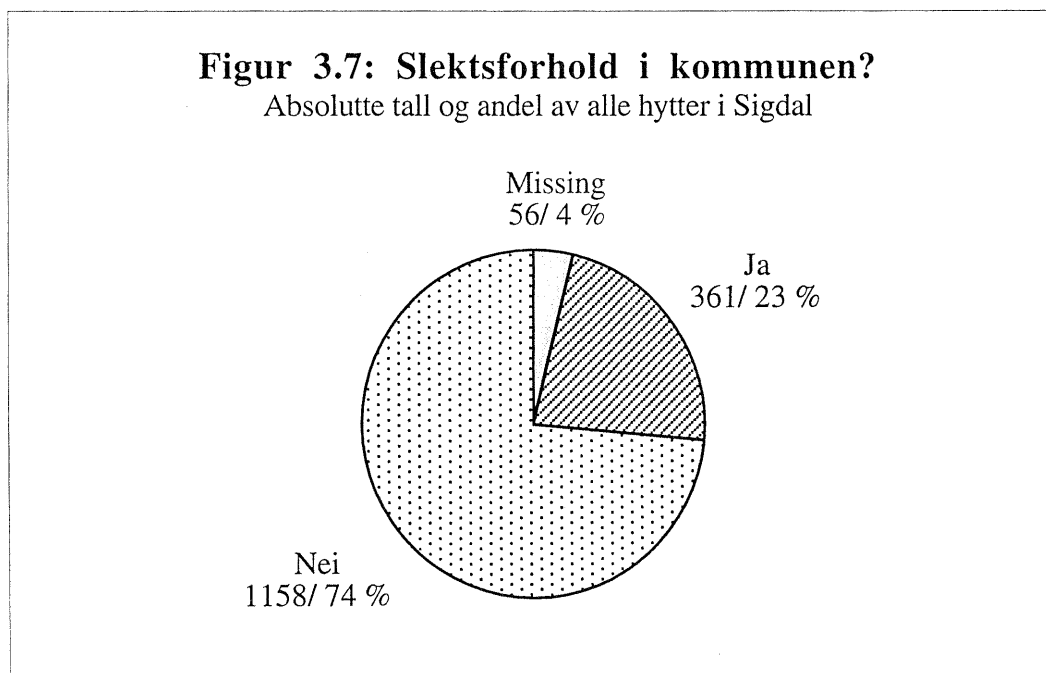
presenteres nedenfor i tabell 3.5. Vi ser at andelen som kan kjøre helt frem til hytta er vesentlig større i Krødsherad enn i Sigdal.

	Vinterstid		Sommerstid	
	Sigdal	Krødsherad	Sigdal	Krødsherad
Ja, helt frem	16,8 %	35,7 %	28.8 %	50.0 %
Til parkeringsplass	52,5 %	39,3 %	49.0 %	36.0 %
Nei	30,7 %	24,9 %	22.2 %	14.0 %
N = (100%)	1530	389	1575	394

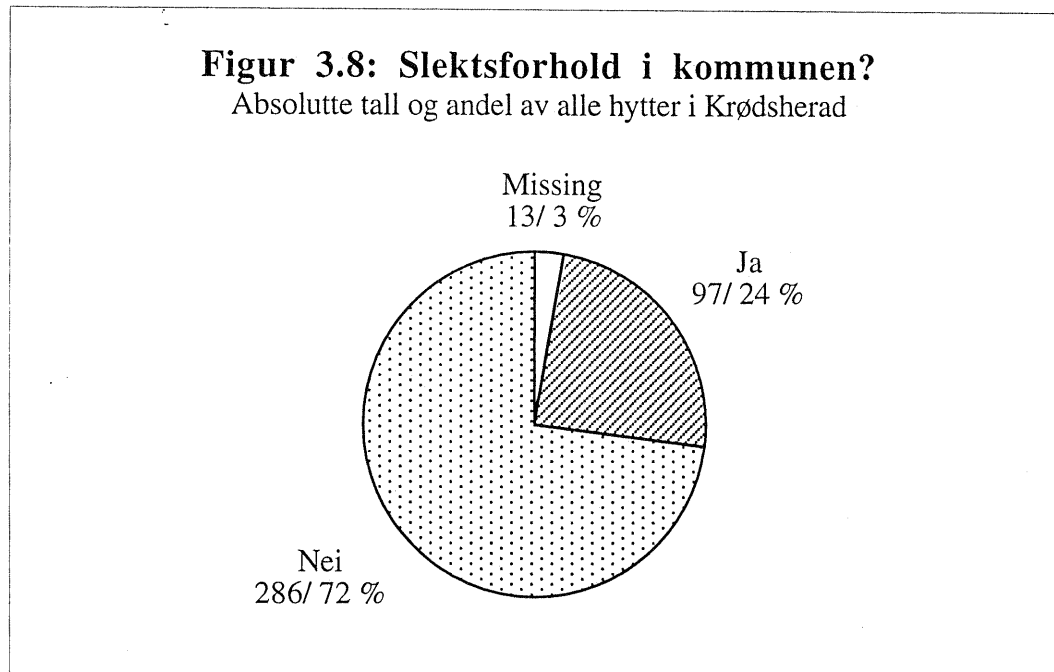
Tabell 3.5. Bilvei helt frem til hytta? Sigdal og Krødsherad kommuner.
Prosent av antall hytter i hver kommune.

3.6 Slektsforhold i kommunen

Avstand kan måles på forskjellig vis. Ovenfor har vi sett på tiden det tar å komme frem til hytta og om man kan kjøre helt frem. Vi kan imidlertid også tillegge avstandsbegrepet en sosial eller psykologisk dimensjon, med antagelser om at familiære relasjoner i hyttekommunen kan påvirke ens bruk av hytta. Vi har derfor til slutt sett på hvor mange av hytteeierne som har familie eller slektsforhold i kommunen de har hytte i. I figur 3.7 og 3.8 nedenfor oppdager vi ingen vesentlig forskjell i så måte mellom hyttebefolkningen i de to kommunene.

Figur 3.7. Har familie i kommunen? Sigdal kommune. Prosent av totalt antall hytter i kommunen.

Figur 3.8. Har familie i kommunen? Krødsherad kommune. Prosent av totalt antall hytter i kommunen.

4: Hyttebruk i Sigdal og Krødsherad kommuner.

Et viktig formål med denne undersøkelsen er å undersøke hyttebefolkningens faktiske bruk av sine fritidshus. Her presenterer vi to estimater for totalt antall bruksdøgn og gjestedøgn i Sigdal og Krødsherad. Et «høyt» estimat som er direkte sammenliknbart med liknende estimat fra tidligere undersøkelser, og et «lavt» som vi mener er et mer realistisk estimat og som vi vil anbefale som et utgangspunkt.

4.1 Hytteeiers eget bruk

Tidligere undersøkelser har dokumentert at hyttebruk er en viktig del av det lokale reiselivsprodukt (Flognfeldt 1995). For å oppnå større bruk av hyttene er kommunene en viktig instans, både som pådriver og som organisator for videre utbygging av tjenestetilbudet i kommunen. For å opprettholde bærekraftige lokalsamfunn er hytteeiernes bruk av sine hytter en viktig kilde til inntekter for dem som leverer varer og tjenester i området, og representerer således en viktig stimulans i utviklingen av det totale reiselivsprodukt. I kapittel 9 kommer vi inn på konkrete forslag til hvordan kommunene kan stimulere til økt bruk av hyttene, basert på analysene i denne del av rapporten.

Empirisk kartlegging av hytteeieres bruk av sine fritidshus er av relativ ny dato, og det har fremkommet interessant statistikk på området i løpet av de siste 10-12 år. En tidlig undersøkelse var den såkalte Hol-undersøkelsen som ble gjennomført blant hytteeiere i Hol kommune i 1983/84 (Ericsson & Vonlathen 1986). Et hovedsiktemål ved den undersøkelsen var bl.a. å få en oversikt over hvor mye hyttene i Hol brukes og hvor stor omsetning bruken av disse skapte i andre sektorer. Senere har man først og fremst i regi av prosjektet «Gjester i fritidshus som utviklingsressurs i bygde-Norge» ved Høgskolen i Lillehammer båret frem tanken om hyttegjesten som et viktig segment i etterspørselen etter lokale produkt- og tjenestetilbud i bygde-Norge. I vår egen undersøkelse omkring hyttas bruk i Sigdal og Krødsherad vil vi først og fremst sammenlikne våre resultater med resultatene som har fremkommet i en liknende undersøkelse i regi av Høgskolen i Lillehammer. En slik sammenlikning vil kunne gi god referanse til vurdering både av hytteeiernes faktiske bruk av sine hytter, samt innhold til tanker om hvordan hyttebruken bør stimuleres ytterligere i Sigdal og Krødsherad.

Vi har stilt flere spørsmål om hyttebruk. For å kunne beregne nøyaktig gjestedøgnantall har vi spurt både om hytteeiers egen bruk og andre brukere av hytta. Sentralt i vår fremstilling vil vi legge vekt på variasjoner mellom de to kommunene Sigdal og Krødsherad, samt variasjoner

mellom ulike typer besøk på hytta til de ulike årstider. La oss imidlertid først se på hytteiernes eget bruk av sine fritidshus samlet i de to kommunene.

Sigdal	Bruk		Ikke i bruk		Totalt antall
	Antall	Andel	Antall	Andel	
Dagstur	559	35,5 %	1016	64,5 %	1575
Kort-/helgetur	1361	86,4 %	214	13,6 %	1575
Ferietur	1247	79,2 %	328	20,8 %	1575

Tabell 4.1. Hyttebruk: Husstandsmedlemmers eget bruk av hytta. Sigdal kommune. Absolutte tall og prosentvis andel.

Vi ser i tabell 4.1 og 4.2. at dagsturen er den minst vanlige form for benyttelse av hytta. Hele 63% av totalpopulasjonen svarer at de ikke har reist til hytta på dagstur i 1995/96. Bare 1.8% opplyser at fritidshuset ikke har vært i bruk i perioden. Mer interessant enn absolute frekvenser er imidlertid spørsmålet om variasjon de to kommunene seg i mellom, når det gjelder eierfamiliens egen bruk av sin hytte.

Vi ser av tabell 4.1 og 4.2 at det er vanligere å reise på dagstur til hytta i Krødsherad enn i Sigdal. Mens 44.7 % i Krødsherad sier at de har vært på dagstur til hytta i perioden mars 95 til februar 96, er den tilsvarende prosentvise andelen for hytteiere og deres husstandsmedlemmer i Sigdal 35.5 %. Det er viktig å merke seg at disse svarene bare gjelder for hytteeier og hans eller hennes husstandsmedlemmer. Besøk av slektninger eller venner samt eventuelt utleie kommer i tillegg. Dette vil antagelig medføre enda høyere bruksfrekvenser. Som vi skal se om litt, er slikt alternativt bruk av hytta av andre relativt begrenset, noe tidligere undersøkelser også har dokumentert.⁶

Krødsherad	Bruk		Ikke i bruk		Totalt antall
	Antall	Andel	Antall	Andel	
Dagstur	177	44.7 %	219	55.3 %	396
Kort-/helgetur	334	84.3 %	62	15.7 %	396
Ferietur	294	74.2 %	102	25.8 %	396

Tabell 4.2. Hyttebruk: Husstandsmedlemmers eget bruk av hytta. Krødsherad kommune. Absolutte tall og prosentvis andel.

⁶ Ericsson og Vonlathen (1986), Flognfeldt (1992a og 1992b, 1995), Kleiven (1992)

Til tross for et foreløpig inntrykk av flittig hyttebruk både i Sigdal og Krødsherad, kommer det klart frem at andelen som reiser på enten dagstur, korttur eller ferie er lavere enn ved den ovenfornevnte Sjusjøen undersøkelsen. Her rapporterte henholdsvis 58% at de hadde vært på dagstur, 94% at de hadde vært på kort- eller helgetur og 90% at de hadde vært på ferietur i 1992 (Flognfeldt 1995). Dette inntrykket forsterker seg dersom vi ser på gjennomsnittsbruken av hytta. I tabell 4.3 ser vi at blant hytteiere i Sigdal foretas det gjennomsnittlig 13.1 turer til hytta og i Krødsherad 14.6 turer til hytta, sammenliknet med 15.5 turer til hytta i Sjusjøenområdet (Flognfeldt 1995). La oss presiserer at gjennomsnittsbruken av hytta er basert på alle spurte, også dem som har oppgitt ikke å bruke hytta til enten dagstur, korttur eller ferie.

Dersom vi kun hadde analysert dem som faktisk oppgir å bruke hytta, ville naturligvis gjennomsnittsbruken blitt vesentlig høyere. Vi oppfatter imidlertid dette som mindre interessant, ettersom nytteverdien av slike opplysninger er relativt begrenset.

	Gjennomsnittlig antall turer pr. år		
	Sigdal	Krødsherad	Sjusjøen
Dagsturer	1.7	2.6	4.0
Kort-/helgeturer	7.9	8.9	8.0
Ferieturer	3.5	3.1	3.5
SUM TURER	13.1	14.6	15.5

Tabell 4.3. Gjennomsnittlig antall turer til hytta i Sigdal og Krødsherad, sammenliknet med tidligere innsamlede opplysninger fra Sjusjøen.

4.2. Beregning av bruksfrekvens

Som ett grunnlag for å beregne hva hyttene i Sigdal og Krødsherad har å si for det lokale næringslivet (jf. kap. 6), er det nødvendig å stipulere bruksfrekvensen for hele populasjonen av hytter i de to kommunene. Bruksfrekvensen lar seg beregne på grunnlag av svarene på spørsmål 9 og 10 i spørreskjemaet (Vedlegg 1), hvor vi ber hytteeierne føre opp antall netter hytta var i bruk i løpet av de siste 12 månedene av hhv. husstanden m/gjester og ved utlån/utleie. Vi har beregnet bruksfrekvensen på to måter: Ved alternativ høy følger vi nøyaktig samme beregningsprosedyre som ved de tidligere undersøkelser som det er referert til andre steder i rapporten, ved alternativ lav benyttes en alternativ beregningsmetode.

I tabell 4.4 har vi beregnet antall bruksdøgn (gjennomsnittlig antall døgn) og gjestedøgn (gjennomsnittlig antall overnattinger) samlet pr. hytte, inkludert eiers egen hustrands bruk såvel

bruk av hytta ved utlån og utleie til andre. Metoden for beregning er den samme som for tidligere undersøkelser, og tallene er direkte sammenliknbare, bortsett fra at vi i denne undersøkelsen har sett bort fra firma- og utleiehyttene.

Denne utelatelsen er gjort av metodiske hensyn. Firma- og utleiehyttene er heller ikke med i beregningsgrunnlaget i tabell 4.4 , 4.5 og 4.6. Dette beror på at mange personer er innom en firmahytte i løpet av et år. Det er vanskelig å vite hvilket forbruk de enkelte har hatt og det er svært vanskelig å kunne fylle ut skjemaene for firmahyttene, da det er flere spørsmål som ikke er relevante for en firmahyttebruker. Vi har imidlertid gjort et overslag over antall gjestedøgn for denne type hytter. I Sigdal og Krødsherad er det hhv. 63 og 99 hytter i denne kategorien. Med bakgrunn i spørreskjemaer som har blitt retunert fra firmaer (disse er selvfølgelig utelatt fra datamaterialet i undersøkelsen) indikeres det at hytta brukes i 2 døgn hver helg i 30 uker, 6 uker på sommeren, luke i påsken og 2 uker i vinterferien. Vi kommer da fram til ca. 125 bruksdøgn pr. hytte i året. Med gjennomsnittlig 4 personer pr. bruksdøgn (mottatte svar fra firmahyttene indikerer 4-7 som vanlig) blir gjennomsnittlig antall gjestedøgn pr. hytte ca. 500. Totalt for hhv. Sigdal og Krødsherad utgjør dette ca. 31 000 og 50 000 gjestedøgn. I tabell 4.4 må vi for å sammenlikne tallene fra Sigdal og Krødsherad med de andre legge til bruken av firmahyttene.

Alternativ høy	Røros	Os	Holtålen	Bykle	Sjusjøen	Sigdal	Krødsherad
Hytteiers eget bruk	45	42	40	38	37	30.2	30.9
Andre brukere	5	6	5	72	18	14.7	32.4
Samlet antall bruksdøgn	50	48	45	107	55	44.9	63.3
Personer pr. bruksdøgn	2.9	2.8	2.8	3.9	3.2	2.9	2.7
Antall gjestedøgn pr. hytte	145	134	126	417	176	130.2	170.9
Antall hytter	2240	701	948	1240	2 550	2 960	1 025
Beregnet gjestedøgnstall totalt for kommunen	324 800	93 934	119 448	517 080	448 800	385 392	175 173
Avrundet nedad	300 000	85 000	115 000	500 000	440 000	350 000	160 000
Fradrag for hytteiere bosatt i kommunen	50 000	12 000	18 000	50 000	90 000	28 000	14 000
Sum netto gjestedøgn	250 000	73 000	97 000	450 000	350 000	322 000	146 000

Tabell 4.4. Bruksdøgn og gjestedøgn i Sigdal og Krødsherad etter høyt estimat, sammenliknet med Røros, Os, Holtålen, Bykle og Sjusjøen.

Ved beregning av «gjestedøgnstall totalt for kommunen» er det forutsatt at bruksfrekvensen blant hytteeiere som ikke er med i undersøkelsen, er den samme som for dem som er med i undersøkelsen.

For å finne fradrag for hytteeiere i kommunen har vi gått gjennom renovasjonsregisteret for å finne de med postadresse kommunen. I registeret er også noen utleiehytter med, disse har vi trukket fra de innenbygdsboende ettersom de ikke er med i undersøkelsen (jf. kap. 2.). Vi har også trukket fra der sparebanken står som «forretningsfører» for hytta. Dette er personer som stort sett bor i utlandet og disse er heller ikke med i undersøkelsen (jf. kap. 2.). Antallet vi da kom frem til for henholdsvis Sigdal og Krødsherad, var 218 og 80 personer som er hytteeiere og bosatt i kommunen.

Tallene for «hytteeiers eget bruk» er basert på svarene på spørsmål 9 i spørreskjemaet. For Sigdal og Krødsherad svarte hhv. 80 % og 77% på dette spørsmålet. Tallene for «andre brukere» er basert på svarene fra spørsmål 10. Her er svargrunnlaget det samme for begge kommuner, ca. 5% av alle som svarte. Ved **alternativ høy**-metoden som er brukt, beregnes antall bruksdøgn kun ut fra de av hytteeierne som har svart på de aktuelle spørsmålene. Dette er akseptabelt så lenge svarene representerer en stor andel av alle som deltok i undersøkelsen, og tallene for «hytteeiers eget bruk» er derfor akseptable. Tallene for «andre brukere» anser vi for å være noe upresise, noe som er åpenbart når en ser på tallene for Krødsherad. Det er ikke rimelig at bruksfrekvensen blant «andre brukere» er høyere enn frekvensen for «hytteeiers eget bruk» når tallmaterialet ikke omfatter firmahytter eller utleiehytter. Vi kaller derfor verdiene i tabell 4.4 for «alternativ høy».

Alternativt har vi valgt å anta at de som ikke har svart på spørsmålene 9 og 10, egentlig har ment å skrive 0, dvs. de har ikke brukt hytta i det aktuelle tidsrommet det er snakk om. Vi får da resultater som vist i tabell 4.5.

	Sigdal	Krødsherad
Hytteeiers eget bruk	26.2	26.5
Andre brukere	3.7	4.0
Samlet antall bruksdøgn	29.9	30.5

Tabell 4.5. Antall bruksdøgn beregnet etter alternativ metode

Ved sammenlikning med tallene i tabell 4.4, registrere vi en forskjell på ca. 15% i tallene for «Hytteeiers eget bruk», dvs. resultatene ligger relativt nær hverandre. Dette er forventet ut fra drøftingen ovenfor. Vi mener spriket mellom de ulike verdiene for «Andre brukere» i tabell 4.4

er svært stort, hva som også kunne forventes på bakgrunn av den lave svarprosenten for det aktuelle spørsmålet - spm. 10 - i spørreskjemaet. Vi kan ikke se noen grunn til at hytteeierne skulle ha dårligere forutsetning for å svare på spm. 10 enn spm. 9, og mener det er grunn til å anta at manglende svar på spm. 10 i stor grad beror på at hytta ikke har vært lånt ut eller leid ut.

Vi mener derfor at tallene i tabell 4.5 er mer realistiske enn tallene i tabell 4.4. Vi har likevel valgt å ta med tallene for å kunne sammenlikne med tidligere undersøkelser, som alle er beregnet etter samme metode som brukt i alternativ høy. Tallene i tabell 4.4 og 4.5 indikerer at gjennomsnittlig antall for «andre brukere» er høyere i Krødsherad i forhold til Sigdal. Det er rimelig å anta at indikasjonen er korrekt fordi det i Krødsherad er en stor konsentrasjon av hytter rundt skiheisanlegget på Norefjell, og en vil forvente at dette medfører en større grad av utlån til venner og bekjente.

Et «alternativ lav» for antall gjestedøgn for alle hyttene i hhv. Sigdal og Krødsherad basert på drøftingen ovenfor, er vist i tabell 4.6

	Sigdal	Krødsherad
Hytteeiers eget bruk	26.2	26.5
Andre brukere	3.7	4.0
Samlet antall bruksdøgn	29.9	30.5
Personer pr. bruksdøgn	2.7	2.6
Antall gjestedøgn pr. hytte	81	79
Antall hytter	2 960	1 025
Beregnet gjestedøgnstall totalt for kommunen	239 760	80 975
Avrundet nedad	235 000	80 000
Fradrag for hytteeiere bosatt i kommunen	18 000	6 000
Sum gjestedøgn	217 000	74 000

Tabell 4.6. Bruksdøgn og gjestedøgn i Sigdal og Krødsherad, alternativ lav

5: Hva er det som betinger hyttebruk?

Et viktig utgangspunkt for denne undersøkelsen har vært ønsket om å få rede på hva som betinger bruk av hytta. Av dem som besvarte spørreskjemaet, var det som tidligere nevnt bare 1.8% som opplyste at hytta ikke hadde vært i bruk i perioden mars 1995 til februar 1996. I dette kapitlet ser vi først på variasjonen i bruksfrekvens i de forskjellige årstidene; deretter ser vi på bruksfrekvens som funksjon av reisetid, hvorvidt hytta har innlagt vann eller strøm, og hvorvidt det er bilvei helt fram. Vi ser tilslutt på bruksfrekvens som funksjon av mulighet for alternative ferieopphold.

5.1. Sesongvariasjoner

En første analyse forteller oss at hyttene i Krødsherad blir hyppigere brukt om vinteren enn hyttene i Sigdal. Dette gjelder både for dagsturer, kort/helgeturer og lengre ferieturer. Vi ser i tabell 5.1 at den gjennomsnittlige besøksfrekvens er høyere for dem med hytte i Krødsherad enn for dem med hytte i Sigdal.

	Gjennomsnittlig antall turer vinterstid	
	Sigdal	Krødsherad
Dagsturer	0.30	0.48
Kort-/helgeturer	1.48	1.95
Ferie	0.59	0.63

Tabell 5.1. Forskjeller i gjennomsnittlig besøksfrekvens for ulike typer besøk vinterstid. Sigdal og Krødsherad.

Videre analyse av forskjeller mellom de to kommunene m.h.t bruksfrekvens gjennom året, avdekker at det er bare når det gjelder ferieturer om våren at hyttene i Sigdal blir oftere brukt enn i Krødsherad. Hytteeiere i Sigdal reiser i gjennomsnitt 1.06 ganger på ferietur om våren, sammenliknet med 0.75 ganger for dem med hytte i Krødsherad.

Hvilke forskjeller kan vi avdekke når det gjelder de ulike hytteområdene i de to kommunene? Vi finner at om vinteren er det hyttene i områdene Norefjell/Bø/Leineseter (3.50), Norehammeren (2.22), Ringnes/Heimsetra (1.82), Skallandseter (1.69), Tempelseter (1.61) og

Haglebu (1.61) som blir benyttet oftest ved kort-/helgeturer, mens hyttene i områdene Rishovd/Redalen (0.85), Soneren (0.68), og Glessjøen/Fyrrandvannet (0.64) er dem som blir benyttet minst ved kort-/dagsturer om vinteren.

Om sommeren er det hyttene i områdene Vestfjella (3.64), Soneren (3.18), Glessjøen/Fyrrandvannet (3.29) og Borofjell/Dukli/Nerdalen (3.05) som blir oftest brukt ved kort-/helgebepok. I disse områdene finner vi også dem som bruker hyttene oftest ved lengre ferieturer om sommeren. Hyttene i områdene Rishovd/Redalen (1.88), Norehammeren (1.59), Rundskogen/Bønipa (1.42) og Norefjell/Bø/Leineseter (1.10) hører til dem som blir minst brukt om sommeren. Tallene i parentes refererer den gjennomsnittlige turfrekvensen (antall turer) blant alle spurte.

Den forholdsvis lave gjennomsnittsfrekvensen reflekterer det forholdsvis store antall spurte som oppgir ikke å ha brukt hytta til enten dagstur, kort-/helgetur eller ferietur. Av de spurte opplyser rundt 80% at de ikke har benyttet hytta ved dagsbesøk, mellom 27% og 45% at de ikke har benyttet hytta ved korttidsbesøk og mellom 41% og 67% at de ikke har vært på hytta på ferie. Se tabell 5.2. nedenfor.

	Antall turer			
	1-3	4-6	6 +	Ikke vært N=100
Vår:				
Dagsturer	14.5	2.1	1.0	82.4
Kort-/helgeturer	45.2	12.5	4.1	38.2
Ferie	55.5	1.9	6.2	41.4
Sommer:				
Dagsturer	14.2	2.9	1.5	81.4
Kort-/helgeturer	45.4	15.4	1.3	32.9
Ferie	45.2	3.6	3.0	48.2
Høst:				
Dagsturer	18.6	2.3	0.8	78.3
Kort-/helgeturer	50.7	17.4	4.6	27.2
Ferie	19.5	1.9	0.8	77.8
Vinter:				
Dagsturer	15.4	1.3	0.5	82.9
Kort-/helgeturer	39.6	11.4	3.4	45.7
Ferie	31.5	0.9	0.8	66.9

Tabell 5.2. Variasjoner i hytteiers bruk av hytta ved ulike årstider og ulike typer opphold. Prosent som oppgir å ha brukt hytta ved ulik hyppighet.

5.2 Hyttebruk og reisetid

Når vi nå går over til å forsøke å danne oss et inntrykk av hva som betinger hyttebruk, kan et naturlig utgangspunkt være selve avstanden til hytta. Selv om tidligere undersøkelser ikke har avdekket en slik sammenheng, har vi likevel - ved hjelp av noe mer avanserte analyseteknikker enn det som tidligere har vært tatt i bruk - fokusert på avstand til hytta som en mulig påvirkningskilde for hytteeiers bruk av egen hytte. Resultatene fra våre OLS regresjonsanalyser presenteres i tabell 5.3.

	Beta	T	Sig. T.
Dagsturer	- 0,0327	- 10,981	0,00000
Kort-/helgeturer	- 0,0261	- 5,354	0,00000
Ferie	- 0,0012	- 0,265	0,79130

Tabell 5.3. Hyttebruk og reisetid: Hytteeiers bruk som påvirket av reisetidens lengde. OLS estimater.

Vi ser at reisetidens lengde påvirker hytteeiers bruk av hytta både ved dagsturer og ved kort- og helgeturer. Jo lengre vekk man bor, jo sjeldnere reiser man til hytta. Reisetid er her regnet i minutter, og den ikke-standardiserte beta-koeffisienten forteller oss at for hvert minutt i lengre reisetid, forventes hyttebruken i form av dagsturer å bli redusert med 0,032 turer. Tilsvarende forventes hyttebruken ved kort- og helgeturer å bli redusert med 0,026 turer for hvert minutt lengre reisetid. Med andre ord, for hver time i lengre reisetid, forventes antall dagsbesøk pr. år å bli redusert med 2.0 turer ($0,0327 \times 60$) pr. år, og antall kort- eller helgeturer med 1.6 turer ($0,0261 \times 60$) pr. år. For ferieturer finner vi en ikke-signifikant sammenheng, dvs. vi kan ikke slutte at reisetiden påvirker hytteeiers bruk i forbindelse med lengre ferieturer. Dette resultatet er i samsvar med hva en forventer å finne.

5.3 Hyttebruk og slektsforhold

Vi har tidligere tillagt avstandsbegrepet en sosial/psykologisk dimensjon, ved å antyde at hytteeiere med familie eller slektsforhold i hyttekommunen føler større grad av nærhet og tilhørighet til sin hytte. Om det er en riktig eller uriktig antagelse er vi avskåret fra å gå nærmere inn på her. Interessant vil det imidlertid være å se om grad av familiær tilknytting til hyttekommunen påvirker bruksfrekvensen. I tabell 5.4-5.6 søker vi å analysere denne sammenhengen mellom slektskapstilhørighet og bruksfrekvens.

DAGSTURER	Famile/slekt	
	Ja	Nei
Ingen turer	52.1 %	66.1 %
1-3 turer	22.9 %	22.4 %
4-7 turer	13.1 %	7.0 %
Flere enn 7 turer	12.0 %	4.5 %
N = 1913 (100 %)	100.1 %	100.0 %
Gjennomsnittlig antall turer =	3.2	1.4

Tabell 5.4. Antall dagsturer til hytta og familie/slektsforhold i hyttekommunen.

KORTTURER	Famile/slekt	
	Ja	Nei
Ingen turer	20.7 %	11.7 %
1-3 turer	18.3 %	17.3 %
4-7 turer	24.4 %	26.4 %
Flere enn 7 turer	36.6 %	44.6 %
N = 1913 (100 %)	100.0 %	100.0 %
Gjennomsnittlig antall turer =	7.4	8.2

Tabell 5.5. Antall kort-/helgeturer og familie-/slektsforhold i kommunen.

FERIETURER	Famile/slekt	
	Ja	Nei
Ingen turer	29.0 %	19.5 %
1-3 turer	48.8 %	52.3 %
4-7 turer	15.5 %	22.2 %
Flere enn 7 turer	6.8 %	5.9 %
N = 1913 (100%)	100.1 %	99.9 %
Gjennomsnittlig antall turer =	3.3	3.8

Tabell 5.6. Antall ferieturer og familie-/slektsforhold i kommunen.

Vi ser at familie/slektsforhold påvirker brukerfrekvensen i negativ retning både når det gjelder kortturer og ferieturer. Mens 19.5% av dem uten slektninger i hyttekommunen opplyste at de ikke hadde vært på ferietur til hytta i perioden mars -95 til februar -96, opplyste hele 29% av de med slektninger i kommunen det samme. Tilsvarende opplyser 11.7% av de uten

slektninger i kommunen at de ikke har vært på kort- eller helgetur i perioden, sammenliknet med 20.7% av de med slektninger. Gjennomsnittlig antall turer reflekterer de samme forhold. For dagsturer til hytta forholder det seg imidlertid anderledes, idet flere av de med slekt eller familie i hyttekommunen tenderer til å reise dit på dagsbesøk enn de uten slike røtter.

5.4 Hyttebruk og hyttas fasiliteter

Ikke bare avstand men også kvalitet og komfort antas å påvirke ens bruk av hytta. I tidligere undersøkelser både i Bykle og på Sjusjøen har man funnet at både innlagt strøm og innlagt vann fører til større bruksfrekvens. På Sjusjøen rapporteres det om tildels dramatiske forskjeller. Her fant man at hyttebruken økte med hele 14 dager på årsbasis når man legger inn strøm og 11 dager på årsbasis når man legger inn vann.

Så dramatiske er ikke våre tall. Vi finner imidlertid klare sammenhenger mellom innlagt vann, innlagt strøm og bruksfrekvens. Vi finner at hyttebruken øker med ca. 3 døgn når man legger inn strøm. Legger man inn både strøm og vann, øker den årlige bruksfrekvensen med ca. 7 døgn. Effekten av å legge inn vann alene har vi ikke gode tall for (N = 24). Se tabell 5.7, og gir heller ikke den store effekten.

Innlagt både strøm og vann	Gjennomsnittlig antall bruksnetter hele året		
	Innlagt vann, ikke strøm	Innlagt strøm, ikke vann	Ingen av delene
35.0 %	27.5 %	30.9 %	27.6 %
N = 315	N = 24	N = 796	N = 792

Tabell 5.7. Gjennomsnittlig antall bruksnetter pr. år etter standard

5.5 Hyttebruk og tilgjengelighet

Vi har også sett på effekten av det å ha bilvei helt frem. Vi kunne tenke oss at spesielt om vinteren vil det kunne påvirke bruksfrekvensen i vesentlig grad. Til en viss grad finner vi også at det stemmer. Vi ser imidlertid i tabell 5.8. at betydningen av bilvei helt frem om sommeren er nesten like stor som betydningen av bilvei helt frem om vinteren. Hytteiere med bilvei helt frem om sommeren benytter hytta gjennomsnittlig 6 netter mer på årsbasis enn de uten slik vei helt frem. Effekten av vei helt frem vinterstid er noe mindre.

	Gjennomsnittlig antall bruksnetter hele året		
	Bilvei helt frem om sommeren		
	Helt frem	Til parkeringsplass	Ingen av delene
	32.8 %	30.4 %	25.0 %
N =	646	905	401

	Gjennomsnittlig antall bruksnetter hele året		
	Bilvei helt frem om vinteren		
	Helt frem	Til parkeringsplass	Ingen av delene
	33.2 %	30.4 %	26.6 %
N =	399	962	570

Tabell 5.8. Betydningen av bilvei helt frem. Gjennomsnittlig antall bruksnetter hele året.

5.6 Konkurransen fra andre ferieformer

Til slutt ønsker vi å se på «konkurransen» fra andre ferieformer som det er naturlig å ta hensyn til. Vi har inkludert i undersøkelsen spørsmål om man eier eller disponerer campingvogn/bobil, fritidsbåt med overnattingsmuligheter, annet fritidshus i innlandet eller annet fritidshus ved kysten. Det vil ikke være unaturlig å forvente at de som eier eller disponerer slike alternative ferieoppholdsalternativ vil benytte seg av hytta i Sigdal eller Krødsherad i mindre grad enn de som ikke har slike alternativ. På den andre siden kan man imidlertid forvente at de som eier eller disponerer flere enn én hytte kanskje i større grad enn andre setter pris på en slik ferieform opphold på hytta er ment å være. I tabell 5.9 ser vi at det er de som disponerer campingvogn/bobil som overnatter oftere på hytta enn gjennomsnittet for alle spurte. Snarere enn å konkurrere med opphold på hytta, viser vår undersøkelse at eierskap av campingvogn/bobil bidrar til at en overnatter oftere på hytta enn ellers. Vi har ingen data som forklarer hvorfor, men én mulig årsak kan være at hytta benyttes som base for turer. Vi ser som antatt ovenfor at de som ikke har alternative ferie/ fritidsoppholdsmuligheter benytter hytta mer enn gjennomsnittet.

	Alle spurte	Har				
		camping- vogn	Har båt med overnatt.	Har hytte i innlandet	Har hytte ved kysten	Ingen av delene
Gj.snitt	29.9	30.8	28.4	26.7	26.3	31.9
N =	1989	138	217	233	347	765

Tabell 5.9. Gjennomsnittlig antall bruksnetter etter mulighet for alternativt ferieopphold.

Vi ser også av tabellen at de som eier båt med overnattingsmuligheter eller eier/disponerer hytte annet steds bruker hytten sin i Sigdal eller Krødsherad i mindre grad enn dem som ikke eier eller disponerer slike alternativ.

Vi kan som en delkonklusjon, se at bedre standard på hytta og fremkommelighet fører til økt bruksfrekvens. Videre har avstand fra hjemmet til hytta betydning når det gjelder bruksfrekvensen. Reisetiden har betydning på dagsturbesøk og kortturer til hytta, mens vi ikke finner noen sammenheng når det gjelder ferie.

6. Hytteeiers forbruk.

I våre analyser av hyttebrukernes forbruk skal vi starte med å presentere en oversikt over det gjennomsnittlige forbruksnivået når det gjelder matvarer. Deretter vil vi presentere oversikter over hva hytteeierne bruker på mer langvarige varer/ tjenester, slik som innredning, vedlikehold etc. Avslutningsvis presenterer vi oversikt over hvor mye hytteeierne totalt legger igjen i kommunen.

6.1 Besøksbetinget forbruk

Vi ba de spurte om å angi hvor mange kroner man brukte i hyttekommunen på forskjellige varer og tjenester ved siste ferieopphold og siste helgeopphold på hytta. I tabell 6.1 og tabell 6.2 nedenfor presenterer vi de gjennomsnittlige kronebeløp fordelt på ulike innkjøpskategorier ved henholdsvis siste helgeopphold og siste ferieopphold på hytta. Her ser vi at forbruket i Krødsherad er vesentlig større enn i Sigdal både samlet og for de aller fleste innkjøpskategorier. Dette gjelder for siste helgeopphold såvel som for siste ferieopphold.

	Sigdal	(N)	Krødsherad	(N)
Matvarer og dagligvarer	77,-	(891)	108,-	(238)
Klær og sportsartikler	3,-	(888)	1,-	(236)
Mat og drikke på kafe/hotell	19,-	(890)	45,-	(236)
Bensin o.l	38,-	(887)	44,-	(236)
Sport- og fritidsaktiviteter	11,-	(888)	68,-	(236)
Museer og kulturaktiviteter	2,-	(888)	1,-	(236)
Annet	10,-	(864)	11,-	(230)
SUM	153,-		278,-	

Tabell 6.1. Gjennomsnittlig forbruk pr. døgn pr. hytte i Sigdal og Krødsherad i forbindelse med siste helgeopphold på hytta.

	Sigdal	(N)	Krødsherad	(N)
Matvarer og dagligvarer	92,-	(891)	130,-	(238)
Klær og sportsartikler	3,-	(888)	3,-	(236)
Mat og drikke på kafe/hotell	14,-	(890)	29,-	(236)
Bensin o.l	20,-	(887)	35,-	(236)
Sport og fritidsaktiviteter	11,-	(888)	48,-	(236)
Museer og kulturaktiviteter	2,-	(888)	3,-	(236)
Annet	16,-	(864)	14,-	(230)
SUM	158,-		262,-	

Tabell 6.2. Gjennomsnittlig forbruk *pr. døgn pr. hytte* i Sigdal og Krødsherad i forbindelse med siste ferieopphold på hytta.

Tallene i tabell 6.1 og 6.2 informerer oss bare om størrelsen på forbruket i hyttekommunen. Vi får ingen opplysninger om det faktiske forbruk totalt sett, i forbindelse enten med helgeturer eller ferieopphold. Det får vi imidlertid en antydning om i svarfordelingen på vårt spørsmål om hvor man vanligvis handler matvarer eller dagligvarer for oppholdet på hytta. Respondentene ble bedt om å angi fordelingen i prosent, og i tabell 6.3 viser vi gjennomsnittsandelen som blir brukt til innkjøp av matvarer og dagligvarer i hytteområdet eller andre steder i den kommunen hvor man har hytte.

	Sigdal	(N)	Krødsherad	(N)
Lengre ferieopphold sommerhalvåret	42.8 %	(1354)	47.6 %	(314)
Helgeopphold sommerhalvåret	16.2 %	(1414)	22.4 %	(328)
Lengre ferieopphold vinterhalvåret	31.4 %	(1368)	38.2 %	(330)
Helgeopphold vinterhalvåret	13.5 %	(1382)	21.0 %	(326)

Tabell 6.3. Andel innkjøp av matvarer og dagligvarer i hytteområdet eller andre steder i hyttekommunen ved ulike typer opphold. Tall i prosent.

Vi ser i tabell 6.3 at det meste av innkjøpet finner sted utenfor hyttekommunen. Likevel ser vi naturlig nok at vi får en økning i handel i kommunen når hytteeieren ferierer fremfor når han/hun er på helgeopphold. Vi ser også at man benytter seg av de lokale tilbud av matvarer og dagligvarer langt oftere i Krødsherad enn i Sigdal. Det er faktisk ganske sjelden at man benytter

seg av lokale handletilbud i Sigdal når man er på helgetur. Til og med ved lengre ferieopphold disponeres husholdningsbudsjettet i stor utstrekning utenfor hyttekommunen.

Vi har sett litt nærmere på eventuelle årsaker til at den lokale andelen av dette forbruket er såpass lavt. Vi finner ingen signifikant sammenheng mellom reiseavstand fra hjemmet til hytta og matvareinnkjøp i hyttekommunen. En meget svak positiv sammenheng antyder at de som har lengst reisevei fra hjemsted, kjøper oftere matvarer lokalt enn dem som har sitt bosted nærmere hytta.

Mer interessant er det imidlertid å se på sammenhengen mellom avstand fra hytta til sentrum i hyttekommunen og kjøpsadferd. Her finner vi en markert negativ sammenheng mellom avstand til sentrum og andelen lokalt forbruk blant hytteeiere i Sigdal. Det viser seg at jo lengre vekk fra sentrum en har hytte, jo mindre benytter en seg av lokale dagligvaretilbud. Vi ser i tabell 6.4 at for hver kilometers økning i avstand fra sentrum til hytta, reduseres den lokale dagligvarehandelen med 0,7 % ved lengre ferieturer om sommeren, og med 0,5 % ved lengre ferieturer om vinteren.

Vi ser også i tabell 6.4 at selv om den samme tendensen gjør seg gjeldende i Krødsherad, så er sammenhengen her mye mindre markert. For hver kilometers økning i avstand fra hytta til bygdesentrum reduseres den lokale dagligvarehandelen med 0,2 % ved lengre ferieturer om sommeren, og med 0,1 % ved lengre ferieturer om vinteren.

	BETA	T	Sig. T
SIGDAL			
Lengre ferieopphold sommerhalvåret	- 0,6649	- 5,088	0,0000
Lengre ferieopphold vinterhalvåret	- 0,4515	- 3,546	0,0000
N = 1 575			
	BETA	T	Sig. T
KRØDSHERAD			
Lengre ferieopphold sommerhalvåret	- 0,1622	- 2,823	0,0051
Lengre ferieopphold vinterhalvåret	- 0,1112	- 1,970	0,0497
N = 396			

Tabell 6.4 Lokal andel av innkjøp av matvarer og dagligvarer påvirket av avstand fra hytta til bygdesentrum.

Vi har også sett på eventuelle variasjoner i lokalt forbruk i de ulike hytteområdene. Her finner vi at den lokale andelen som blir brukt til matvare- og dagligvareinnkjøp i hyttekommunen er markert lavest blant hytteeiere ved Djupsjøen og like markert høyest blant hytteeiere ved Ringnes/Heimsetra. I tabell 6.5 viser vi disse ulikhetene ved den lokale andelen for matvare- og dagligvareinnkjøp ved lengre ferieopphold om sommeren, og ved lengre ferieopphold om vinteren.

HYTTEOMRÅDE	Lengre ferieopphold sommerhalvåret	Lengre ferieopphold vinterhalvåret	N
SIGDAL			
Haglebu	35,3 %	26,8 %	234
Buin/Sloko	42,6 %	34,9 %	124
Sandvass-/ Skareseter	40,8 %	30,4 %	180
Tempelseter/ Gamlesetra	44,7 %	34,5 %	259
Skallandseter	46,5 %	29,8 %	31
Djupsjøen	33,0 %	22,0 %	114
Vestfjella	42,5 %	29,8 %	38
Borofjell/ Dukli/ Nerdalen	50,1 %	36,5 %	36
Grytvassdraget m/ Hiåsskogen og Greenskogen	46,8 %	30,5 %	87
Ved Soneren	61,9 %	44,5 %	57
KRØDSHERAD			
Glessjøen/ Fyrandvannet	42,5 %	35,4 %	32
Norehammeren	41,6 %	40,7 %	40
Norefjell/ Bø-/Leineseter	35,0 %	33,0 %	68
Ringnes/ Heimsetra	67,4 %	51,5 %	24
Rishovd/ Redalen	48,8 %	30,8 %	17
Rundskogen/ Bønipa	54,9 %	42,3 %	30

Tabell 6.5. Andel av innkjøp av matvarer og dagligvarer i hytteområdet eller andre steder i hyttekommunen ved lengre ferieopphold om vinteren og om sommeren. Tall i prosent.

Vi ser i tabell 6.5 at variasjonene mellom de ulike hytteområdene er relativt store. Vi legger også merke til at langt flere kjøper matvarer og dagligvarer i hyttekommunen om sommeren enn om vinteren. Vi har sett noe nærmere på hva denne forskjellen i kjøp om sommeren og vinteren kan være forårsaket av. I utgangspunktet hadde vi en antagelse om at hyttebrukeren ville begrense sin handel i nærområdet hvis det ikke var mulig å kjøre bil helt frem eller til parkeringsplass i nærheten av hytta. Ved å se på fremkommeligheten, dvs. om det er bilvei helt frem eller til parkeringsplass like ved, opp mot hvis det ikke er, fant vi ingen vesentlig forskjell i kjøp i nærområdet mellom de som har lett tilgjengelighet i form av vei og de som ikke har denne lette tilgjengeligheten. Vi ønsket imidlertid å analysere tallmaterialet ytterligere, fordi vi så at det i enkelte områder var en ganske drastisk nedgang i handel om vinteren i forhold til om sommeren.

Det er gjerne slik at hvis fremkommeligheten med bil reduseres om vinteren, kjører en opp en rekke matvarer o.l på høsten for å ha et lite lager av matvarer for vinteren. Et slikt handlemønster burde derfor være med på å redusere kjøpet om vinteren. Ut fra analysematerialet kan vi heller ikke her finne noen forklaring på hvorfor kjøpet om vinteren går ned sett i forhold til redusert fremkommelighet.

Vi fant blant annet ut at området Norehammeren og Norefjell/ Bø- og Leineseter har minimal reduksjon i kjøp av varer lokalt, mens nedgangen i fremkommelighet med bil helt frem reduseres med nærmere 15 %. Ved Soneren er det derimot stor nedgang i handel og her er det også stort nedgang i fremkommelighet da hele 33 % får redusert tilgjengelighet. Det samme mønsteret ser vi også i området Ringnes/Heimsetra.

Vi kan derfor slå fast at fremkommelighet til hytta i forhold til å handle lokalt har minimal innvirkning. Det må derfor være andre årsaker. En av disse årsakene kan selvsagt skyldes at tilgangen til en matvarebutikk er bedre i enkelte områder enn i andre områder, slik det for eksempel er i Norefjellområdet. En annen årsak kan være høye matvarepriser. Enkelte av de som besvarte spørreskjemaet, påpekte høye priser på matvarer, og at det gjorde at de ikke handlet i hyttekommunen. Dette er interessant sett i forhold til at en ikke får så stor reduksjon på Norefjell. Det kan skyldes at de som har god råd ikke er så opptatt av prisene på matvarer. Vi kan finne begrunnelser for dette ut fra at gjennomsnittsinntektene er vesentlig høyere i Norefjellområdet enn for noen av de andre områdene i undersøkelsen. Det er en forskjell i fra den generelle gjennomsnittlige inntekten i kommunen på over 150 000 i forhold til Norehammeren og en forskjell på over 350 000 i forhold til Norefjell/ Bø- og Leineseter.

For å kunne finne bedre forklaringsfaktorer bør en gjennomføre noen kvalitative intervju med noen hytteeiere for å få frem mer eksakt data om kjøpsadferd, og hvorfor de har den kjøpsadferden de har.

6.2 Langvarige varer

Vi har så langt sett på forbruk i forbindelse med besøk på hytta. Andre innkjøp av mindre variabel art, men som man også kan velge å utføre enten i hyttekommunen eller utenfor denne, inkluderer utgifter til hvitevarer, møbler, artikler til vedlikehold, ominnredning og tilbygg, samt tjenester ved vedlikehold og ominnredning eller tilbygg. I tabell 6.6 og 6.7 nedenfor har vi satt opp en oversikt over hvor mange kroner man brukte i perioden 1.mars 1995 til 29. februar 1996 på slike innkjøp. I tabell 6.8 har vi prosentuert disse utgiftene for lettere å se hvor stor andel av innkjøpet som foregår lokalt i hyttekommunen.

	Kjøpt i Sigdal	Kjøpt i Krødsherad	Kjøpt på Hjemstedet	Underveis	Andre Steder
Hvitevarer ⁷	61	3	324	17	68
Møbler	445	3	935	50	335
Redskap	91	8	145	23	37
Artikler til vedlikehold	447	20	378	25	98
Tjenester ved vedlikehold	337	15	28	1	35
Artikler til tilbygg o.l	1 451	27	513	40	140
Tjenester ved tilbygg o.l.	1 358	43	92	0	149
Ved ⁸	297	19	34	5	13
Annet	176	82	169	22	110
SUM	4 663	220	2 618	183	975
I Prosent	53,8 %	2,5 %	30,3 %	2,1 %	11,3 %

Tabell 6.6. Innkjøp av ulike artikler og tjenester. Gjennomsnittlige kronebeløp. Sigdal kommune.

⁷ Ved kjøp av kjøkkeninredninger for Sigdals vedkommende.

⁸ Vi har valgt å ta med ved som langvarig vare ettersom kjøpet av ved skjer stort sett en gang i året. Vi er også klar over at ved er en viktig indikator på bruksfrekvens, noe vi kommer tilbake til i tabell 6.9 og 6.10.

	Kjøpt i Sigdal	Kjøpt i Krødsherad	Kjøpt på Hjemstedet	Underveis	Andre Steder
Hvitevarer	1	38	423	49	33
Møbler	68	195	814	139	316
Redskap	47	215	192	20	11
Artikler til vedlikehold	53	603	356	71	88
Tjenester ved vedlikehold	129	846	71	1	29
Artikler til tilbygg o.l Tjenester ved tilbygg	219	1171	259	137	195
o.l.	35	889	33	108	118
Ved	15	286	31	5	9
Annet	15	1027	225	21	77
SUM	582	5 270	2 404	551	876
I Prosent	6,1 %	54,3 %	24,8 %	5,7 %	9,1 %

Tabell 6.7. Innkjøp av ulike artikler og tjenester. Gjennomsnittlige kronebeløp. Krødsherad kommune.

Vi ser i tabell 6.6 og i tabell 6.7. ovenfor at det største forbruket lokalt i begge hyttekommunene er det som går til artikler og tjenester ved ominnredning og tilbygg. Artikler og tjenester ved vedlikehold representerer også en stor del av det lokale forbruket. For bedre å se hvor stor andel av handelen innenfor de ulike innkjøpskategorier som foregår lokalt i hyttekommunen, viser vi i tabell 6.8 den lokale forbruksandelen. I tabellen får vi også en oversikt over hvor mye man har brukt innenfor de ulike forbrukskategorier i perioden 1. mars 1995 til 29. februar 1996.

	Sigdal		Krødsherad	
	Prosent kjøp i kommunen	Forbruk i kroner pr. hytte	Prosent kjøp i kommunen	Forbruk i kroner pr. hytte
Hvitevarer	12.8 %	473	7.0 %	544
Møbler	25.2 %	1 768	12.7 %	1 532
Redskap	29.9 %	304	44.3 %	485
Artikler til vedlikehold	46.2 %	968	51.5 %	1 171
Tjenester ved vedlikehold	81.0 %	416	78.6 %	1 076
Artikler til tilbygg o.l.	66.8 %	2 171	59.1 %	1 981
Tjenester ved tilbygg o.l.	82.7 %	1 642	75.2 %	1 183
Ved	80.7 %	368	82.7 %	346
Annet	31.5 %	559	75.0 %	1 365
SUM forbruk pr. hytte		8 659		9 683

Tabell 6.8. Hvor stor andel av forbruket skjer i hyttekommunen. Prosent av totalt forbruk blant dem med hytte i kommunen.

Her ser vi at for begge kommunene gjelder det at innkjøp av hvitevarer, møbler, innredningsartikler og redskap i stor utstrekning blir kjøpt utenfor kommunen. Ser vi i tillegg på det gjennomsnittlige kronebeløp som blir brukt innenfor disse kategoriene, kommer det klart frem at næringsdrivende i hyttekommunen vil kunne øke omsetningen om en større andel av hytteeierne velger å kjøpe sine møbler i hyttekommunen i stedet for på hjemstedet, underveis eller andre steder. Vi må her være klar over at hytteeiere kanskje etterspør andre typer møbler enn det som hytteeierne oppfatter at de kan få i kommunen, og det kan også være at noe av det som brukes på møbler, faktisk er kjøp av antikvariske bondemøbler, slik som langbord etc. Vi ser også at mellom 75% og 82% av forbruket i forbindelse med kjøp av tjenester til vedlikehold og tilbygg påløpes lokalt, mens andelen varer til vedlikehold eller tilbygg er vesentlig lavere.

Vi hadde med et spørsmål om gjentakende årlige kostnader slik som bygslingsavgift, veiavgift etc. for å kunne beregne hva hver hytteeier representerer i omsetning og totalt hva omsetningen for alle hytteeiere i kommunen er. Det er også gjort en sammenlikning med andre kommuner hvor tilsvarende undersøkelser er gjort. I tidligere undersøkelser har det vært noe forskjellig måte å innhente dataene på i forhold til denne undersøkelsen. Det har blant annet gjort at kjøp av ved kommer inn i tabell 6.6 og 6.7 og at parafin/ fyringsolje som er et eget punkt i tidligere undersøkelser, i vår undersøkelse kommer inn under «annet» i samme tabeller. For videre analyser av totalforbruket har dette ingen innvirkning.

kostnadsområdet	Røros	Os	Holt- ålen	Bykle	Sju- sjøen	Sigdal	Krøds herad
Festeavgift/bygsling	374	43	299	747	1 213	959	597
Strøm	1 495	853	949	2 613	1 322	1 909	2 480
Vedkjøp	318	225	250	307	276		
Parafin/fyringsolje	87	92	80	78	169		
Vegavgift til hytta	51	89	157	62	96	394	327
Parkeringsavgift/Snøbrøyt.	-	60	49	-	149	67	90
Andre faste avgifter	944	573	437	1433	519	900*	1 150*
Årlige utlegg av avgifter og energi	3 269	1 935	2 291	5 240	3 744	4 229	4 644

* Dette er en estimert verdi beregnet etter gjennomsnittet av 200 av spørreskjemaene. De opprinnelige verdiene i datamatriksen gir ingen god forklaring, da de inneholder heiskort, lån og avdrag etc.

Tabell 6.9. Sammenlikning av gjentakende årlige utgifter, Gjennomsnitt pr. hytte.

Som vi ser av tabell 6.9 ligger Krødsherad høyere enn Sigdal og begge har høyere totale kostnader enn de andre stedene foruten Bykle. Vi har ikke korrigeret for prisstigning, så av den grunn kan tallene være noe misvisende. Samtlige av undersøkelsene er imidlertid gjort på 90-tallet og akkumulert gjennomsnittlig prisstigning i perioden er under 10 %. Ved å se nærmere på andre kostnader er den største avgiften her renovasjonsavgiften. Mange hytteeiere nevner i sine kommentarer at renovasjonsavgiften er alt for stor. Dette kan skyldes at de i utgangspunktet er høye eller at de rett og slett sammenlikner med sin bruk av hytta og synes at renovasjonsavgiften er høy i forhold til bruksfrekvens.

Når det gjelder gjennomsnittsstørrelsen på festeavgift er denne beregnet ut fra samtlige hytteeiere, også de som eier hytta selv. Da vil naturligvis andelen selveide tomter spille inn. For Sigdal har en begge kategorier hvor ca 40 % er selveiere og 60 % bygslertomt. I Krødsherad er andelen med selveide tomter ca. 50 %. For de andre undersøkelseområdene finner vi at på Sjusjøen eksisterer det ikke eiertomter i prinsippet, da alle tomter er bygslertomt. Det medfører at gjennomsnittstallene blir høyest her. I Os er det derimot en meget høy andel hytter på selveide tomter.

Størrelsen på strømforbruket kan reflektere både hyttestørrelse og bruksfrekvens. Også strømpris og andel som har lagt inn elektrisitet spiller inn. Det er derfor ikke overraskende at Krødsherad har registrert høyere kostnad på strøm enn Sigdal (jf. kap 3), og at de begge er blant de som har høyest kostnad på strøm. Vi skylder å gjøre leseren oppmerksom på at

undersøkelsen er tatt opp før vi fikk såkalt energiunderskudd og dramatiske økninger i strømpris. Selv om undersøkelsen er gjennomført før denne situasjonen oppsto, er det en forholdsvis stor andel av hytteeierne som mener at strømprisen er for høy. Det er da i hovedsak fastabonnetet de tenker på.

6.3 Hytteeiernes totale forbruk

For å finne ut hvor mye som totalt blir lagt igjen i hyttekommunen av hytteeierne, må vi ta utgangspunkt i både det bruksbetingede forbruket, det som brukes av langvarige varer og de årlige gjentakende utgifter.

For å få et mest mulig korrekt bruksbetinget forbruk har vi valgt å ta utgangspunkt i to alternativer, alternativ høy og alternativ lav. Utgangspunktet for alternativene er tabell 4.4 og tabell 4.6. For å komme frem til det bruksbetingede forbruket multipliserer vi det samlede antall bruksdøgn med gjennomsnittet av siste ferie og helgeoppholds forbruk (jf. tabell 6.1. og 6.2.).

For å finne totalforbruket må vi også ta med de langvarige varer og årlige avgifter (jf. kap 6.2.), foruten forsikringspremierer da disse ikke representerer lokal omsetning. Etter å ha summert det gjennomsnittlige utlegget en hytteeier har, multipliserer vi med det totale antallet hytter i kommunen. Vi kommer da frem til følgende gjennomsnittlige forbruk i kroner pr. hytte:

	Sigdal		Krødsherad	
	Alternativ høy	Alternativ lav	Alternativ høy	Alternativ lav
Innredning, vedlikehold	4 650	4 650	5 250	5 250
Avgifter og energi	4 229	4 229	4 644	4 644
Bruksbetinget	6 960	4 630	17 090	8 240
Samlet forbruk	15 840	13 510	26 980	18 130

Tabell 6.10. Oversikt over samlet forbruk ved to alternativer.

Den totale omsetning vi kommer frem til multipliserer vi så med 0,9 da vi antar at bruksfrekvensen er lavere på de som ikke har svart⁹. Som vi ser av tabell 6.11 er Sigdal den kommunen med lavest omsetning pr. hytte uansett alternativ, men siden det er forholdsvis mange hytter i kommunen blir likevel totalomsetningen stor. Krødsherad har også forholdsvis liten omsetningen pr. hytte ved alternativ lav, men ved alternativ høy er kommunen blant de

⁹ Jf. kap 2 for diskusjon omkring faktoren, og hvordan vi har kommet frem til denne.

beste på total omsetning. Noe av årsaken til forskjellen er at det i materialet fra Flognfeldt er tatt med firmahytter, noe vi har utelatt.

I tabell 6.11 er tallene fra Flognfeldt heller ikke fratrukket innenbygdsboende slik det er gjort i denne rapporten. For å sammenlikne tallene må en bruke tallene før fratrekk av innenbygdsboende for Sigdal og Krødsherad.

Hytteiere i:							
Forbrukstype	Røros	Os	Holtålen	Bykle*	Sju-sjøen*	Sigdal	Krøds-herad
Innredning, vedlikehold	8000	7000	3600	2200	6900		
Avgifter og energi	3000	2000	2400	5000	3500		
Besøksbetinget	16000	15000	10000	25000	13200		
Samlet forbruk (ekskl.kap.)						**	**
Alt. høy	27000	24000	16000	32200	23600	15840	26980
Alt lav						13510	18130
Antall hytter	2300	700	900	1240	2550	2960	1025
Anslag på omsetning:***	56 mill	15 mill	13 mill	36 mill	54 mill		
Alternativ høy						42,2 mill	24,9 mill
Alternativ lav						36,0 mill	16,7 mill
Fratrekk for innenbygdsboende:							
Alternativ høy						1,5 mill	1,4 mill
Alternativ lav						1,0 mill	0,6 mill
Omsetning alt. høy						40,7 mill	23,5 mill
Omsetning alt. lav						35,0 mill	16,1 mill

* For Bykle gjelder kun forbruk innenfor kommunen og for Sjusjøen kun i Ringsaker kommune.

** Vi har ekskludert forsikringspremier kr 850 for Krødsherad, kr 600 for Sigdal og ekskludert firmahyttene når totalomsetningen utregnes.

*** Tallene er multiplisert opp med faktoren 0,9.

6.11. Beregnet regionalt årlig forbruk i kommunen pr fritidshus. Data fra andre kommuner enn Sigdal og Krødsherad (Flognfeldt 1996).

Forbruk under opphold i nabokommunen kommer også med (jf. tabell 6.6 og 6.7), og korrigert for dette får vi at det legges igjen ennå mer av hytteeierne i regionen. Hytteeierne i Sigdal handler for 220 kroner i investeringsvarer i Krødsherad, noe som øker inntektene i Krødsherrad med 0,6 mill kr. og at ditto handling fra Krødsherads hytteeiere i Sigdal er på 560 kr, noe som gir omtrent samme beløp.

Dette er et konservativt anslag på lokale inntekter. I tillegg kommer de utlegg gjester på hyttene har hatt, samt inntektsskatt til hyttekommunen.

Det har ikke vært mulig å få ut data om skattetaksten, eller hva hytteeierne legger igjen i kommunene i form av skatteinntekter. Gjør vi en antagelse om at det gjennomsnittlig er en ligningstakst på hver enkelt hytta på 75 000 kroner, betyr det en inntekt for Sigdal på over 5,6 millioner kroner, hvor kommunen sitter igjen med 1,5 millioner og for Krødsherad på omkring 2,1 millioner kroner, hvor kommunen sitter igjen med ca. 0,6 mill.

Vi har også gjort et anslag over hvor mange bruksdøgn firmahyttene representer (Jf. kap 5.), for å kunne sammenlikne totaltallene med de andre kommunene i tabell 6.11. Firmahyttene har økt bruksfrekvens i forhold til en ordinær eiet hytte. Vi antar ellers at forbruket pr. besøk og faste utgifter er likt den ordinære hytteeier., selvom det er mest sannsynlig at firmahyttene har et større forbruk enn en ordinær hytte. Ut fra tabell 6.11. ser vi at vi kan forvente et bidrag til den totale omsetningen med 1,8 millioner kroner i Sigdal og 4,3 millioner kroner i Krødsherad fra firmahytter.

	Sigdal	Krødsherad
Innredning, vedlikehold	4 650	5 250
Avgifter og energi	4 229	4 644
Bruksbetinget forbruk	19 380	33 750
Sum forbruk	28 260	43 640
Antall firmahytter	63	99
Total omsetning	1,8 mill	4,3 mill

Tabell 6.12. Firmahyttenes totale omsetning

Vi ser at hyttenes bidrag til hyttekommunene er betydelig, og at hyttene står for en stor andel av den verdiskapningen som skjer. Hvor mange arbeidsplasser dette blir, vil variere fra bransje til bransje. Det synes imidlertid klart at uten hyttene med sine direkte og indirekte bidrag, ville kommunene ikke kunne opprettholde det samme tilbudet innenfor kommunale tjenester og lokalt næringsliv som i dag.

De videre implikasjoner av dette forbruksmønsteret skal vi komme tilbake til senere, når vi går over til å diskutere vekstpotensiale blant hytteeiere (jf. kap 8). La oss imidlertid først gå over til å analysere hytteeiernes oppfatninger av de lokale aktivitets- og servicetilbud.

7: Hytteeiernes oppfatninger av lokale aktivitets- og servicetilbud.

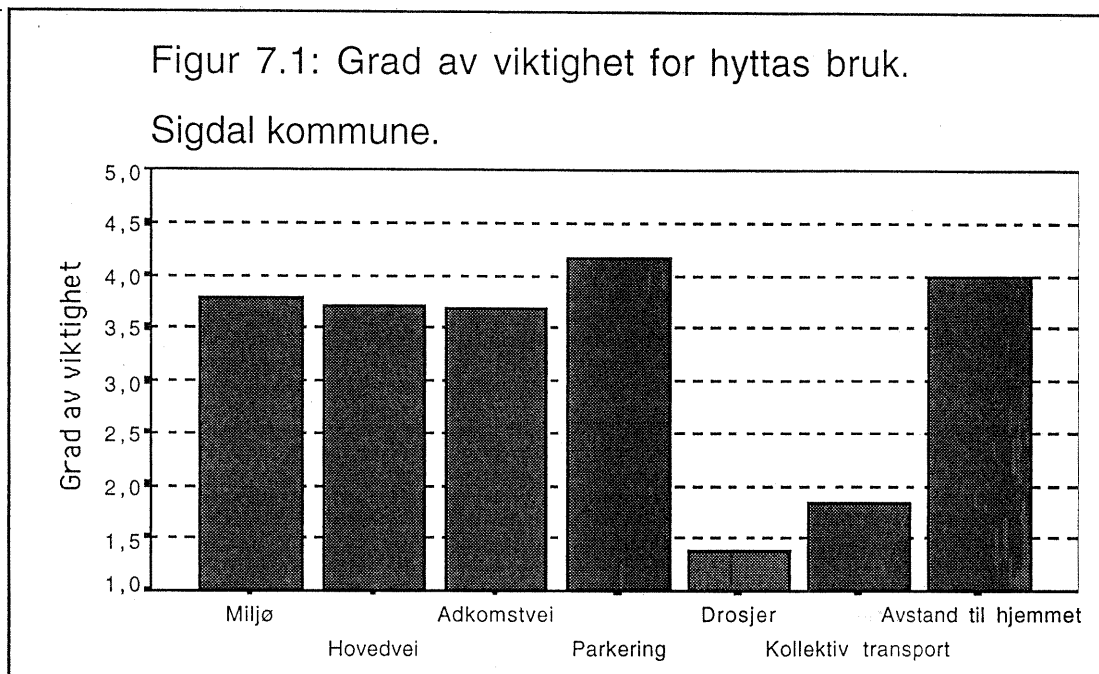
For å øke bruksfrekvensen på hytta er det svært viktig å finne ut hvilke aktiviteter og og hvor viktig de ulike aktivitetene er for hyttebruken. Vi stilte flere spørsmål omkring hytteeiernes synspunkter på disse ulike aspektene ved hyttekommunen. Vær klar over at svarene på disse spørsmålene kan være noe avvikende fra den faktiske virkelighet (jf. diskusjon om spørreskjemaets utforming i metodekapitlet), men bør likevel gi verdifulle indikasjoner på hva som forårsaker bruk og kvaliteten på tilbudene. I det følgende skal vi søke å presentere våre resultater fra denne undersøkelsen på en slik måte at eventuelle ulikheter mellom kommunene kommer godt til syne. Vi skal først se på hytteeiernes forhold til en del generelle aspekter ved kommunen hvor de har sin hytte. Dernest skal vi se nærmere på hvordan man faktisk benytter tida på hytta.

7.1 Lokale servicetilbud

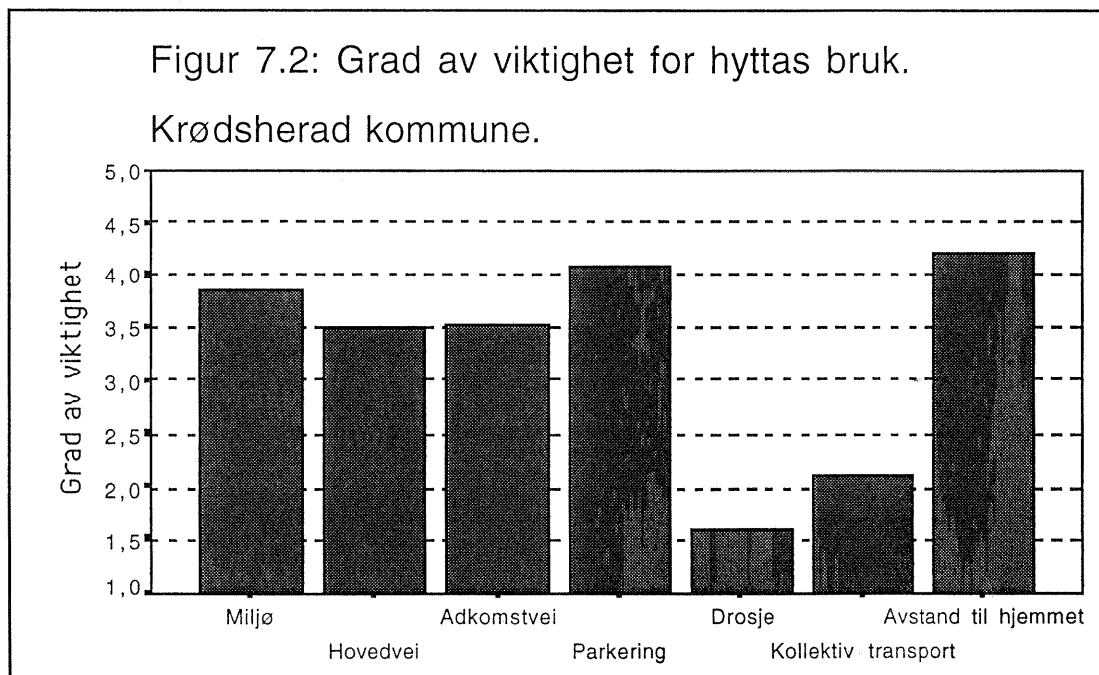
I figur 7.1 og i figur 7.2 ser vi på hvor viktig atmosfære og miljø, standarden på hovedveiene, standarden på adkomstvei til hytta, parkeringsmuligheter i nærheten av hytta, drosjetilbudet i hytteområdet, kollektivtilbudet og avstanden til hjemmet er for hvor ofte hytta brukes. Grad av viktighet er målt langs en skala fra 1 til 5 hvor 1 står for uvesentlig og 5 for svært viktig (anm.: omkodet og motsatt skaleringen i spørreskjemaet).

Vi ser at i utgangspunktet er det svært lite som skiller de to kommunene fra hverandre. I både Sigdal og Krødsherad blir vi fortalt at parkeringsmuligheter i nærheten av hytta samt avstanden til hjemmet er av vesentlig betydning. Vi ser også at atmosfære og miljø i hytteområdet er viktig i begge kommuner. Dette kommer også klart frem ved at mange har påpekt at en av grunnene til at de har hytte i området, er den fine og tildels uberørte naturen. Du kan gå lange turer hvor du kun hører stillheten som er i naturen.

Forholdet med standard på hovedvei og adkomstvei til hytta vurderes også som viktig. Drosjetilbudet og kollektivtilbudet er imidlertid av mindre betydning i begge kommuner.

Figur 7.1. Grad av viktighet for hyttas bruk Sigdal kommune

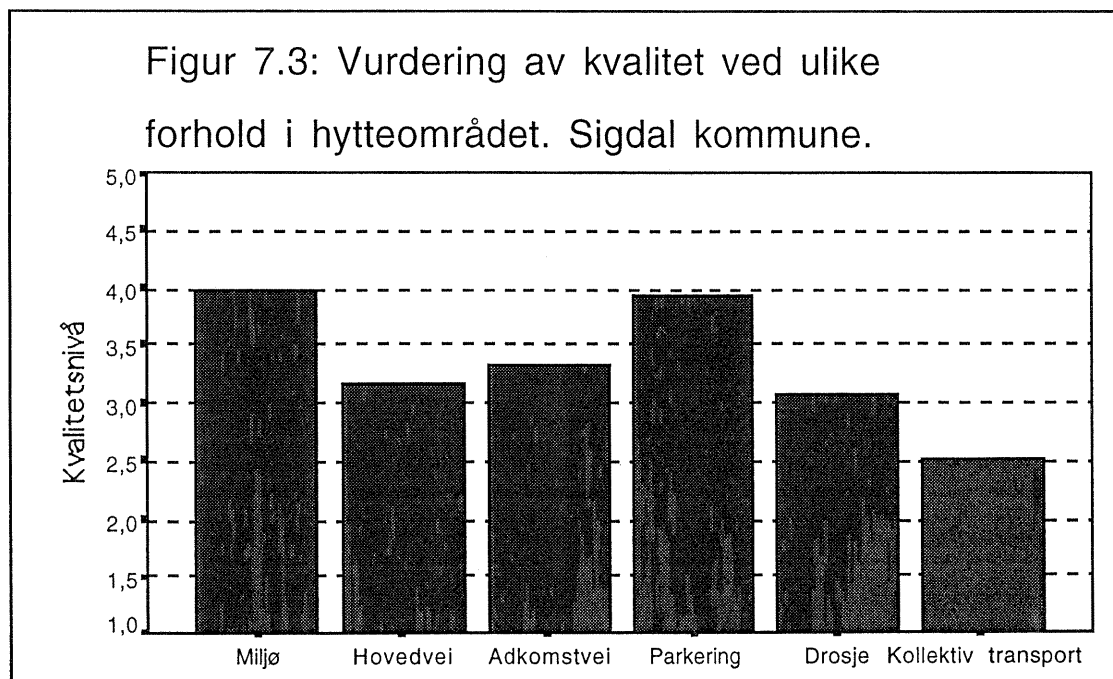

Figur 7.2. Grad av viktighet for hyttas bruk Krødsherad kommune

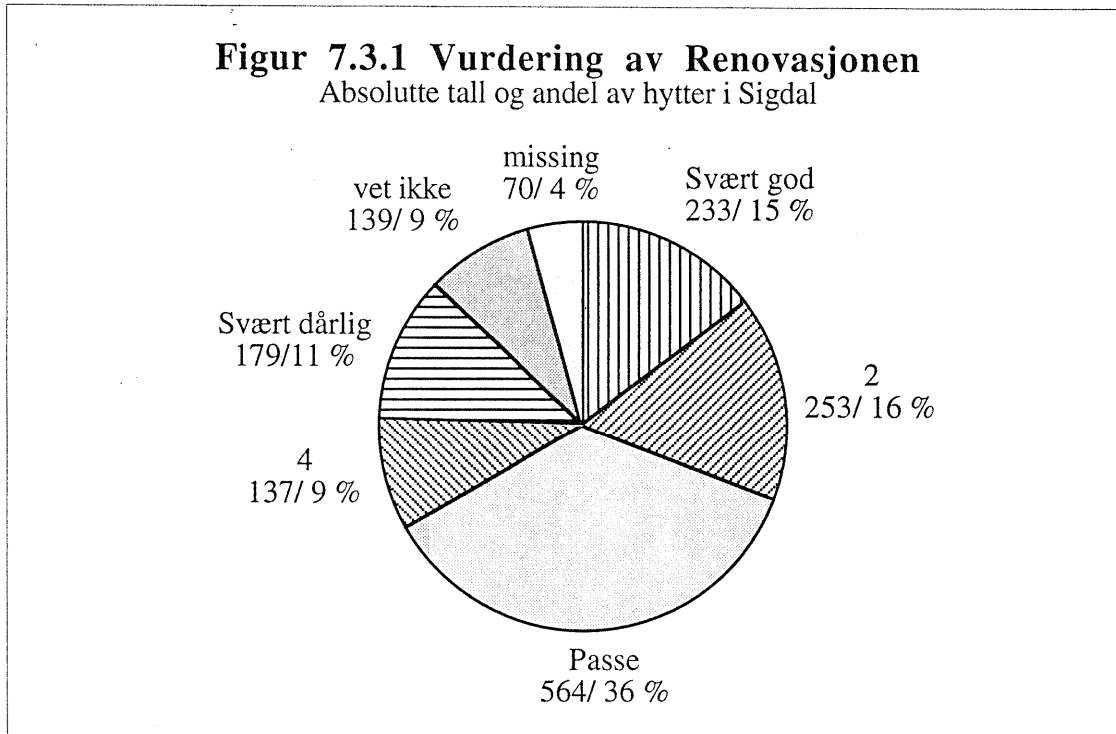
Ser vi på kvaliteten ved disse mer generelle aspekter ved hyttekommunen er det igjen likheten i respondentenes synspunkter som er mest slående. Langs den samme skala ser vi i figur 7.3 og figur 7.4 at i både Sigdal og Krødsherad synes man kvaliteten på miljøet og parkeringsmulighetene er best, mens standarden på adkomstvei til hytta, hovedvei, drosjetilbudet og det kollektive transporttilbudet blir rangert lavere. Ser vi på figur 7.1 til 7.4. samlet, kan det være grunn til å anta at en forbedring av standarden på hovedveier og

adkomstveier vil gi størst utslag i form av flere besøk til hytta. Vi skal også være klar over at vurderingen av kvalitet er hver enkelts persepsjon. Når vi vet at persepsjonen av ulike forhold ofte gjenspeiles av hva en er vant til blir bildet kanskje noe anderledes. Vi vet at hoveddelen av dem som har hytte, kommer fra Oslo og Drammensdistriktet. Her er veinettet av en helt annen standard enn det som en har i bygdenorge. Dette kan derfor påvirke hytteeierne vurdering av kvaliteten på veinettet. Likeledes ser vi at miljø og parkering er vurdert som viktig, men her blir kvaliteten vurdert som bedre enn på veinettet. Dette kan også ha sammenheng med persepsjonen, ettersom vi vet at parkering i de store byene ofte blir vurdert som dårlig. Når da et tilbud er bedre enn det en opplever til vanlig blir også oppfattelsen av kvaliteten god.

Standarden på drosje- og det kollektive transporttilbudet blir vurdert som lavest, men er som vi har sett, av mindre betydning for hvor ofte hytta brukes. Her kan vi trekke en parallell til Kongsbergundersøkelsen (Drag m.fl 1995) hvor vi fant ut at kvaliteten på eldreomsorg ble vurdert som forholdsvis dårlig, ut fra hele populasjonen. Gikk vi derimot nærmere inn i materialet og skilte på brukere og ikke-brukere så vi en klar tendens til at brukerne oppfattet tilbudet som meget bra, mens andre ikke-brukere oppfattet tilbudet som dårlig. Vi har dessverre ikke denne muligheten til å skille brukere og ikke-brukere vårt datamateriale. I tillegg må det nevnes at enkelte personer faktisk nevnte under «ønsker om nye tilbud» og «synspunkter på hyttekommunen», et ønske om bedre kollektivtilbud, da de anså dagens tilbud som svært dårlig. Enkelte lurte i tillegg på om det var mulig å sette opp egne bussruter i påsken, og da spesielt slik at en kunne ta bussen fra hytta og gå på ski tilbake til hytta og ved transport til og fra Norefjell skisenter.

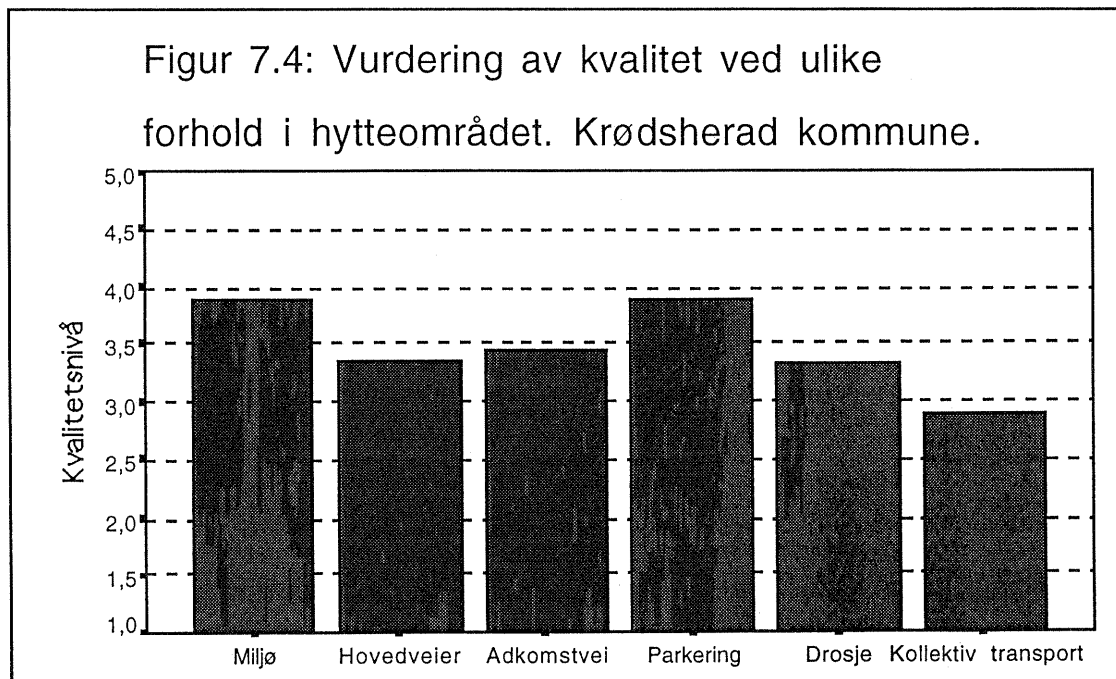

Figur 7.3. Vurdering av kvaliteten på ulike forhold i hytteområdet, Sigdal kommune.

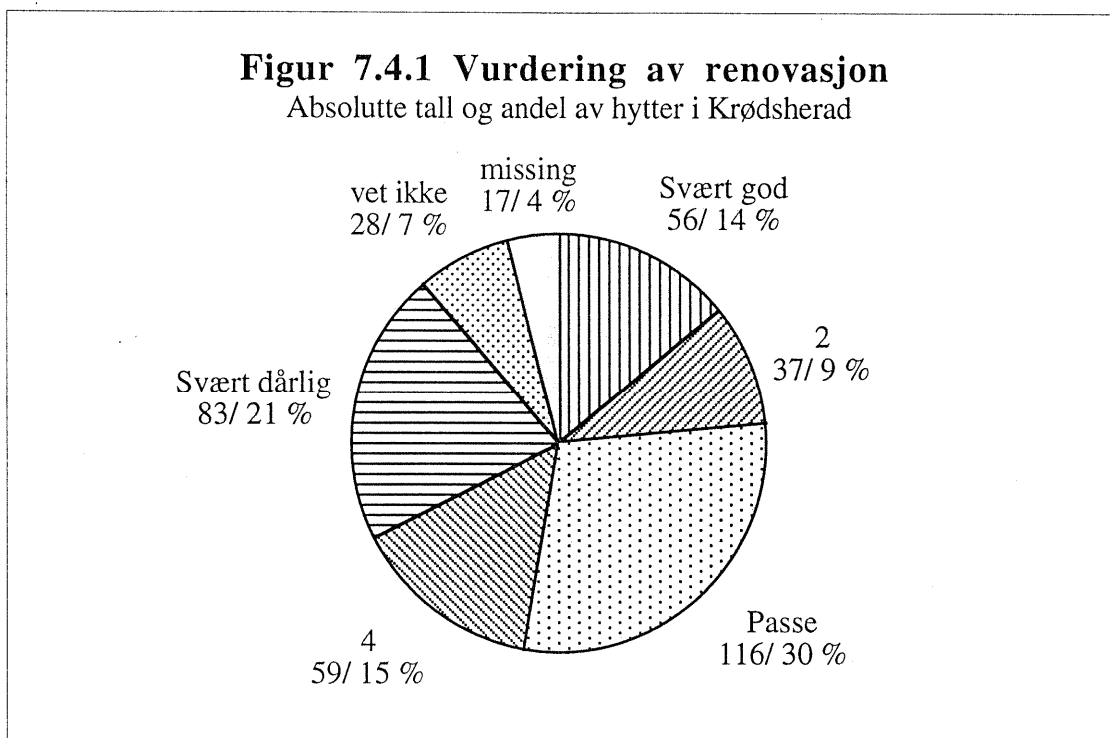

Figur 7.3.1. Vurdering av kvaliteten på renovasjonen, Sigdal kommune.

I figur 7.3.1 og 7.4.1 vurderer vi hytterenovasjonen i kommunene. For Sigdal er det en overvekt av dem som synes renovasjonen er bedre enn middels, mens det likevel er så mange som 20 % av hytteeierne som mener renovasjonen er mindre bra og dårlig. For Krødsherad er tallene noe anderledes, hvor det er en overvekt av misnøye med renovasjonen. Det er hele 36 % som mener renovasjonen er mindre bra eller dårlig.

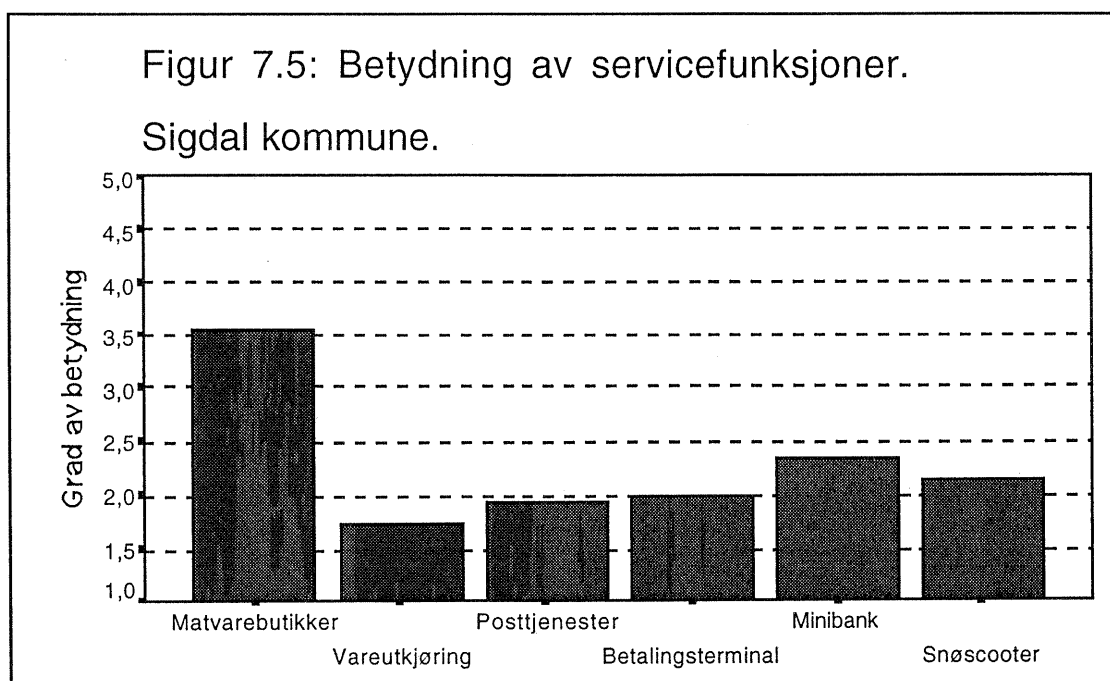

Figur 7.4 Vurdering av kvaliteten på ulike forhold i hytteområdet, Krødsherad kommune.

7.4 Vurdering av kvaliteten på renovasjonen, Krødsherad kommune.

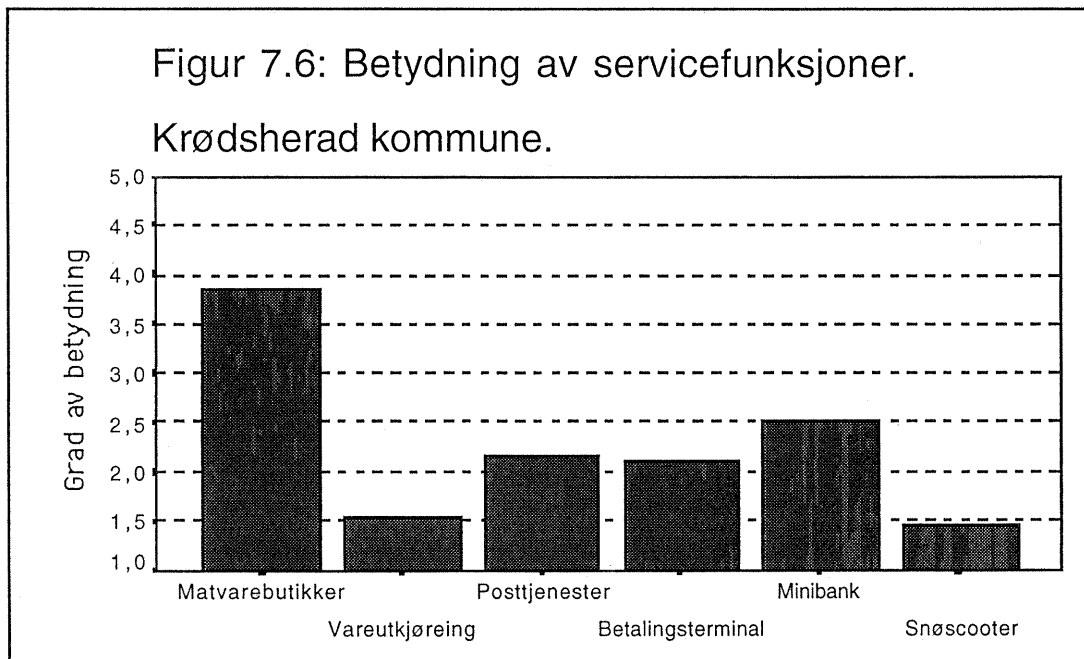
I vår undersøkelse inkluderte vi også et spørsmål om hvor viktig man synes følgende servicefunksjoner er for oppholdet på hytta: matvarebutikker i nærheten, vareutkjøring/levering, posttjenester, betalingsterminal, minibank og leiekjøring med snøscooter.

Figur 7.5. Vurdering av betydningen av ulike servicefunksjoner, Sigdal kommune.

Vi ser at både i Sigdal og i Krødsherad er matvarebutikken i nærheten den viktigste servicefunksjonen. Den blir likevel ikke rangert som noe mer enn «passe viktig» i Sigdal. Vareutkjøring, posttjenester og betalingsterminal blir vurdert som relativt uvesentlig i Sigdal. Det samme blir vareutkjøring og leiekjøring med snøscooter i Krødsherad, mens minibank blir vurdert som «passe viktig» både i Sigdal og Krødsherad.

Med hensyn til matvarebutikken i nærheten kan vi legge til man synes god service i butikken er viktigst, viktigere enn både prisnivå og vareutvalg som blir rangert som nest viktigst. Åpningstider og butikkens avstand fra hytta blir vurdert som noe mindre viktig. Likevel er det enkelte som på de åpne spørsmålene kommer med synspunkter på at butikkene bør ha lengre åpningstider, da spesielt på fredager¹⁰. Kanskje kunne det være et marked for kveldsåpne butikker. Når det gjelder servicenivå, blir det vurdert som like bra som hjemme. Tidligere hadde en gjerne antagelser om at det kun ble ytet god service i de store byene. Nå ser vi derfor tendenser til at dette har snudd; dette kan muligens skyldes endringer i vår oppfatning av hva god service er.

Figur 7.6. Vurdering av betydningen av ulike servicefunksjoner, Krødsherad kommune.

¹⁰ Etter at undersøkelsen er gjennomført er åpningstidene i Eggedal endret. Det er nå lengre oppe om kvelden.

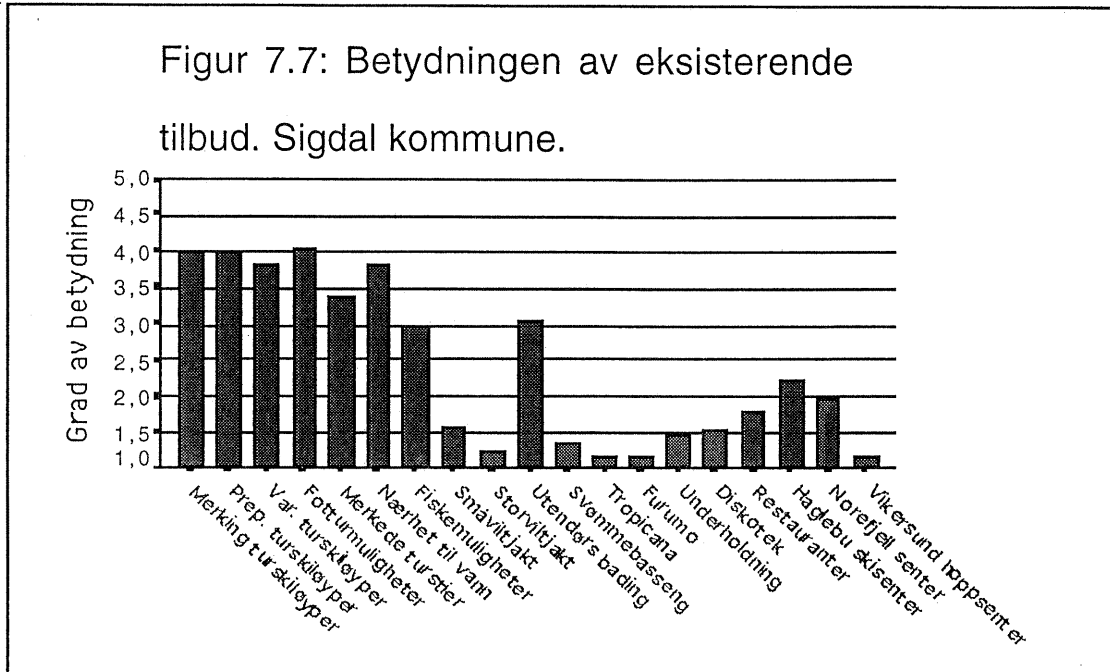
7.2 Lokale aktivitets og fritidstilbud

Sentralt for bruksfrekvensen er også de aktivitets- og fritidstilbudene som er i området. Vi har tidligere nevnt (jf. kap. 1) at bruken av hytta er avhengig av tilgjengeligheten, noe vi også drøftet i kap 5. Likeledes er det med bruk av de ulike aktivitets- og fritidstilbud. Jo lengre unna hytta jo mindre bruk er det av tilbudene. Det er også slik at det er forskjell i aktivitetsradius i sommer og vinterhalvåret (Flognfeldt 1995:30).

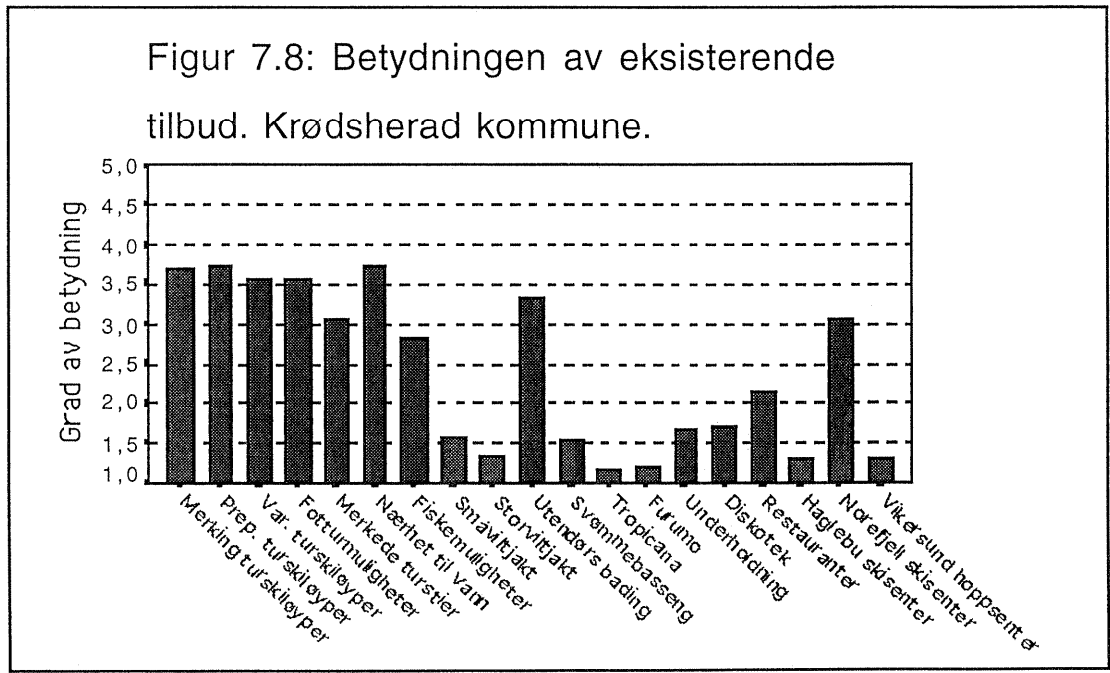
Vi ber respondentene vurdere hvor viktig de ulike tilbudene er langs en skala fra 1 til 5, hvor 1 står for uvesentlig og 5 for svært viktig. I vurderingen av kvaliteten på de ulike aktivitets- og fritidstilbud står 1 for svært misfornøyd og 5 for svært fornøyd. Vi presenterer først i figur 7.7 til 7.10 en oversikt over hvor viktig man synes de ulike aktivitets- og fritidstilbudene er.

Vi ser i figur 7.7 og 7.8 at i både Sigdal og i Krødsherad synes man at merking og preparering av varierte turskiløyper er viktigst. I tillegg synes man i begge kommuner at fotturmulighetene og nærheten til vann er svært viktig. Minst viktig er Tropicana på Pers hotell, Furumo svømmehall, Vikersund Hoppsenter og storviltjakt. Utendørs bading er viktig i begge kommuner. Norefjell skisenter er viktig i Krødsherad, men mindre viktig i Sigdal. Der er imidlertid Haglebu skisenter av betydning. Ut fra måten å analysere på får vi bare frem de generelle og den «generaliserte» oppfatning. Dette har betydning i den forstand at tilbud som ikke benyttes mye vil få en lav betydning. Det kan jo være slik, men for enkelte hytteområder eller for enkelte hytteeiere kan for eksempel Tropicana badeland på Gol ha veldig stor betydning for bruksfrekvensen av hytta.

Det samme vil gjelde når vi snakker om kvaliteten på de ulike tilbudene. De som ikke har benyttet tilbudene, vil kanskje vurdere kvaliteten som lave på disse tilbudene. Vi ser for eksempel at tilbud som er knyttet til natur og er såkalt frie goder som alle har, er meget viktige, mens mer kommersialiserte aktiviteter som er rettet mot spesielle segmenter i markedet, ikke er så viktige.

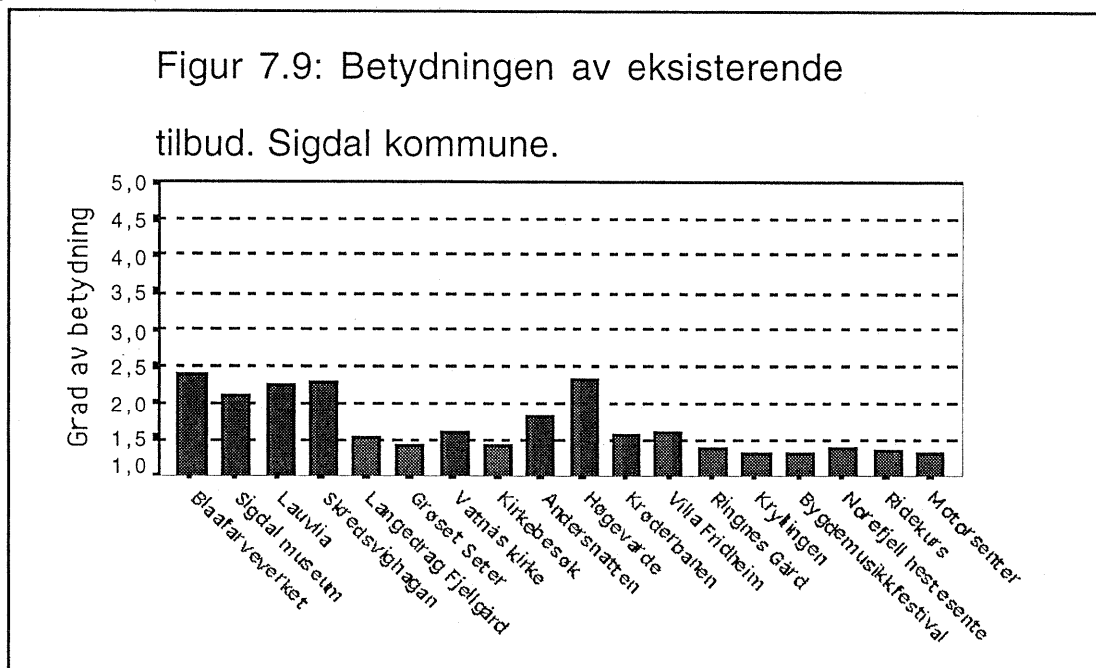

Figur 7.7 . Betydningen av eksisterende tilbud. Sigdal kommune.

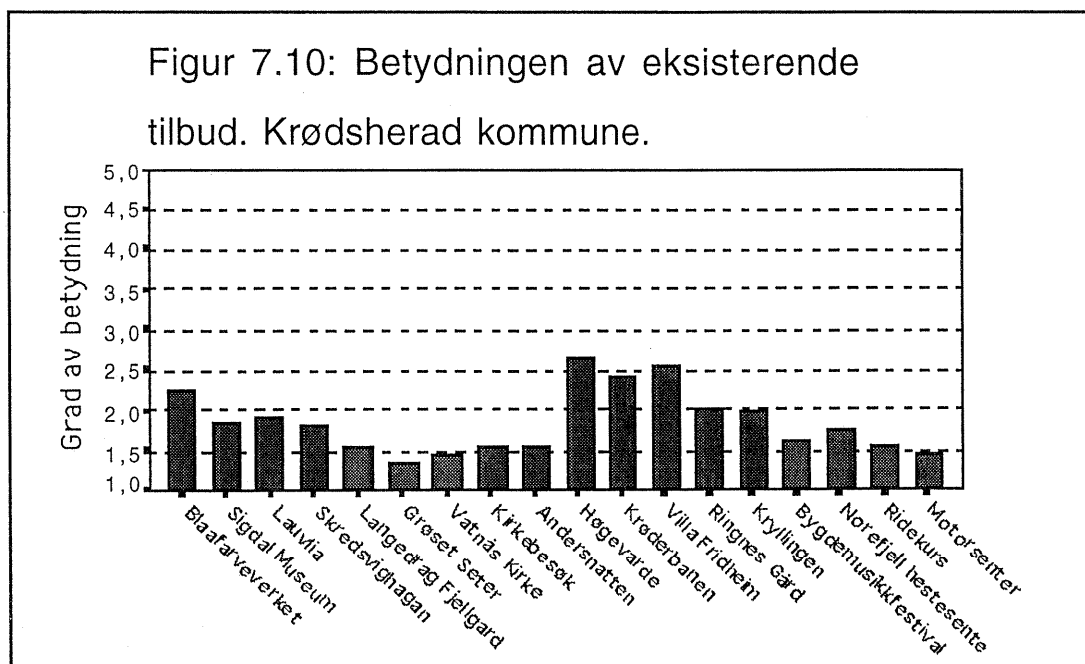
Figur 7.8 . Betydningen av eksisterende tilbud. Krødsherad kommune.

Figur 7.9. Betydningen av eksisterende tilbud. Sigdal kommune.

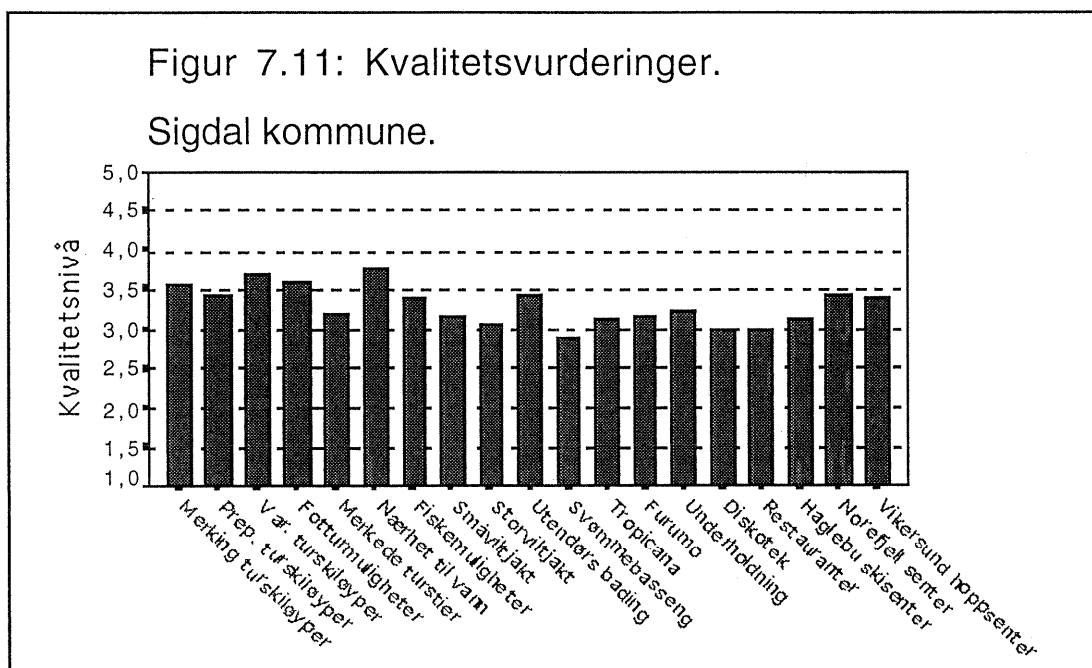
I figur 7.9 ovenfor ser vi at i Sigdal er Blaafarveverket, Lauvli, Skredsvighagan og Høgevarde av størst betydning, mens Ringnes gård, Kryllingen, Bygdemusikkfestivalen, Norefjell hestesenter, ridekurs og Go-cart/motorsenter er av minst betydning. I figur 7.10 ser vi at i Krødsherad er Høgevarde, Krøderbanen, Villa Fridheim og Blaafarveverket viktigst, og Grøset seter, Vatnås kirke og Go-cart/motorsenter minst viktig.

Figur 7.10. Betydningen av eksisterende tilbud. Krødsherad kommune.

Når det gjelder hyttebefolkningens vurderinger av kvaliteten på de ulike aktivitets- og fritidstilbud presenterer vi disse i figur 7.11 til 7.14 nedenfor.

Som vi har sett ovenfor, er det naturens egne tilbud og mulighetene til å utnytte dem som blir gitt størst betydning. I vurderinger av kvaliteten på disse tilbudene, blir det gitt en tilbakemelding om hvor flink man har vært til å gjøre naturherlighetene tilgjengelige på en måte som blir verdsatt.

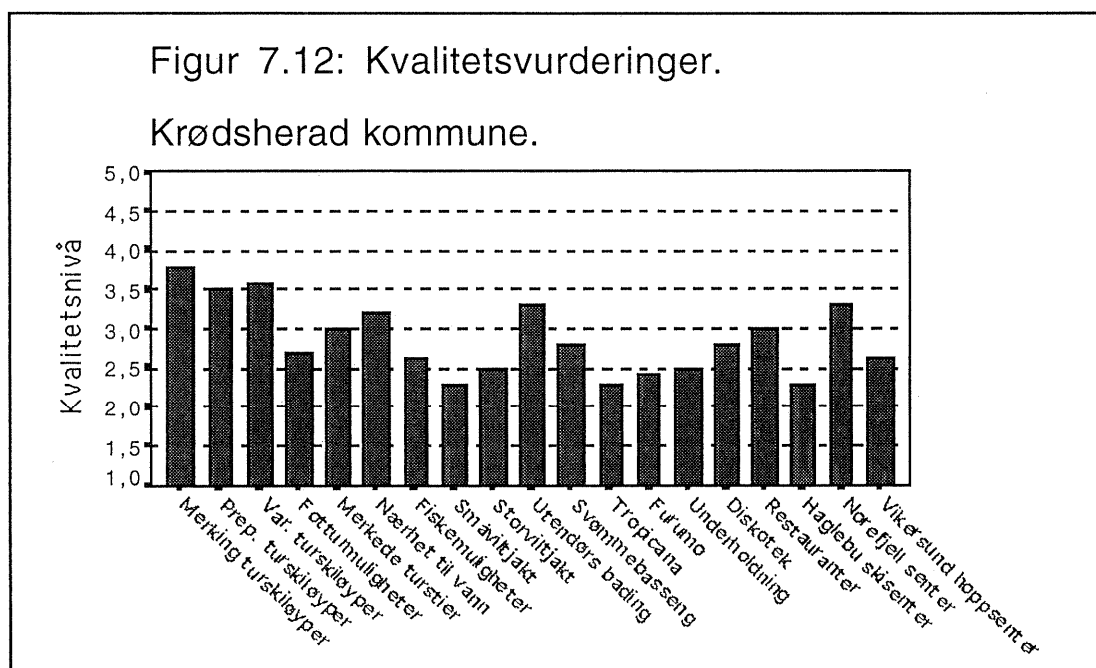

Figur 7.11. Vurdering av kvaliteten på ulike tilbud. Sigdal kommune.

I tabell 7.11 og tabell 7.12 ser vi at kvaliteten blir vurdert høyest på de aktiviteter som blir vurdert som viktigst (jf. figur 7.7 og 7.8.). Vi ser at både i Sigdal og i Krødsherad blir kvaliteten på merking, skilting og preparering av godt varierte turskiløyper vurdert som ganske høy, sett ut fra bare denne undersøkelsen. Ser vi det derimot ut fra hva hytteeierne på Sjusjøen har svart, kommer en ganske dårlig ut i Sigdal og Krødsherad. I Sjusjøenundersøkelsen (Flognfeldt 1995) ligger vurderingen av løypene på Sjusjøen omkring 5 mens vi her opererer med verdier på 3,5. Ser vi på de kommentarene som kom frem fra hytteeierne, så er det forholdsvis mange som kommenterer at de synes spesielt oppkjøring av løyper er dårlig og under enhver kritikk. Det er mulig at de som har kommet med kommentarer, er lidenskaplige skigåere som benytter skituren til også å omfatte en treningsøkt, og da er det jo klart at en har et

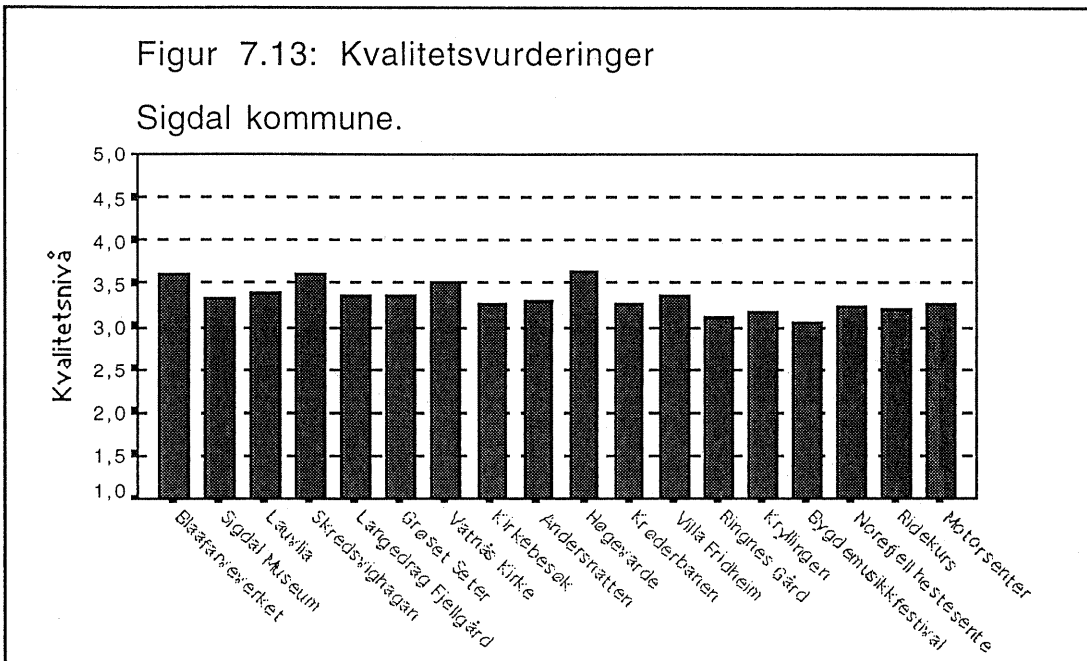
stort ønske om ordentlig oppkjørte skiløyper. Vi har ingen mulighet til å finne dette ut fra svarene.

Når det gjelder nærheten til vann, bademulighetene utendørs og fotturmulighetene (Sigdal) og merkede turstier (Krødsherad), så blir disse vurdert som ganske gode. Man vurderer også kvaliteten på slike mindre naturlige herligheter som Norefjell skisenter og Vikersund hoppcenter som høy. Kvalitetsnivået ved Tropicana og Haglebu blir vurdert som lavt i Krødsherad, mens svømmebasseng, restauranter og diskotek blir rangert lavest kvalitetsmessig i Sigdal. Generelt ser vi forøvrig at kvaliteten på flere eksisterende aktivitets- og fritidstilbud blir vurdert som lavere i Krødsherad enn i Sigdal.

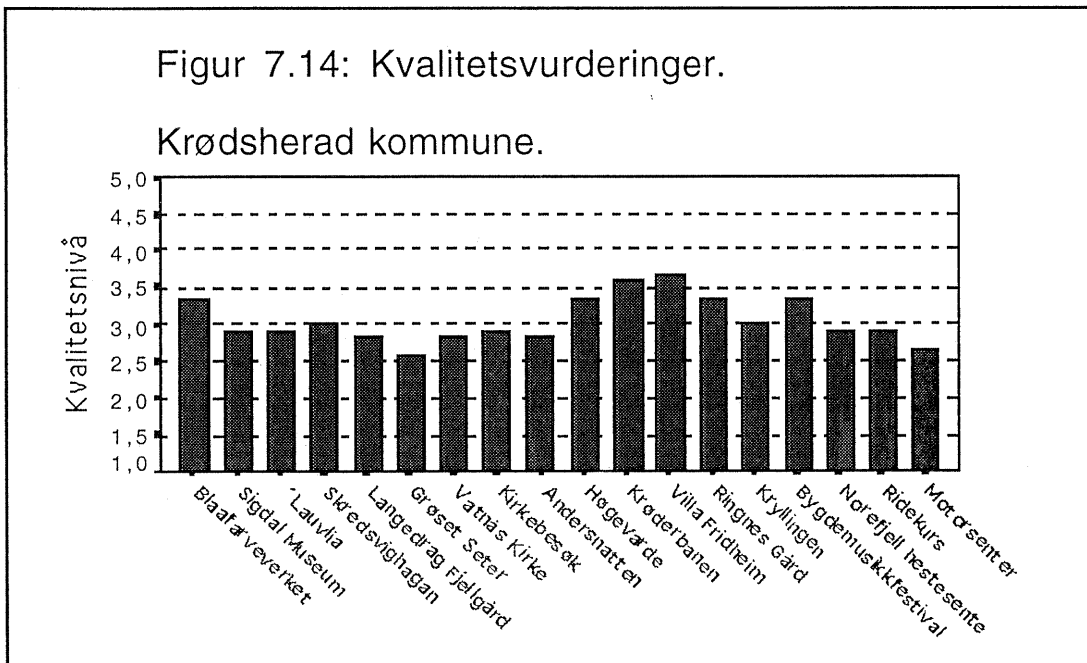

Figur 7.12. Vurdering av kvaliteten på ulike tilbud. Krødsherad kommune.

I figur 7.13 og figur 7.14 nedenfor ser vi igjen at de ulike aktivitets- og fritidstilbudene har en tendens til å bli vurdert mer kritisk i Krødsherad enn i Sigdal. Når kvalitetsnivået ved samtlige tilbud blir vurdert som bedre enn middels i Sigdal, blir de fleste tilbud vurdert som under middels i Krødsherad. Lavest kvalitetsmessig plasserer man Grøset Seter og Go-cart og motorsenteret, dette kan da ha sammenheng med at det også er disse aktivitetene som har minst betydning for oppholdet på hytta. Det er ofte slik at tilbud en ikke benytter vurderer en også som kvalitetsmessig dårlig.

7.13. Vurdering av kvaliteten på ulike tilbud. Sigdal kommune.

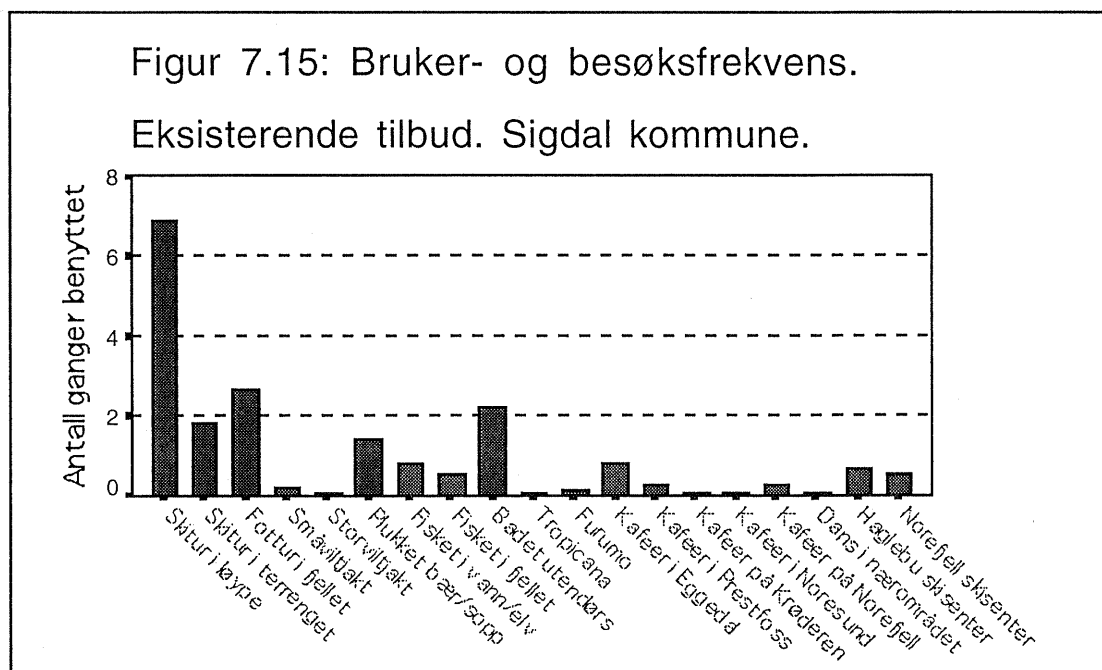
Figur 7.14. Vurdering av kvaliteten på ulike tilbud. Krødsherad kommune.

Etter denne vurderingen av de eksisterende aktivitets og fritidstilbud i Sigdal og Krødsherad, skal vi nå gå over til å vurdere hvordan disse tilbud blir benyttet.

7.3. Hvordan benytter man tiden på hytta?

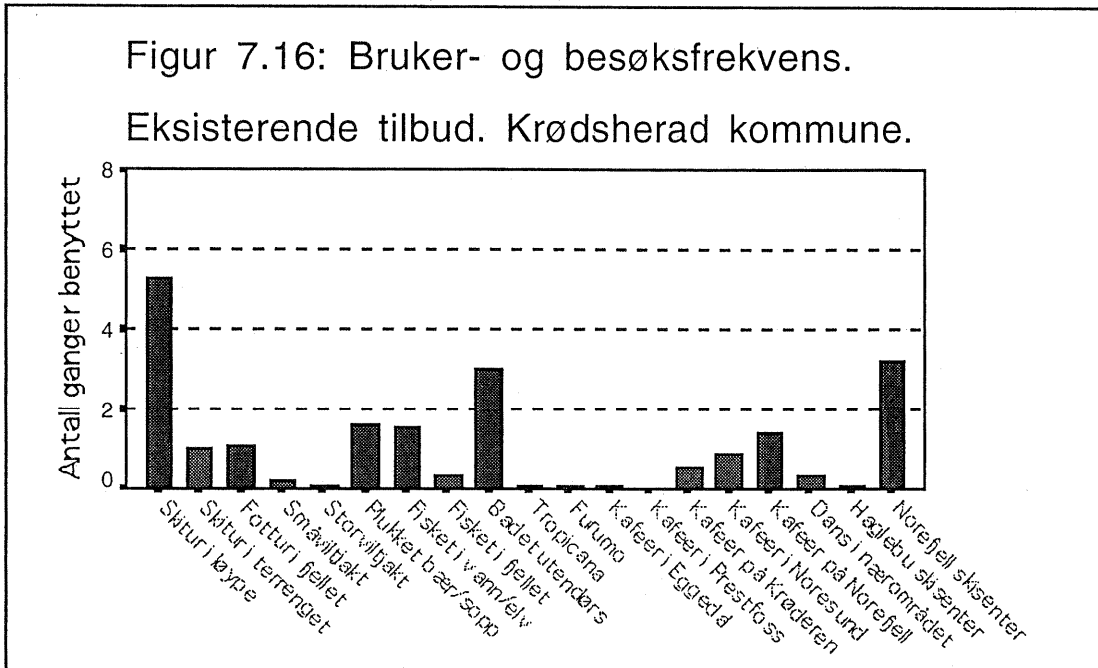
En ting er å spørre om hvilke synspunkter man har på allerede eksisterende aktivitets- og fritidstilbud. En annen er å spørre om hvilke av disse aktiviteter, tilbud og arrangementer man har benyttet seg av i løpet av siste år. Like interessant som å vite hva man synes om ulike tilbud, er det å få vite om man faktisk benytter seg av det man verdsetter mest.

Vi finner stort samsvar mellom synspunkter og aktivitetsmønstre. Vi ser i figur 7.15 til 7.18. at det er naturherlighetene en oppsøker først, både i Sigdal og Krødsherad. Skiturer, fotturer, bading utendørs og bærplukking er de mest populære aktiviteter i begge kommuner, i tillegg til at Norefjell er svært populært i Krødsherad. Kulturelle aktiviteter kommer langt etter, og enda mindre ettertraktet er slike mer «mekaniske» tilbud som Tropicana, Furumo og Motorbane.

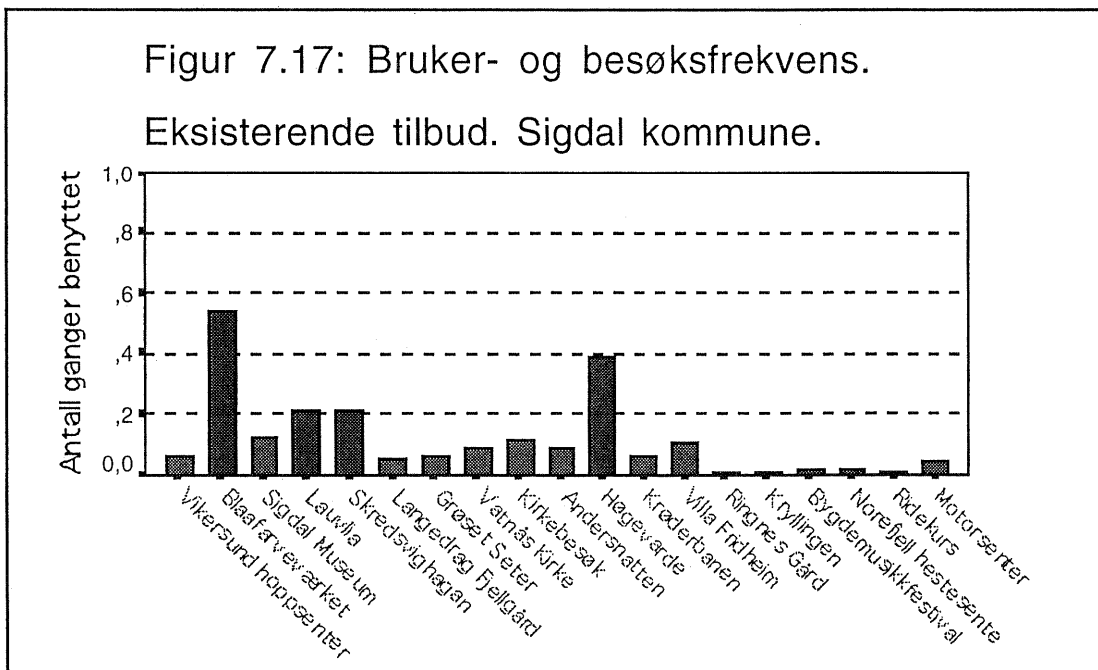

Figur 7.15. Bruker- og besøksfrekvens eksisterende tilbud. Sigdal kommune.

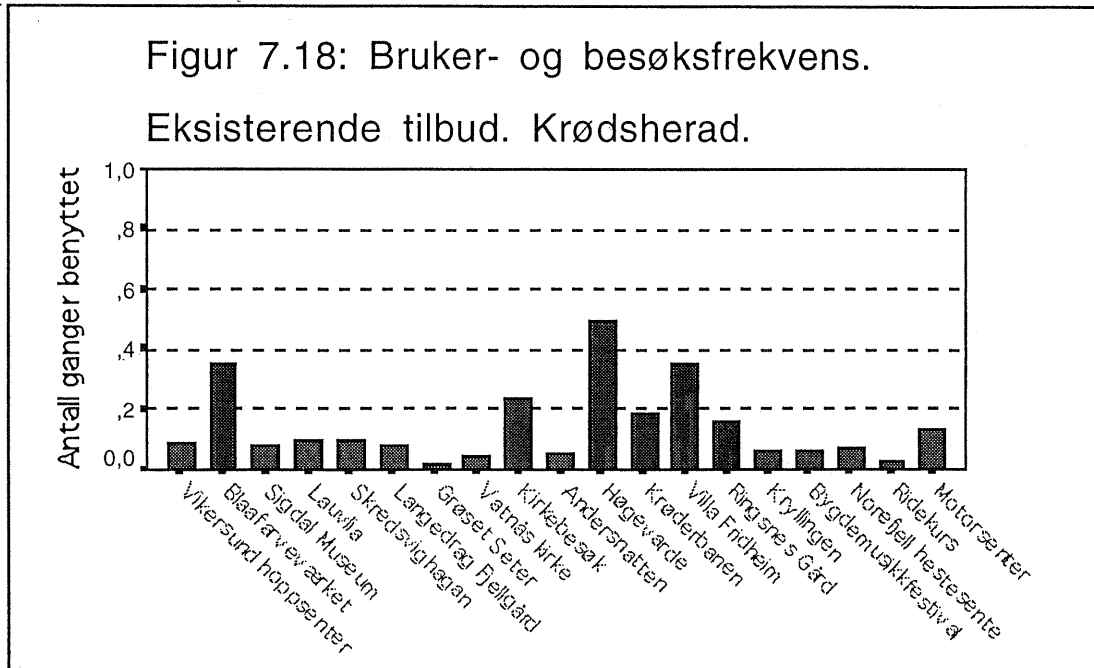
Ved å se figurene stort sett under ett er det en del klare indikasjoner som vises. Det er at det er naturopplevelsene som brukes mest. De mer tilrettelagte aktivitetene blir i mindre grad brukt. Et unntak er for de som har hytte i Krødsherad kommune hvor Norefjell ski- og friluftssenter blir en god del benyttet.

Figur 7.16. Bruker- og besøksfrekvens eksisterende tilbud. Krødsherad kommune.

Figur 7.17. Bruker- og besøksfrekvens eksisterende tilbud. Sigdal kommune.

Figur 7.18. Bruker- og besøksfrekvens eksisterende tilbud. Krødsherad kommune.

8. Hvordan øke brukstid og lokale inntekter: Anbefalinger om praktiske tiltak og videre analytisk arbeid.

I dette kapitlet ser vi først på hvordan hytteeier vurderer fremtiden med henblikk på hva han/hun bør gjøre med hytta. Videre ser vi på hvordan kommunene kan forholde seg til følgende tre målsettinger:

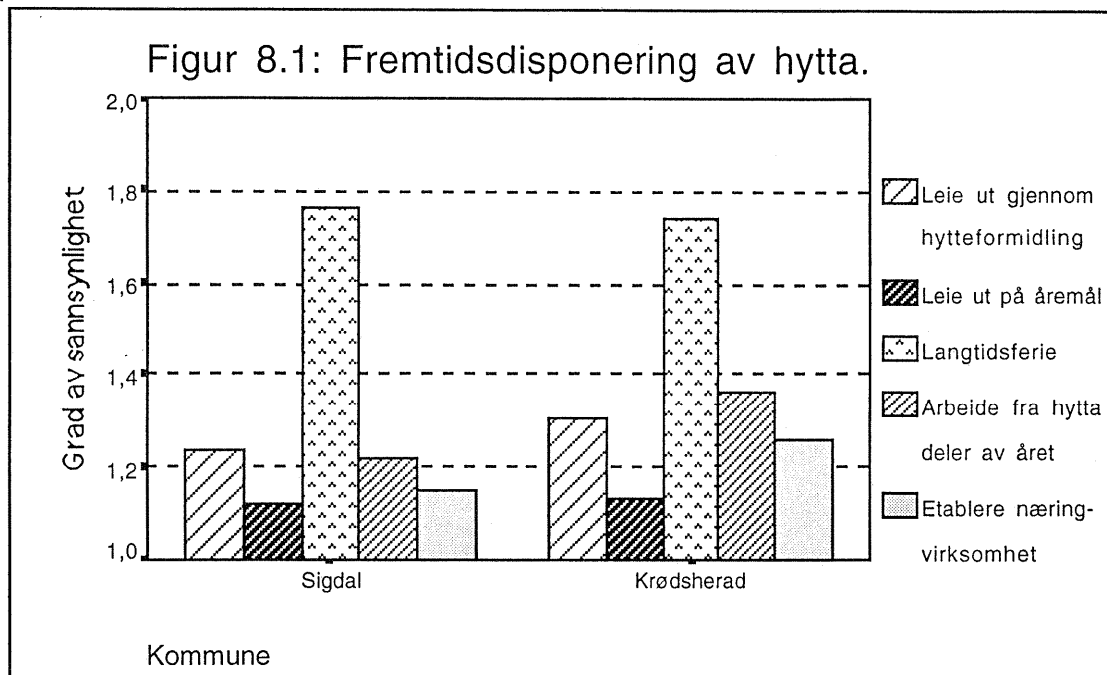
- å øke bruksfrekvensen blant dem som allerede har hytte i Sigdal eller
- å øke den lokale forbruksandelen
- å tiltrekke seg nye hyttebyggere

8.1 Synspunkter på fremtiden

Hyttebruken er blitt mer nyansert de siste årene. Flere pensjonister med god helse søker nå en mer aktiv fritidstilværelse sammenliknet med bare få år tilbake. Langtidsferie i Norge er blitt et alternativ. Organisert hytteformidling er også blitt mer vanlig, samtidig som moderne informasjonsteknologiske løsninger har gjort stadig flere mindre avhengig av fysisk å være tilstede på sin arbeidsplass. Å arbeide fra hytte eller landsted er blitt et alternativt for stadig flere.

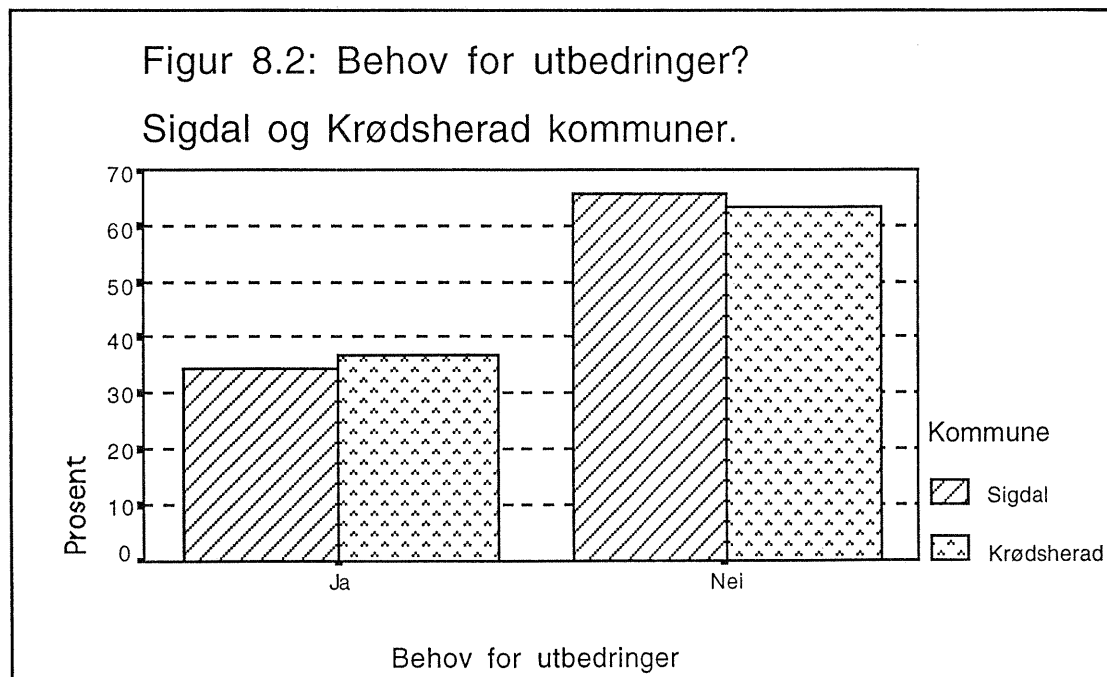
Vi har spurt hytteeierne i Sigdal og Krødsherad om de kunne tenke seg - dersom forholdene ble lagt bedre til rette - å leie ut hytta gjennom lokal hytteformidling, leie ut hytta på åremål, å bosette seg på hytta ved såkalt «langtidsferie», å arbeide deler av året fra hytta eller å etablere egen næringsvirksomhet i hyttekommunen. Vi ser i figur 8.1. at ingen av disse alternative bruksmåtene er særlig sannsynlig for mange. Mest sannsynlig er det at man i fremtiden vil vurdere å bosette seg i hytta ved såkalt «langtidsferie». Av samtlige spurte, svarte faktisk hele 6.3% at det er svært sannsynlig.

Figur 8.1. Fremtidsdisponering av hytta.

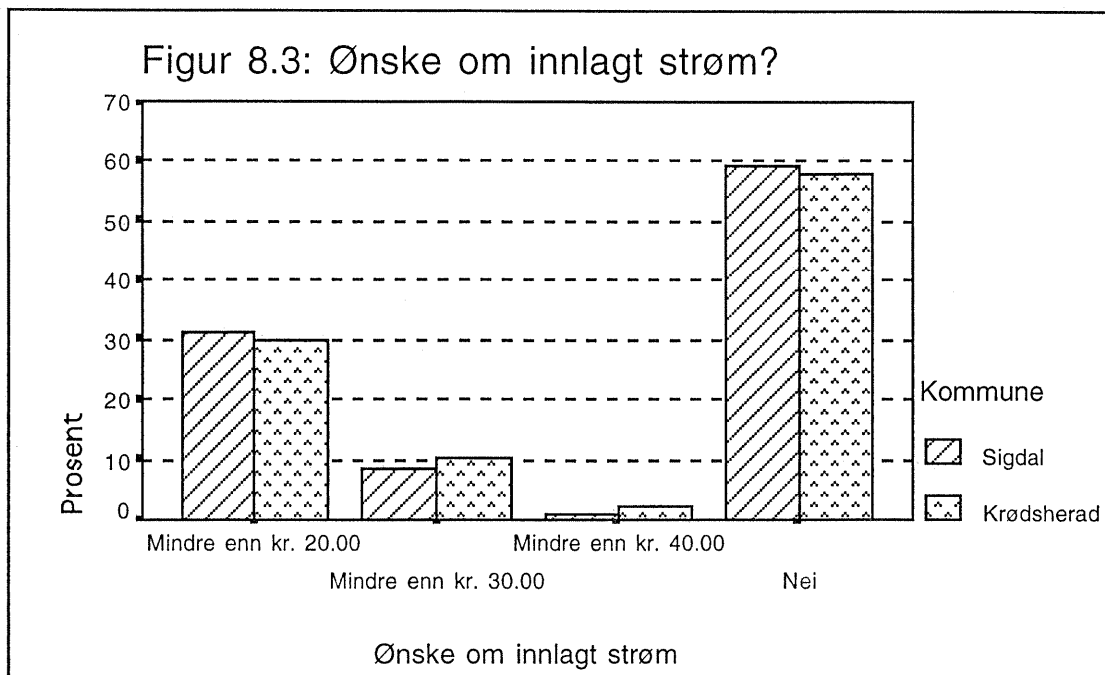
Av samtlige spurte svarte 34.3% at de har behov for å utbedre hytta. Som vi ser i figur 8.2. er dette behovet noe større i Krødsherad enn i Sigdal.

Figur 8.2. Behovet for utbedringer av hytta.

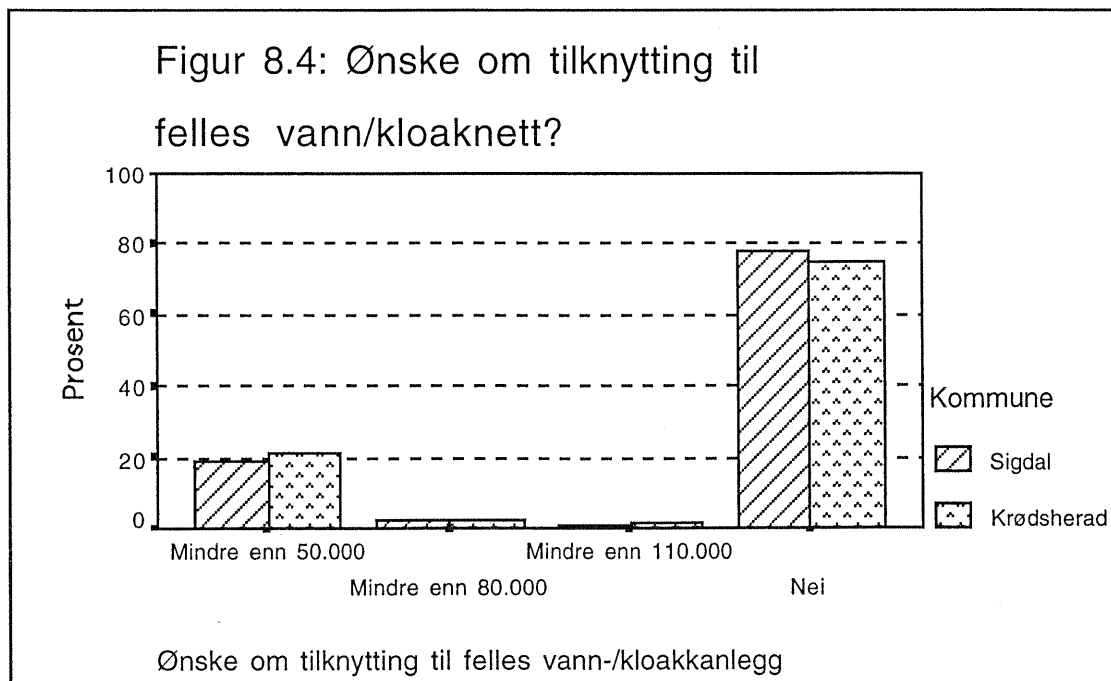
Av dem som ikke har innlagt strøm, informerte 30.8% av samtlige spurte oss at de kunne tenke seg å få strøm lagt inn, dersom det ikke ville koste mer enn kr. 20.000. Dersom prisen for innlagt strøm ville komme på opp til kr. 40.000, sa bare 9.1% av hytteeierne uten strøm seg

interessert. Det er interessant å se at 58.8% av de spurte uten strøm ikke vil ha innlagt strøm, om minstebeløpet legges på kr. 20.000. Av figur 8.3. ser vi at fordelingen er stort sett den samme i begge kommuner.

Figur 9.3. Ønske om innlagt strøm på hytta.

Ønske om tilknytting til felles vann/kloaknett er enda mindre. Av samtlige spurte med mulighet for slik tilknytning, svarte 19.2% at de ville være interessert dersom det ikke kostet mer enn 50.000 kroner. Vi ser igjen at der er liten forskjell de to kommunene seg imellom.

Figur 8.4. Ønske om tilknytting til felles vann/kloaknett.

Vi spurte også dem som ikke har vei helt frem, hvorvidt de ønsket en slik vei helt frem eller til parkeringsplass like ved. Av 401 (20.1% av hele utvalget fra begge kommuner) uten vei helt frem eller til parkeringsplass i nærheten på sommertid, svarte 349 (87%) at de kunne tenke seg slik vei. Av disse 349 svarer 45% at de ville foretrekke vei helt frem og 55% at de ville foretrekke vei til parkeringsplass i nærheten.

Om vinteren forholder det seg noe anderledes. Av 570 (28.7% av hele utvalget fra begge kommuner) uten vei helt frem eller til parkeringsplass i nærheten på vinterstid, svarte 421 (74%) at de kunne tenke seg slik vei. Av disse 421 svarer 37% at de vil foretrekke vei helt frem og 63% at de ville foretrekke vei til parkeringsplass i nærheten. I tabell 8.1. og 8.2. viser vi denne oversikten, med anledning til å sammenlikne resultatene fra de to kommunene.

	Sigdal	Krødsherad
Ja, helt frem	43.8 %	48.9 %
Til parkeringsplass	56.2 %	51.1 %
N=(100%)	399	47

Tabell 8.1. Ønske om vei helt frem eller til parkeringsplass sommerstid. Prosent av dem som kan tenke seg slik vei. Sigdal og Krødsherad kommuner.

	Sigdal	Krødsherad
Ja, helt frem	36.1 %	42.0 %
Til parkeringsplass	63.9 %	58.0 %
N=(100%)	349	69

Tabell 8.2. Ønske om vei helt frem eller til parkeringsplass vinterstid. Prosent av dem som kan tenke seg slik vei. Sigdal og Krødsherad kommuner.

Til slutt vil vi også nevne at omkring 60 % mener at de i fremtiden vil benytte hytta omtrent som i dag. Det er imidlertid god grunn til å merke seg at over 30 % av de spurte mener at de i fremtiden vil benytte hytta mer enn det de gjør i dag. Det kan som vi har vært inne på tidligere, skyldes at det var svært lite snø den vinteren undersøkelsen omfatter. Likeledes kan det skyldes at mennesker er svært optimistiske med hensyn på vurdering av fremtiden. Ofte er det slik at noe en ønsker å gjøre mer av, for eksempel å reise på hytta, håper en å få mer tid til. Når det så viser seg at andre områder slik som arbeid, hus og andre aktiviteter som en «må» gjøre tar mer tid en forutsatt, blir det like lite tid igjen til å være på hytta som tidligere. Som vi ser i tabell 8.3 mener kun 4.6% av de spurte i Sigdal og 6.1% av de spurte i Krødsherad at de i fremtiden vil benytte hytta mindre enn det de gjør i dag.

	Sigdal	Krødsherad
Mer brukt	33.2 %	29.4 %
Brukt like ofte	62.2 %	64.6 %
Mindre brukt	4.6 %	6.1 %
N=(100%)		

Tabell 8.3. Hyttebruk i fremtiden. Prosent av alle spurte. Sigdal og Krødsherad kommuner.

8.2 Mer hyttebygging?

Et sentralt utgangspunkt for denne undersøkelsen har vært et uttalt ønske fra kommunenes side om bedre oversikt over hyttebefolkningens bruk av sine hytter. En viktig kommunal målsetting er å legge forholdene bedre til rette for hytteeierne/-brukerne, for på den måten å stimulere til økt bruk av hyttene. Man har også ønsket å kartlegge hyttebrukernes forbruks- og aktivitetsmønstre, med forventninger om at dersom forholdene blir lagt bedre til rette så vil en større andel av hyttebrukernes forbruk bli lagt igjen i kommunen.

I utviklingen av en strategisk handlingsplan vil imidlertid to hovedsegmenter stå sentralt. Viktigst og nærmest ligger naturlig nok det segmentet som består av dem som allerede eier hytte i Sigdal eller Krødsherad. Våre tall viser at gjennomsnittlig brukes bare hytta samlet ca. bare 30 døgn i året. En viktig målsetting vil være å få hytteeierne til å bruke sine hytter oftere, eller å stimulere til utlån av hytta nEr den står tom.

Dernest består markedet av dem som vurderer å bygge hytte i Sigdal eller Krødsherad: yngre barnefamilier i Oslo og Drammensregionen med relativt god inntekt. Avhengig av konjunkturutviklingen og spesielt rentenivået vil man kunne utvide dette segmentet til å inkludere også dem med middels inntekt. Sekundært også liknende potensielle hyttebyggere i Vestfold, Østfold og øvrige deler av Buskerud. Gjennomsnittsfamilien som har bygget hytte i Sigdal og Krødsherad etter 1989 har sitt bosted i Oslo eller Drammensregionen. Disse bygget sin hytte da de var i midten/slutten av tredveårene (den hyppigst forekommende alderskategorien i dag er 40 år) husstandsstørrelsen er oftest fire og kun 17% oppgir å ha familie/slektsforhold i hyttekommunen.

Økt hyttebygging eller økt hyttebruk vil kunne bidra til å heve både næringsgrunnlag og trivsel i hyttekommunene. Ikke bare i Sigdal og Krødsherad men også svært mange andre steder i landet

satses det nå på et tredje ben å stå på ved siden av industri og landbruk. I dagens og sannsynligvis også fremtidens tjenesteorienterte samfunn vil overføringene til landbruk og skogbruk reduseres tildels betydelig. Også innen landbruket vil man derfor i stigende grad søke alternative inntektskilder. Der hvor naturforholdene ligger til rette for det vil slik satsing i stor grad kunne skje innenfor reiselivet. En slik tendens er forøvrig allerede tydelig i emning i Norge.

Vi ser det enda tydeligere i Sverige og Finland, hvor landbrukets andel av sysselsettingen er tydelig redusert de siste årene. Dette skyldes ikke bare disse landenes nylige EU medlemskap. Det er en tendens som har pågått lenge, og som vil bli forsterket som en konsekvens av den internasjonale liberalisering i handel av landbruksprodukter vi nå er i startfasen av.

Trivselsmessig bør også fornyet hyttebygging og økt bruk av allerede eksisterende hytter representere noe positivt. Det at de tilreisende bør berike lokalmiljøet er ett poeng. Et annet poeng er at forbedrete tilbud i form av nye handle- og servicetilbud også vil komme de fastboende til gode. Det samme bør kunne sies om for eksempel nye eller bedre vedlikeholdte turløypetilbud, merkede kulturhistoriske stier eller bedre tilrettelegging for fiske og andre fritidsaktiviteter. Vi må passe på at skillet mellom fastboende og hytteeiere ikke blir for absolutt.

Vårt forslag til økt hyttebygging og satsing på stimulering av økt bruk av de allerede eksisterende hytter er imidlertid først og fremst basert på vår dokumentasjon på hva «hyttelivet» tilfører kommunen og næringslivet i form av kroner og øre. Vi har på den ene siden vist at regionalt årlig forbruk i de to kommunene for alle fritidshus i ordinær bruk for Sigdal er på mellom 36.0 og 42.2 mill. kr. og for Krødsherad på mellom 16.1 og 23.5 mill. kr. Dette representerer et årlig totalforbruk pr. hytte på mellom kr. 13 510 og kr. 15 840 for Sigdal og mellom kr. 18130 og kr. 26980 for Krødsherad.

Både for det bruksbetingete forbruk og for utgifter til langvarige varer har vi imidlertid vist at en stor del av forbruket foregår utenfor kommunene. Under halvparten kjøper sine matvarer i hyttekommunen. Ved helgeopphold er den gjennomsnittlige innkjøpsandelen for matvarer under 20%. Også for hvitvarer og møbler er den lokale innkjøpsandelen svært lav.

En tredje viktig målsetting - i tillegg til økt hyttebygging og forsøk på å stimulere til større hyttebruk blant eksisterende hytteeiere - bør derfor være for de relevante kommunale etater og næringslivet i kommunene å forsøke å stimulere til økt lokalt forbruk blant dem som allerede bruker sine hytter.

De økonomiske data som er samlet inn ved tidligere hytteundersøkelser viser at det er mye å hente ved å legge opp en bevisst strategi for å trekke fritidshusene med i reiselivsutviklingen.

I Bykle kommune la man meget tidlig opp en plan for at samtlige hytter skulle koples til veg-, vann- og avløpsanlegg og man har på det aller nærmeste gjennomført denne oppgaven (Flogenfeldt, 1996). Det er også blitt investert i aktivitetstilbud med offentlige midler. I Os kommune har man spesielt på regulerings siden arbeidet langsiktig med hytteutvikling. Lokalisering av hyttene er også trukket inn i de langsiktige utviklingsplaner for reiseliv i kommunen.

En økning av brukstida med *en* ferieuke vil for Sigdal sitt vedkommende minst kunne øke omsetningen i lokale butikker med 3 millioner kroner og i tillegg kommer utgifter til ved og strøm. For Krødsherad vil økningen bli på 1.8 millioner kroner. Hvis kommunen og næringslivet i tillegg stimulerer eller aktivt forsøker å påvirke handlevanene slik at en større andel av forbruket skjer lokalt, forstår vi fra det vi har skrevet ovenfor om lokalandelen av innkjøp at inntektene kan økes betraktelig. Slike kalkyler bør definere et viktig utgangspunkt for en diskusjon omkring innholdet i en markeds-føringskampanje og strategisk handlingsplan med siktemål å oppfylle de tre ovenfornevnte hovedmålsettinger.

8.3 Hvilken type hyttebygging?

Vi har ovenfor presisert tre ulike målsettinger for økt satsing på hyttebruk i Sigdal og Krødsherad. Vi har anbefalt kommunene å satse både på økt hyttebygging, og tiltak for å stimulere de nåværende hytteiere til å benytte sine hytter oftere. Når den årlige bruksfrekvensen er så lav som 30 bruksnetter, vurderer vi imidlertid markedspotensialet som mest interessant blant nåværende hytteiere. Syv netters større bruksfrekvens for samtlige hytter som er i bruk vil - som vi har vist ovenfor - kunne resultere i ca 3 millioner kroner mer i omsetning til varehandelen i Sigdal. Dette tilsvarer en beregnet omsetning for rundt 500 nybyggde hytter med en årlig bruksfrekvens på 30 netter.

Skulle man likevel velge å satse mer aktivt på nybygging, melder spørsmålet om tilrettelegging seg. Bør man legge til rette for konsentrert utbygging eller spredt utbygging? Bør nye hytter lokaliseres nær bygdesentrum eller fjernt fra? Hvordan bør standarden på de nye hyttene være? Bør man for de nye hytter tilrettelegge og oppmuntre til tilkøpling til veg, vann og avløpsanlegg, slik man har satset på i Bykle? Vi er avskåret fra å konkret å uttale oss om fremtidige hyttebygges ønsker, men våre resultater fra undersøkelsen antyder følgende:

a: Store og komfortable hytter.

Vi har vist at bruksfrekvensen klart øker når hytteeierne har innlagt vann, innlagt strøm eller begge deler. Skulle man vurdere hva som er viktigst for bruksfrekvensen, så viser det seg at det vil ha størst effekt om man tilrettelegger for innlagt strøm. Det virker også som om større hytter blir oftere brukt enn mindre. Disse rommer også flere og forbruket pr. hytte blir således større. Her bør man også ha i tankene at den typiske nye hyttebygger i Sigdal og Krødsherad sett under ett er i slutten av tredveårene med to barn. Innlagt vannklosett gir også effekt. De med avløp for vannklosett bruker hytten sin oftere enn de uten slikt avløp.

b: Bilvei helt frem.

Våre tall viser entydig at det er viktig med bilvei helt frem til hytta. Både om vinteren og om sommeren bruker man hytta oftere dersom man har bilvei helt frem til hytta. Om ikke det alle steder vil være mulig, er det av vesentlig betydning at man får anledning til å benytte seg av parkeringsplass like i nærheten av hytta. Kommunalt bør det drøftes hvor slik utbygging er lønnsom, med tanke på at dersom man vurderer nye hyttefelt, bør det tilrettelegges for utbygging i høyeste standard, hvor gode veiforbindelser og parkeringsplasser er en integrert del av standarden.

c: Lokalisering av nye hytter/hyttefelt.

Våre analyser fra både Sigdal og Krødsherad antyder at variasjonene mellom de ulike hytteområdene er relativt store når det gjelder lokalinnkjøpsdelen. Det bør påligge kommunen å analysere nærmere hva som skiller de hytteområder med stor lokal innkjøpsandel fra dem med markert liten lokal innkjøpsandel. Vi mener at man ved planlegging av nye hytter/hyttefelt bør tenke strategisk når det gjelder hyttebefolkningens handlemuligheter. Vi har tidligere vært inne på at lokalandelen synker med øket avstand fra bygdesentrum. Dersom slike hensyn alene skulle være avgjørende vil vi derfor anbefale at nye enkeltstående hytter blir lokalisert i nærheten av bygdesentrum, men at hyttefeltet snarere enn frittliggende hytter blir normen ellers, med de fordeler dette impliserer m.h.t. tilknytting til veg,- vann- og kloakkanlegg.

d: Nye hyttebyggere.

Vi har sett at den typiske hyttebygger i Sigdal og Krødsherad sett under ett i 1990 årene er ektepar i slutten av tredveårene med to barn. Man kommer hovedsakelig fra Oslo og Drammensområdet, i tillegg til øvrige Buskerud og deler av Vestfold og Østfold. Det er grunn til å legge merke til at kun 17% oppgir å ha lokal familie- eller slektstilknytting, noe som er langt mindre enn i tidligere perioder. Vi ser ikke for perioden under ett noen antydning til at de med lokal familie- eller slektstilknytting bruker hytta oftere enn de uten slik tilknytting. Snarere tvert imot. Når det gjelder nye hyttebyggere, vil det også være en fordel om reiseavstanden fra hjem

til hytte ikke er for stor, ettersom våre tall antyder at bruksfrekvensen reduseres med økt reiseavstand. Vi anbefaler derfor kommunene å satse på yngre barnefamilier i Drammen/Oslo og det øvrige Buskerud med middels til høy inntekt. Man behøver ikke å ha slektstilknytting i kommunen. Dette kan snarere virke negativt, da vi har sett at hyttebruken reduseres ved slik tilknytting.

8.4 Sterke og svake sider ved produkt og tjenestetilbudet i Sigdal og Krødsherad. Forslag til forbedringer.

En av de viktigste sannheter innenfor teorier omkring reiselivets økonomiske effekter lokalt er at «reiselivets overrisslingseffekter er en funksjon av den service og de tilbud som tilbys på stedet» Nesten alle former for reiselivsforbruk er tilbudsavhengige. Det går derfor ikke an å forvente høye lokale innkjøpsandeler i områder med svært lavt servicetilbud. Variasjon i det lokale tilbudets bredde og kvaliteten på dets tjenester har stor betydning for hvordan hytteeierne bruker det - men viktigst er naturligvis at et tilbud i det hele tatt eksisterer. (Flogenfjeldt, 1995).

Vi har sett at i tillegg til avstand til hjemmet, er kvaliteten på hoved- og adkomstvei i tillegg til parkeringsmulighetene viktig for hytteeierne bruk av hytta. I tillegg har vi sett at både i Krødsherad og i Sigdal vurderes kvaliteten på både hovedvei og adkomstvei som lav. Et viktig satsingsområde bør derfor være en oppgradering av hoved- såvel som adkomstveier i området.

Den offentlige renovasjon bør også kunne forbedres. Selv om 31% av hytteeierne i Sigdal er ganske eller svært fornøyd med den offentlige renovasjon i området, svarer likevel 11.4% at de synes den er svært dårlig. I Krødsherad er man mer misfornøyd. Her er bare 23% ganske eller svært fornøyd med den offentlige renovasjonen, mens hele 21% synes den er svært dårlig.

Når det gjelder de ulike servicefunksjoner, ser vi at matvarebutikken er viktigst både i Sigdal og Krødsherad. Vi anbefaler markedsorientert drift av disse både med hensyn til prnivå og produkttilbud og anbefaler særlig at åpningstidene tilpasses behovet til de tilreisende. Bedre minibanktjenester, posttjenester og betalingsterminal anbefaler vi også, særlig i Krødsherad. Leiekjøring med snøscooter og vareutkjøring kan man se bort fra i begge kommuner.

Når det gjelder betydningen av de allerede eksisterende aktivitets- og fritidstilbud, har vi sett at det er de naturbaserte tilbud som dominerer. I en eventuell fremtidig utbygging av nye hyttefelt, ønsker vi på det sterkeste å påpeke behovet for vern om de naturbaserte fritidsaktiviteter. Man må med andre ord passe seg for at kvaliteten på disse ikke blir forringet, ved en ureflektert utbygging av nye hyttefelt og veganlegg.

Vi har sett at den aller viktigste fritidsaktiviteten i både Sigdal og Krødsherad er skitur i løype. Mens de fleste er fornøyd med både merking og preparering av turskiløyper, er det likevel mange som ikke er det. Det tyder på at her er det muligheter for forbedring, og en viktig anbefaling til begge kommuner er å vurdere hvordan man kan forbedre seg i så måte.

Vi trekker dette forhold frem spesielt, siden denne type fritidsaktivitet så klart og entydig peker seg ut som den vanligste og mest populære. Markedsføring og omtale av satsing på forbedret merking og preparering av turskiløypene vil ganske sikkert bli lagt positivt merke til.

Det har overrasket oss noe at betydningen av de kulturbaserte aktivitetstilbud er såpass liten. Det har sannsynligvis med slike forhold å gjøre som at Villa Fridheim eller Lauvliia besøker man en eller to ganger i løpet av et år, mens de preparerte turskiløyper eller fotturmulighetene blir utnyttet langt oftere. For å øke besøksfrekvensen til f.eks. Lauvliia, Villa Fridheim eller Sigdal Museum, vil vi anbefale et mer variert tilbud hvor f.eks. temahelger kan tiltrekke et større besøk.

De svar vi har fått på vårt spørsmål om hvilke nye aktivitets- og fritidstilbud man bør utvikle i Sigdal og Krødsherad, bekrefter at den kulturhistoriske interesse er til stede, men at tilretteleggelsen kanskje ikke er så god som den burde være. Det tiltak som er omfattet av nest størst interesse, er forslaget om merkede kulturhistoriske stier. Hele 32% av samtlige spurte opplyser at de har stor eller svært stor interesse for et slikt nytt tilbud. Det tiltak som er omfattet av størst interesse, reflekterer hyttebefolkningens holdninger til de naturbaserte aktiviteter. Hele 35% av de spurte har stor eller svært stor grad av interesse for bedre tilrettelegging for fiske. Vi anbefaler at man umiddelbart griper fatt i dette, som de to tiltak som klarest er omfattet av størst interesse. Det er forøvrig verd å legge merke til at 20% av samtlige spurte ønsker seg nytt alpinsenter på Haglebu og at like mange er tildels svært interessert i kjøp av håndlagde produkter. Nær sagt ingen er interessert i organisert barnepass, ukeskurs i jegerprøven, kurs i fjellklatring, klatring i Andersnatten m/instruktør eller vannsportaktiviteter på Krøderen.

Når vi skal tenke markedsføring av hyttekommunene Sigdal og Krødsherad så bør det skje i forhold til de ovenfornevnte tre hovedmålsettinger:

- a: Å øke brukseffektiviteten blant dem som allerede har hytte i Sigdal og Krødsherad
- b: Å øke den lokale forbruksandelen
- c: Å tiltrekke seg nye hyttebyggere.

Det er vår oppfatning at prioriteringsrekkefølgen i markedsføringen bør gå fra «a» til «c» ikke minst fordi det politisk bør være lettere å enes om slike tiltak som kan øke bruksfrekvensen på

allerede oppførte hytter og øke den lokale andel av innkjøp av varer og tjenester i forbindelse med hytteoppholdet. En prioritert satsing på «a» og «b» i forhold til «c» vil også unngå de forstyrrende effekter i naturlandskapet fornyet hyttebygging nødvendigvis vil føre med seg.

Når vi ovenfor har nevnt en del forhold som det bør tas hensyn til i markedsføringen av Sigdal og Krødsherad mot allerede etablerte hytteiere i kommunene, kan det være på sin plass avslutningsvis å antyde hvilke kanaler for påvirkning man kan benytte seg av i markedsføringen. Det er en ting å vedta forbedring av det lokale veinett eller adkomstveier. En annen ting er det å få slike vedtak formidlet til dem vedtaket er ment å begunstige.

Et første viktig skritt i riktig retning har vært gjennomføringen av foreliggende undersøkelse. Et like viktig skritt vil det være å formidle til samtlige hytteiere de viktigste resultatene fra denne undersøkelsen. Selv om de fleste hytteiere har fått med seg at undersøkelsen er gjennomført, vil en tilbakemelding om resultatene fra undersøkelsen bidra til å forsterke et inntrykk om at man i Sigdal og Krødsherad er i ferde med å planlegge for en triveligere hyttekommune.

Når resultatene fra foreliggende undersøkelse blir tatt hensyn til i det videre planleggingsarbeide i kommunene, er det viktig at dette blir formidlet ut til hytteierne. Når man derved føler at noe er i ferd med å skje, vil lysten til å delta der det skjer øke. Forøvrig mener vi at en god kommunikasjonskanal kan være de lokale hytte- og velorganisasjoner, som bør kunne fungere både som premissleverandører til kommunen og formidlere av informasjon fra kommune/næringsliv til hyttebefolkningen.

Litteraturliste:

- Denzin, N. K., Lincoln, Y.S.(1994):Handbook of Qualitative Research, Sage, London.
- Drag, E., Soltvedt L.P. og Velvin, j (1995): Brukerundersøkelse Kongsberg kommune, Arbeidsnotat. Høgskolen i Buskerud, Kongsberg.
- Ericsson, Birgitta og Vonlathen Peter(1986): Holprosjektet. Hytteundersøkelsen. En undersøkelse om bruk av de private fritidshusene og forbruk blant hytteeierne. Hol kommune 1983/84. Samferdselsdepartementet/ Østlandsforskning.
- Flognfeldt, Thor jr (1992a):Reiselivsundersøkelsen i Rørosregionen 1991, ODH-arbeidsrapporter nr 11:92.
- Flognfeldt, Thor jr (1992b):Reiselivsundersøkelsen i øvre Setesdal 1991, ODH-arbeidsrapporter nr 12:92.
- Flognfeldt, Thor jr. (1995):Fritidshus på Sjusjøen som grunnlag for lokal og regional serviceetterspørsel, Rapport nr. 1:1994 på prosjektet «Gjester i fritidshus som utviklingsressurs i bygde-Norge.
- Flognfeldt Thor jr. (1996):. Hvordan gjøre fritidshusene til en lønnsom del av bygdas næringsutvikling. Upublisert notat, Høgskolen i Lillehammer, Lillehammer.
- Hellevik, O. (1991): Forskningsmetode i sosiologi og statsvitenskap, Universitetsforlaget, Oslo.
- Kleiven, Jo & Thrane, Christer: Reiselivsundersøkelsen i Gjøvik 1994 - en metoderapport. Høgskolen i Lillehammer - Arbeidsrapport nr 28:1994.
- Lundberg Donald m.fl (1995): Tourism Economics, (New York) John Wiley & Sons.
- Nachmias, D. Nachmias C.F(1992): Research Methods in the Social Sciences, Edward Arnold, London.
- Rideng, Arne: Hvor går ferieturen? TØI-rapport nr 165/1993. Transportøkonomisk Institutt, Oslo.
- Teigland, Jon: Nordmenns ferievaner 1970-82. Statistisk Sentralbyrå - rapporter 86/4.
- Reiselivsplan for Buskerud (1996): Høringsnotat, Buskerud Fylkeskommune, Drammen.
- Sigdal kommune (1995): Strategisk næringsplan, Sigdal kommune, Prestfoss.
- Krødsherad kommune(1993): Kommuneplan, Krødsherad kommune, Noresund.
- Sana og Skår (1995): Interkommunalt samarbeid i Buskerud, rapport nr. 104 Telemarksforskning.

Vedlegg

Vedlegg 1: Spørreskjema

Vedlegg 2: Kart over hyttene i Sigdal og
Krødsherad

Institutt for økonomi og statsvitenskap
Postboks 251, 3601 Kongsberg, tlf. 32 86 95 00

Hyttebruksundersøkelse i Krødsherad og Sigdal 1996

Til personer som eier/disponerer hytte i Krødsherad eller Sigdal kommune.

Hyttebrukerne er en gruppe som har stor betydning for utviklingen av det lokale reiselivet. Det tas imidlertid ikke alltid like stort hensyn til denne gruppens behov og interesser. Dette søker nå kommunene i Sigdal og Krødsherad å rette på. Høgskolen i Buskerud har påtatt seg å innhente opplysninger om hyttebrukernes holdninger til regionen som et reiselivsmessig produkt, og i tillegg klarlegge hyttebrukernes syn på ulike forhold i kommunene.

Vi sender deg dette spørreskjemaet hvor vi ønsker å få registrert opplysninger som innfrir formålet med undersøkelsen. Svarene som kommer inn, vil bli brukt i kommunal planlegging og vil danne grunnlag for bedre tilpasning av det private vare- og tjenestetilbudet til hytteeiernes behov.

Spørreskjemaet er relativt omfattende og tilgang til hytteboka vil muligens gjøre utfyllingen enklere. Kan vi anbefale at du fyller ut skjemaet under oppholdet på hytta i påsken, og at du returnerer det i rimelig tid etterpå? Regn med at utfyllingen kan ta ca. 45 min.

Vi gjør oppmerksom på at enkelt svar og totalresultatene av undersøkelsen ikke vil kunne spores tilbake til den som har svart på spørreskjemaet. Vedlagt vil du finne en ferdig frankert konvolutt, og vi ber deg bruke denne når du returnerer det utfylte skjemaet. For å lette arbeidet ved en eventuell purring og hindre at du mottar en unødige oppringning, er svarkonvolutten nummerert. Konvolutten vil bli makulert så snart vi har krysset av for mottatt svar, uten at nummeret blir overført noe sted. **Du er derfor garantert en konfidensiell behandling av de svarene du gir.**

Vi ber deg lese dette før du fyller ut spørreskjemaet:

Denne henvendelsen går til hytteeier, men det vil i mange tilfeller være slik at hytteeier ikke bruker hytta selv. Hvis det er flere som i fellesskap bruker/ disponerer hytta ber vi om at den som benytter hytta mest fyller ut skjemaet, men gjerne i samarbeid med de andre. Dersom hytta er leiet ut til andre på åremål, ber vi deg - som hytteeier- allikevel å fylle ut skjemaet.

Som en hjelp når du skal besvare spørreskjemaet har vi lagt ved en kalender. Vi håper flest mulig får anledning til å fylle ut skjemaet og sende det tilbake til oss så snart som praktisk mulig i den vedlagte frankerte svarkonvolutten.

Ved spørsmål eller behov for mer informasjon, kan undertegnede kontaktes på telefon 32 86 96 88.

På forhånd takk for hjelpen!

Kongsberg, mars 1996

Vi trenger først å vite litt om hvor hytta ligger og størrelsen på hytta

1. I hvilket av hytteområdene nedenfor ligger hytta?

I Sigdal

1 ☐ Haglebu	5 ☐ Skallandseter	9 ☐ Grytvassdraget m/ Hiåsskogen og Greenskogen
2 ☐ Buin/ Sloko	6 ☐ Djupsjøen	10 ☐ Ved Soneren
3 ☐ Sandvass-/ Skareseter	7 ☐ Vestfjella	11 ☐ Annet:..... (Spesifiser)
4 ☐ Tempelseter/ Gamlesetra	8 ☐ Borofjell/ Dukli/ Nerdalen	

I Krødsherad

1 ☐ Glessjøen/ Fyrandvannet	4 ☐ Ringnes/ Heim- setra	6 ☐ Rundskogen/ Bønipa
2 ☐ Norehammeren	5 ☐ Rishovd/ Redalen	7 ☐ Annet:..... (Spesifiser)
3 ☐ Norefjell/ Bø-/Leineseter		

2. Når ble hytta bygget ?

1 ☐ Før 1940	5 ☐ 1970 - 1979
2 ☐ 1940 - 1949	6 ☐ 1980 - 1989
3 ☐ 1950 - 1959	7 ☐ 1990 -
4 ☐ 1960 - 1969	8 ☐ Vet ikke

3. Har du ...

1 ☐ Bygget hytta selv	3 ☐ Kjøpt/overtatt hytta brukt
2 ☐ Kjøpt hytta som nybygget	4 ☐ Annet

4. Hvis du har kjøpt/overtatt hytta: Når overtok du den?

19..... (Årstall)

...og fra hvem ble hytta over tatt?

1 ☐ Foreldre	3 ☐ Slektninger
2 ☐ Eiere utenom familien	

5. Hvem er eier(e) av hytta i dag?

1 ☐ Eies (eller åremålsleies) av denne husstand alene
2 ☐ Eies av denne husstanden sammen med en eller flere husstander

6. Hvor stort er hyttas boareal? (medregnet evt. anneks)

1 ☐ Under 50m ²	4 ☐ 90 - 119 m ²
2 ☐ 50 - 69 m ²	5 ☐ 120 - 149 m ²
3 ☐ 70 - 89 m ²	6 ☐ 150m ² og over

7. Hva anser du som ditt nærmeste sentrum fra hytta?

1 ☐ Prestfoss	4 ☐ Noresund
2 ☐ Eggedal sentrum	5 ☐ Krøderen
3 ☐ Nesbyen	

...Og hvor langt er det til sentrum fra hytta?

.....Km.

11. Hvordan har bruken av hytta vært siste år sammenliknet med tidligere år?

1 Mer brukt   2 Brukt like ofte   3 Mindre brukt

Hvis bruken er endret, gi en kort beskrivelse av hvorfor:

.....
 .....
 .....

12. Hvordan regner du med at bruken av hytta blir i årene fremover, sammenliknet med siste år?

1 Mer brukt   2 Brukt like ofte   3 Mindre brukt

Hvis du regner med endring i bruken, gi en kort beskrivelse av hvorfor:

.....
 .....
 .....

13. Om forholdene ble lagt bedre til rette, kunne du da tenke deg å:
 (Vurder på en skala fra 1 til 5)

	Svært sannsynlig		Kanskje		Svært usannsynlig
Leie ut hytta gjennom lokal hytteformidling	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Leie ut hytta på åremål (flerårskontrakt)	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Bosette deg i hytta ved såkalt «Langtidsferie» (f.eks. hele skolens sommerferie)	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Arbeide deler av året fra hytta	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Etablere egen næringsvirksomhet/ delta som investor i prosjekter i hyttekommunen	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐

14. Hvor viktig er følgende for hvor ofte hytta brukes, og hvordan vurderer du kvaliteten på disse forhold?

Viktighet					Kvalitet					
Svært viktig	Passe	Uvesentlig			Svært fornøyd	Passe	Svært misfornøyd	Vet ikke		
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐

15. Hvor viktig er følgende servicefunksjoner i hytteområdet for oppholdet på hytta?

	Svært viktig		Passe		Uvesentlig
At det finnes matvarebutikker i nærheten	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Vareutkjøring/levering	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Posttjenester	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Betalingsterminal	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Minibank	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Leiekjøring snøscooter	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐

16. Med hensyn til nærmeste matvarebutikk fra hytta, hvor viktig er følgende forhold:

	Svært viktig		Passe		Uvesentlig
Avstand til butikken fra hytta	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Åpningstider	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Vareutvalg	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
Prisnivå	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐
God service i butikken	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐

17. Hvordan opplever du generelt servicenivået i matvarebutikken i forhold til hva du er vant til på hjemstedet?

	Mye bedre	Passe	Mye dårligere
	1 ☐	2 ☐ 3 ☐ 4 ☐	5 ☐

18. Om forholdene ble lagt bedre til rette, kunne du da tenke deg å:

	Svært sannsynlig	Kanskje	Svært usannsynlig
Kjøre faste vaktmestertjenester	1 ☐	2 ☐ 3 ☐ 4 ☐	5 ☐
Kjøre vedlikeholdstjenester	1 ☐	2 ☐ 3 ☐ 4 ☐	5 ☐
Kjøre ferdiglaget mat utkjørt til hytta	1 ☐	2 ☐ 3 ☐ 4 ☐	5 ☐
Bestille matvarer på forhånd - hvis disse blir brakt til hytta	1 ☐	2 ☐ 3 ☐ 4 ☐	5 ☐
Handle fra matvareutsalg på fjellet i høysesongen	1 ☐	2 ☐ 3 ☐ 4 ☐	5 ☐

Vi vil også gjerne vite litt om hva du handler, hvor du handler og for hvor mye du handler når du reiser til/er på hytta

19. Hvor handler du vanligvis matvarer/ dagligvarer for oppholdet på hytta? (Angi fordelingen i prosent)

	På hjemstedet	I hytteområdet	Andre steder i Sigdal kommune	Andre steder i Krødsherad kommune	Underveis/ andre steder	Total
FOR EKSEMPEL	1 <input type="text" value="20"/> %	2 <input type="text" value="20"/> %	3 <input type="text" value="20"/> %	4 <input type="text" value="20"/> %	5 <input type="text" value="20"/> %	= 100 %
Lengre ferieopphold sommerhalvåret	1 <input type="text"/> %	2 <input type="text"/> %	3 <input type="text"/> %	4 <input type="text"/> %	5 <input type="text"/> %	= 100 %
Helgeopphold sommerhalvåret	1 <input type="text"/> %	2 <input type="text"/> %	3 <input type="text"/> %	4 <input type="text"/> %	5 <input type="text"/> %	= 100 %
Lengre ferieopphold vinterhalvåret	1 <input type="text"/> %	2 <input type="text"/> %	3 <input type="text"/> %	4 <input type="text"/> %	5 <input type="text"/> %	= 100 %
Helgeopphold vinterhalvåret	1 <input type="text"/> %	2 <input type="text"/> %	3 <input type="text"/> %	4 <input type="text"/> %	5 <input type="text"/> %	= 100 %

20. Hvis du eller medlemmer av din husstand har vært på ferie og/eller helgeopphold på hytta de siste 12 mnd., oppgi følgende:

	Siste ferie- opphold på hytta (Ferieopphold er 4 netter og lengre)	Siste helge- opphold på hytta
Tidspunkt (ukenr./år)	_____	_____
Oppholdets varighet (Antall netter)	_____	_____
Antall personer som var der	_____	_____

21. Kan du forsøke å angi hvor mange kroner du brukte i hyttekommunen på følgende forskjellige varer og tjenester ved siste ferieopphold og ved siste helgeopphold på hytta?

	Matvarer og andre daglig- varer i butikk	Klær, sports- og fritids- artikler	Måltider/ drikke på kafé, verts- hus, hotell	Bensin, olje, bil- reparasjon	Heiskort, skiutleie, sports- og fritids- aktiviteter	Muséer, kultur- aktiviteter	Annet: ....
Siste ferie- opphold på hytta	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
Siste helge- opphold på hytta	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.

22. Hvis du ikke kan spesifisere beløpene i forrige spørsmål, kan du da forsøke å **anslå** hvor mange kroner dere brukte i hyttekommunen?

	Siste ferie- opphold på hytta	Siste helge- opphold på hytta
Ca. beløp	_____	_____

23. Hvor høye var de faste utgiftene for hytta i året 1995 på følgende poster?

Feste- eller bygslingsavgift	ca kr.	_____	Andre faste utgifter:	
Strøm	ca kr.	_____		
Veiavgift til hytta	ca kr.	_____	_____	ca kr. _____
Parkeringsavgift	ca kr.	_____	_____	ca kr. _____
Forsikringer	ca kr.	_____	_____	ca kr. _____

24. *Hvor mange kroner brukte dere i tiden 1. mars 1995 til 29. februar 1996 på følgende artikler, tjenester og materialer til hytta?*

Sett ca. kronebeløp i de aktuelle rutene.

Type artikler og tjenester	Kjøpt i Sigdal kommune	Kjøpt i Krødsherad kommune	Kjøpt på hjemstedet	Kjøpt underveis til hytta	Kjøpt andre steder	Ingen utgift: sett kryss i denne rute
Hvitevarer	kr	kr	kr	kr	kr	
Møbler, innredningsart.	kr	kr	kr	kr	kr	
Redskap, verktøy	kr	kr	kr	kr	kr	
Artikler til vedlikehold	kr	kr	kr	kr	kr	
Tjenester ved vedlikehold	kr	kr	kr	kr	kr	
Artikler til ominnredning/tilbygg	kr	kr	kr	kr	kr	
Tjenester ved ominnredning/tilbygg	kr	kr	kr	kr	kr	
Annet til fritidshuset	kr	kr	kr	kr	kr	
Ved	kr	kr	kr	kr	kr	

Vi ønsker også å vite hva du benytter tiden til når du er på hytta.

25. *Er du kjent med at det finnes en treningsbane for golf i Noresund ved foten av Noreffell?*

1 Ja   2 Nei

Er du medlem av en golfklubb? 1 Ja   2 Nei

Er golfkurs på Noresund av interesse? 1 Ja   2 Nei

Vil en utbygget golfbane på Noresund ha betydning for din bruk av hytta?

1 Ja   2 Nei

26. Hvor viktige er disse ulike eksisterende aktivitets- og fritidstilbud for hvor ofte du bruker hytta, og hvor god synes du kvaliteten på tilbudene er?

Viktighet						Kvalitet					
Svært viktig	Passe			Uvesentlig		Svært fornøyd	Passe			Svært misfornøyd	Vet ikke
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Turskiløyper: Merking og skilting	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Turskiløyper: Preparering	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Turskiløyper: Variasjon	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Fotturmuligheter sommerstid	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Merkede turstier sommerstid	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Nærhet til vann/elver	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Fiskemuligheter	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Småviltjakt	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Storviltjakt	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Utendørs bademuligheter	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Svømmebasseng	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Tropicana, Pers hotel	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Furumo svømmehall	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Dans/underholdning på hotell/fjellstuer	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Dans/diskotek for ungdom	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Restaurant-tilbud	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Haglebu skisenter	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Norefjell ski- og friluftssenter	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Vikersund hoppcenter	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Blaafarveværket	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Sigdal og Eggedal museum	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Lauvli Th. Kittelsens hjem	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Skredsvighagan	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Langedrag fjellgård	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Grøset Seter	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Vatnås kirke	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Kirkebesøk	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Andersnatten	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Høgevarde	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Krøderbanen	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Villa Fridheim	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Ringnes gård	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Kryllingen	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Bygdemusikkfestivalen	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Norefjell hestesenter/gårdsbesøk	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Ridekurs	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Go-cart/ motorsenter	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Annet:	1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	6 ☐

27. Hvilke av følgende eksisterende aktiviteter, tilbud og arrangementer har din husholdning benyttet eller besøkt i den tiden dere har hatt hytte i området?

	Aldri besøkt eller benyttet (Sett kryss)	Har besøkt/ benyttet (Sett kryss)	Sist besøkt/ benyttet (Oppgi års- tall)	Antall ganger benyttet fra mars 1995 til feb. 1996
Skitur i preparert løype				
Lengre skitur utenfor løypenettet				
Lengre fottur i fjellet				
Småviltjakt				
Storviltjakt				
Plukket bær eller sopp				
Fisket i vann/elver i hovedvassdraget				
Fisket i fjellet				
Badet utendørs				
Tropicana, Pers hotel				
Furumo svømmehall				
Kafeer/restauranter i Eggedal				
Kafeer/restauranter i Prestfoss				
Kafeer/restauranter på Krøderen				
Kafeer/restauranter i Noresund				
Kafeer/restauranter på Norefjell				
Dans/diskotek i hyttas nærområde				
Haglebu skisenter				
Norefjell ski- og friluftssenter				
Vikersund hoppcenter				
Blaafarveværket				
Sigdal og Eggedal museum				
Lauvli Th. Kittelsens hjem				
Skredsvighagan				
Langedrag fjellgård				
Grøset Seter				
Vatnås kirke				
Kirkebesøk				
Andersnatten				
Høgevarde				
Krøderbanen				
Villa Fridheim				
Ringnes gård				
Kryllingen				
Bygdemusikkfestivalen				
Norefjell hestesenter/ gårdsbesøk				
Ridekurs				
Go-cart/ motorsenter				

28. Det arbeides med å utvikle nye aktivitets- og fritidstilbud i Sigdal og Krødsherad kommuner. I hvilken grad kan noen av de foreslåtte tilbudene som er nevnt nedenfor, være av interesse?

Grad av interesse:

Svært stor

Noe

Ingen

1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Guidede fjellvandring
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Merkede kulturhistoriske stier
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Tursti ut fra Lauvli, Th. Kittelsens hjem
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Tursti ut fra Skredsvighagan,
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Kanefart til Skredsvighagan
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Åpen bondegård
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Ukeskurs i jegerprøven
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Kurs i fjellklatring
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Klatring i Andersnatten m/ instruktør
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Oppvisning av folkedans og folkemusikk
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Dramatisering av lokale folkeeventyr
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Elgsafari
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Bjørnepark i Flå
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Bedre tilrettelegging for fiske
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Båt/ kanoutleie
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Båttur på Soneren
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Vannsportaktiviteter på Krøderen
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Golf
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Mountain bike-tilbud
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Overnatting i snøhule
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Kjøp av håndlagde produkter fra området
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Skileik
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Nytt alpingsenter på Haglebu
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Transport/ skibuss i hytteområdet
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Tennisbane
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Tilrettelegging av fiskeplass for rullestolbrukere
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Sommeraktiviteter med aktivitetsleder
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐	5 ☐	Organisert barnepass

29. Har du andre ønsker om aktivitets- og fritidstilbud i Sigdal/Krødsherad?

30. Er det noen spesielle grunner for at du har valgt å ha hytte i Sigdal/Krødsherad?

31. Har du noen synspunkter på hyttekommunen generelt og den offentlige service som tilbys eiere av hytte?

Vi ønsker også å få vite litt mer om hytta

32. Er hytta blitt påbygd/ombygd?

- 1 En gang   3 Flere
ganger
2 Vet ikke   4 Nei

Hvis ja, når ble dette gjort?

19..... (Årstall)

33. Er det behov for forbedringer av hytta?

- 1 Ja   2 Nei

34. Hva er antall sengeplasser i dag?

(medregnet evt. annek)

..... sengeplasser

35. Er det behov for utvidelse?

Anslå i så fall nye senger eller boareal

..... Nye sengeplasser   ..... m²

36. Har hytta innlagt:

- 1 Strøm   3 Solpanel
2 Aggregat   4 Ingen av
delene

37. Hva er hyttas hovedoppvarmingskilde?

- 1 Strøm   2 Ved   3 Olje/
Parafin

38. Dersom hytta ikke har innlagt strøm kunne du tenke deg å få lagt det inn?

- 1 Hvis det koster opptil 20 000 kroner?
2 Er du fortsatt interessert hvis det
koster opptil 30 000 kroner?
3 Hvis det koster opptil
40 000 kroner?
4 Nei

39. Har hytta innlagt vann?

- 1 Ja   2 Nei

Hvis ja: har hytta innlagt vann fra

- 1 Privat vannkilde   3 Borehull
2 Fellesanlegg   4 Brønn

40. Er du fornøyd med vannforsyningen
Sommerstid?

- 1 Ja   2 Nei

Vinterstid?

- 1 Ja   2 Nei

41. Hvor langt er det til nærmeste vannkilde

Sommerstid ca..... meter

Vinterstid ca..... meter

42. Har hytta:

- 1 Vannklosett   3 Kjemikaliedo
2 Utedo   4 Biologisk do

43. Har hytta utslipp fra vask/ dusj?

- 1 Ja   2 Nei

Hvis ja: har hytta:

- 1 Synkekum   4 Septiktank med
utslipp til grunn
2 Tett tank   5 Septiktank med
utslipp til elv/bekk
3 Utslipp til
grunn   6 Tilknyttet fel-
lesanlegg

44. Hva synes du om den offentlige renovasjonen i området?

Svært god	Passe	Svært dårlig	Vet ikke
1 ☐	2 ☐	3 ☐	4 ☐
5 ☐	6 ☐		

45. Hvis du har mulighet for å knytte deg til felles vann/kloaknett, ville du gjøre det;

- 1 Hvis det koster opptil 50 000 kroner?
2 Er du fortsatt interessert hvis det
koster opptil 80 000 kroner?
3 Hvis det koster opptil
110 000 kroner?
4 Nei

46. Er det bilvei helt fram til fritidshuset sommerstid?

- 1 Ja, helt frem   2 Ja, til parkerings-
plass like ved
3 Nei

Hvis nei i spm 46, er det ønske om vei;

- 1 Helt frem   2 Til parkeringsplass like ved

48. Er du medlem av en velforening/ lokal hytteeierforening?

- 1 Ja   2 Nei

47. Er det bilvei helt fram til fritidshuset vinterstid?

- 1 Ja, helt frem   2 Ja, til parkeringsplass like ved
3 Nei

Hvis ja; Hvilken betydning har dette for deg?

Svært stor	Mid-	Ingen	Vet ikke
1 ☐	dels 2 ☐	3 ☐	4 ☐
		5 ☐	6 ☐

Hvis nei i spm 47, er det ønske om vei;

- 1 Helt frem   2 Til parkeringsplass like ved

Til slutt ønsker vi noen opplysninger om den som eier eller disponerer hytta.

Om det finnes flere eiere, ønsker vi at opplysningene her baseres på den som har fylt ut spørreskjemaet og dennes husholdning. Denne personen omtales nedenfor som «eieren».

49. Eierens faste bosted:

Postnummer:.....

50. Eierens kjønn og alder:

- 1 Mann Alder i år:.....
2 Kvinne Alder i år:.....

51. Har dere familie/slektsforhold i hyttekommunen?

- 1 Ja   2 Nei

52. Er det i husstanden hjemmeboende barn i noen av følgende aldersgrupper?

(Sett antall barn rutene)

1 ☐	under 7 år	4 ☐	15 - 19 år
2 ☐	7 - 10 år	5 ☐	20 år eller mer
3 ☐	11 - 14 år	6 ☐	Nei

53. Hvor stor er husstanden?

Antall personer

54. Hva var husstandens bruttoinntekt i 1995?

(Med bruttoinntekt menes all inntekt før skatt, dvs. lønn, trygd, bidrag o.l. som alle i din husstand har hatt i 1995)

kr. ....

55. Eier eller disponerer husstanden noe av følgende?

Ja	Nei	
1 ☐	2 ☐	Personbil
1 ☐	2 ☐	Campingvogn/Bobil
1 ☐	2 ☐	Fritidsbåt med overnattingsmuligheter
1 ☐	2 ☐	Annet fritidshus i innlandet
1 ☐	2 ☐	Annet fritidshus ved kysten

56. Hvor lang tid tar vanligvis reisen hjemmefra til hytta?

Om sommeren ca. ....timer .....min.

Om vinteren ca. ....timer .....min.

Tusen takk for din velvillighet og gode hjelp ved at du tok deg tid til å fylle ut dette skjemaet. Vi ønsker deg fortsatt gode år i Sigdal og Krødsherad!

Høgskolen i Buskerud - Buskerud College

Fellesadministrasjonen
Postboks 235
3601 Kongsberg
Telefon 32 86 95 00
Telefax 32 86 98 83

Avd. for ingeniørutdanning
Postboks 251
3601 Kongsberg
Telefon 32 86 95 00
Telefax 32 86 95 16

Avd. for sykepleierutdanning
Konggt. 51
3019 Drammen
Telefon 32 20 64 00
Telefax 32 20 64 10

Avd. for pedagogisk utdanning
i økonomisk-administrative fag
Bredalsv. 14 - 3500 Hønefoss
Telefon 32 11 71 00
Telefax 32 11 71 10

